

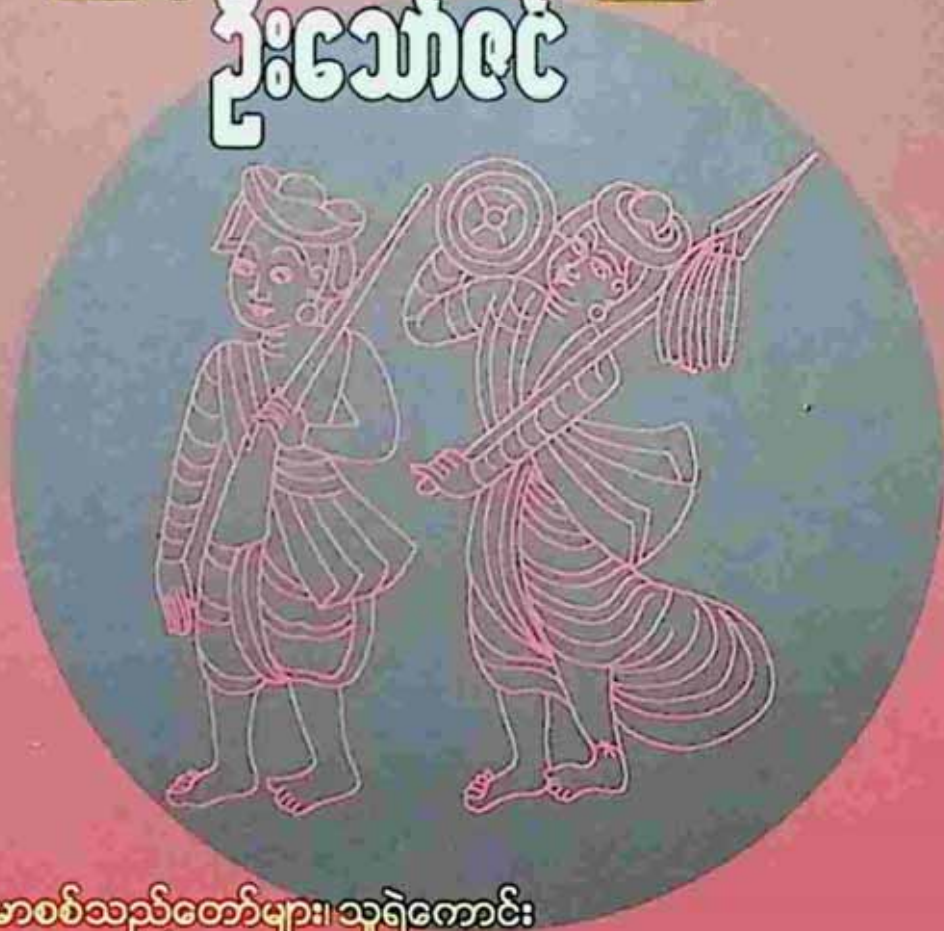
ရာဇဝင်ကျော် ဖြန့်ဖာစစ်သည့်တော် ဦးသော်ဇင်

ဒုတိယ ကျမ်း

၁၉၆၆

ရာဇဝင်ကျော်
မြန်မာစစ်သည်တော်
ဦးသော်ဇင်

မြန်မာစစ်သည်တော်များ၊ သူရဲကောင်း
 အကျော်အမော်များ၏ ဘဝထုပ္ပတ်အကြောင်းကို
 စာပေအမှတ်အသား၊ အရေးအဖွဲ့များမှ ချဉ်းကပ်ကာ
 သမိုင်းကြောင်းအထောက်အထား အသွားအလာဖြင့်
 စိတ်ဝင်စားဖွယ် စုစည်းဂုဏ်တင်မှုန်းဆိုထားသည်။

9789753040015
 2,500.00 KS

mg yoe . com

ရလင်ကျော်မြန်မာစစ်သည်တော်၊ ဦးသော်လင်

စာမျက်နှာ ၂၂၇+++ မျက်နှာ၊ ၁၆ စင်တီ x ၁၈.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်ဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၈၊ ဇွန်လ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀၊

၁၉၆၆ စာပေလွှဲစာအုပ်တိုက်၏ ပထမအကြိမ်။

ရောင်းစဉ် ၂၅၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

mg yoe . com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ရာဇဝင်ကျော်
မြန်မာစစ်သည်တော်
ဦးသော်ဇင်

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၁

...

...

...

မာတိကာ

- စစ်ချိကဗျာ နမူနာတစ်ကွက်	က
- ရဲသော် မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား	ကော်
၁။ မဟိသကုမ္မာ	၁
၂။ ကျန်စစ်သား	၅
၃။ ရာဇသင်္ကြံ	၁၅
၄။ ရန်မန် ငထွေး	၂၀
၅။ ခင်ညို	၂၃
၆။ သီလဝ	၂၉
၇။ ငတက်ပျား (ပြား)	၃၄
၈။ မဂဒူး	၃၈
၉။ ဗညားနွဲ့	၄၅
၁၀။ မြောင်းမြစား လောက်ဖျား	၅၈
၁၁။ အမတ်ဒိန်	၆၃
၁၂။ ဗညားနွဲ့	၇၇
၁၃။ မိုလ်မင်း ဗြတ်ဇ	၈၁

၁၄။ သမိန်ဗရမ်း	၉၈
၁၅။ စောခံခတ်	၁၀၇
၁၆။ ဥပါကောင်း	၁၀၉
၁၇။ လဝ္ဂန်းအိန်	၁၁၈
၁၈။ အဲမွန်ဒယား	၁၃၁
၁၉။ မင်းရဲကျော်စွာ	၁၃၆
၂၀။ စလင်းစား နော်ရထာ	၁၄၂
၂၁။ ရှင်ရဲထွတ်	၁၄၅
၂၂။ ပေါလောသိုင်းစား	၁၅၇
၂၃။ ငထင်ငယ်	၁၆၀
၂၄။ ဦးအောင်ဇေယျ	၁၆၃
၂၅။ ခင်ဦးစား ချစ်ညို	၁၇၃
၂၆။ မဟာဗန္ဓုလ	၁၇၈
၂၇။ ဗန္ဓုလမလ္လ	၁၈၅
၂၈။ စစ်ချီရတု	၁၉၃

စစ်ချီကဗျာ နမူနာတစ်ကွက်

၁

လောကကြီးသည် စစ်လောကဖြစ်၏။

လောကကြီးသည် အမြဲစစ်တိုက်နေ၏။

လောကကြီးသည်ကား စစ်တိုက်ရမှ နေသာထိုင်သာရှိ၏။ စစ်တိုက်ရမှ အသက်ရှင်၏။ စစ်မတိုက်သောနေ့သည် လောကကြီးသေသောနေ့ပင် ဖြစ်၏။

လောကကြီးသည် အပူအအေးနှင့် တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်၏။ အပူကို ဥဏှ၊ အအေးကို သီတဟုခေါ်၏။ မိမိတို့ဘာသာဖြင့် ခေါ်ချင်သလို ခေါ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လောကကြီးကို တည်ဆောက်ထားသည်မှာ အပူနှင့်အအေးပင် ဖြစ်၏။

အပူ၏ အမှတ်လက္ခဏာမှာ နေဖြစ်၏။

အအေး၏ အမှတ်လက္ခဏာမှာ လဖြစ်၏။

နေသည် ပူ၏။ လသည် အေး၏။

နေ၏ကိုယ်စား အပူသက်သက်ဖြင့်လည်း လောကကြီး တည်ရှိမနေနိုင်။ လ၏ကိုယ်စား အအေးသက်သက်ဖြင့်လည်း လောကကြီး

တည်ရှိမနေနိုင်။ အပူနှင့်အအေးဖြင့်သာ လောကကြီး တည်ရှိနေနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်နေကြသည်မှာလည်း အပူနှင့်အအေးကြောင့် ဖြစ်၏။ ပူလည်း ပူရမည်။ အေးလည်း အေးရမည်။ ပူလည်းပူမှ၊ အေး လည်းအေးမှ သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်နိုင်၏။ အပူချည်းသာဖြစ်နေက သို့မဟုတ် အအေးချည်းသာ ဖြစ်နေက သေမည်မှာ မလွဲပေ။

အပူနှင့် အအေးကြောင့်ပင် လောကကြီး တည်ရှိနေ၏။ ထို့အတူ သတ္တဝါများ တည်ရှိနေ၏။ ဤမျှသာ မဟုတ်သေးပါ။ သတ္တဝါတို့ ခံစားမှုလည်း ဤနှစ်ခုပင် ဖြစ်၏။

အပူ၏ အမှတ်လက္ခဏာမှာ ဒုက္ခဖြစ်၏။

အအေး၏ အမှတ်လက္ခဏာမှာ သုခဖြစ်၏။

သတ္တဝါတို့သည် ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ သုခသော်လည်းကောင်း ခံစားနေရမှ နေနိုင်၏။ သူတို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ ဒုက္ခကို ခံစားချင်၏။ ခံစား၏။ တစ်ခါတစ်ရံ သုခကို ခံစားချင်၏။ ခံစား၏။ ဘယ်သူမျှ ဒုက္ခချည်း ခံစားမနေနိုင်။ တစ်ခါတစ်ရံ သုခကို ခံစားချင်၏။ ထို့အတူ ဘယ်သူမျှ သုခကိုချည်း ခံစားမနေနိုင်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဒုက္ခကို ခံစားချင်၊ ခံစားရမှ နေသာထိုင်သာရှိ၏။

အချို့ချည်းသာ စားနေသောအခါ အချဉ်ကလေးကို မှီဝဲချင်၏။ သို့ကြောင့် ချိုချဉ်ကိုချည်း ပေးသောအခါ အခြား စပ်ငန်ဖန်ခါး အရသာ များကို တမ်းတ၏။ တမ်းတရုံမျှ မဟုတ်ပါ။ မရ ရအောင်ရှာဖွေကာ မှီဝဲ၏။

အစဉ်သဖြင့် ဘုံနန်းပြာသာဒ်ပေါ်မှာသာ မပြတ်မလပ်နေရသူသည် ဘယ်နည်းနှင့် တဲကုပ်သို့ ဆင်းနေရပါမည်နည်းဟု တမ်းတ၏။ ရေခဲ သေတ္တာထဲက ရေနှင့် ပန်ကာလေထက် ပူးခါးရေနှင့် ကြမ်းကြားလေက

ပိုပြီး အရသာရှိလိမ့်မည်ဟု တွေး၏။ ထို့အတူ ဗူးခါးရေနှင့် ကြမ်းကြား
လေသာ ခံယူနေရသူလည်း ရေခဲသေတ္တာရေနှင့် ပန်ကာလေကို ဟုတ်
လှပြီဟု ထင်၏။

ဆိုလိုသည်မှာ ဒုက္ခချည်းလည်း မဖြစ်၊ သုခချည်းလည်း မဖြစ်
ဟူသတည်း။ ဒုက္ခလည်းလိုသည်၊ သုခလည်းလိုသည်။ ထို့အတူ အပူ
လည်းရှိမှ၊ အအေးလည်းရှိမှ သတ္တဝါသည်လည်းကောင်း၊ လောကကြီး
သည်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ပန်းပင်တို့သည်လည်းကောင်း တည်ရှိနေ
နိုင်၏။ တစ်ခုတည်းဖြင့် မဖြစ်ချေ။

အပူနှင့် အအေးသည် မိတ်ဆွေမဟုတ်ချေ။ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူ
နှစ်ဦး ဖြစ်၏။

အပူ၏ ရန်သူသည် အအေးဖြစ်၏။

အအေး၏ ရန်သူသည် အပူဖြစ်၏။

သူတို့နှစ်ခုသည် အမြဲတိုက်နေ၏။ သူတို့နှစ်ခု ဆန့်ကျင်ခြင်း၊
တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် လောကကြီး တည်နေ၏။ သစ်ပင် ပန်းပင်တို့မှအစ
သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်နေကြ၏။ တိုးတက်ကြီးပွားနေကြ၏။ ဒုတိယ
ကမ္ဘာစစ်ကြီးသာ အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဤမျှ လွတ်
လပ်စွာ တိုးတက်ချင်မှ တိုးတက်မည်။

ကမ္ဘာစစ်ကြီးကို လိုလားစွာ အမွမ်းတင်နေခြင်းမဟုတ်ပါ။ အမွမ်း
တင်စရာလည်း မရှိပါ။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြင့် တည်နေသော ကမ္ဘာကြီး
ဆန့်ကျင်သည်မှာ (ဝါ) စစ်ဖြစ်သည်မှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။

လောကသဘာဝသည် အမြဲဆန့်ကျင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် အမြဲ
စစ်ဖြစ်နေပေမည်။ လောကသည် သို့မဟုတ် ကမ္ဘာသည် အမြဲပင် စစ်
အတွက် အသင့်ဖြစ်နေကြသည်။ ထိုအကြောင်းကို ပြောပြနေခြင်းပင်
မသိတတ်ရာကျ၏။ အရိုင်းဆုံးဟု သမုတ်ခြင်းခံရသော ချောင်ကြိုချောင်

ကြား ကမ္ဘာ့ချုပ်က လူရိုင်းမှစ၍ အယဉ်ကျေးဆုံး လူမျိုးတိုင်းမှာပင် စစ်သည်တော်တို့ အသင့်ရှိနေကြသည်။

ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးကိုပင် စစ်နှင့်ပြောမှ အရာဝင်နိုင်လေရာ အရာဝင်လိုသူတိုင်း စစ် သို့မဟုတ် စစ်သည်တော်၊ သို့မဟုတ် ကိုယ့်သူရဲကောင်းတွေကို လေးစားမြတ်နိုးရလိမ့်မည်။ ရှေးမြန်မာတို့ အဘယ်မျှ သူတို့၏ သူရဲကောင်းစစ်သည်တော်တို့ကို မြတ်နိုးကြောင်း ဤစာအုပ်ဖြင့် အတော်အသင့် သိနိုင်လောက်၏။

*

J

စာရေးသူကား ကဗျာလမ်းညွှန်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်၏။

ကဗျာဆရာတော့ မဟုတ်ပါ။ ကဗျာလမ်းညွှန်သမားသက်သက် ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်စဉ်ကပင် ကဗျာဆိုင်ရာ အခြေခံတို့ကို ခြေခြေမြစ်မြစ် လေ့လာခဲ့သည်။ အမြဲမပြတ် လေ့လာခဲ့သည်။ အကြောင်းကား ပြည့်စုံသောအခါတွင် ကဗျာဆရာလုပ်ရန်အတွက်ပင် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အခြေအနေအရ ကဗျာဆရာ မဖြစ်ခဲ့ပါ။ ကဗျာလမ်းညွှန်အဖြစ်ဖြင့်သာ ရပ်တည်နေ၏။

အခြေခံ အခိုင်မာဆုံးဖြင့် ကဗျာလမ်းညွှန် ဖြစ်နေပေရာ အစဉ်အလာ မြန်မာကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိ မသိသော ကဗျာဟုပင် မရှိသလောက် ဖြစ်၏။ ကဗျာ၏ အမှတ်လက္ခဏာမှာ မိမိပင်ဟု ညွှန်ပြနိုင်လောက်အောင် ပြည့်စုံခဲ့၏။ အစဉ်အလာ ကဗျာလမ်းညွှန်သမားတို့ကို ဆွဲထုတ်ပါက မိမိ ထိပ်ဆုံးက ရောက်နေပေလိမ့်မည်။

ကြာသော် ငြီးငွေ့လာ၏။

အစဉ်အလာ မြန်မာကဗျာကို အစဉ်အလာ မြန်မာကဗျာအဖြစ်
 မြတ်နိုး၏။ လေးစား၏။ အထင်လည်းကြီး၏။ ။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ၁၆
 နှစ်သားကရေးသော ဘူရိဒတ်လင်္ကာကို ယနေ့ မိမိ အလုံးစုံ မသိနိုင်
 လောက်အောင် အဆင့်အတန်းမြင့်ကြောင်း နေရာတကာတွင် ဝန်ခံခဲ့၏။ ။
 သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ကဗျာတို့နှင့် ယှဉ်နိုင်မည့် လွတ်လပ်သော၊ ခေတ်မီသော
 ကဗျာကို စမ်းသပ်ချင်စိတ် ပြင်းထန်လာ၏။ ။

ကာလီဒါသ၏ ကမ္ဘာကျော် ပြဇာတ်ကဗျာ၊ တဂိုး၏ ကမ္ဘာကျော်
 ကဗျာ စသည်တို့လို မြန်မာကဗျာတွေ ကမ္ဘာကျော်စေချင်၏။ အဘယ်ပုံ
 ကျော်စေရပါမည်နည်းဟု နှစ်အတန်ကြာကပင် တောင့်တမျှော်လင့်ခဲ့၏။ ။
 စမ်းသပ်ကြည့်ရ၏။ သို့ရာတွင် အောင်အောင်မြင်မြင်ဖြစ်အောင် စမ်းသပ်
 နိုင်ခွင့် မရချေ။

အကြီးဆုံးသော အနှောင့်အယှက်မှာ စားဝတ်နေရေးဖြစ်၏။ ။

အကယ်၍သာ ထိပေါက်လျှင် ဒီကဗျာကိုသာပဲ စမ်းသပ်နေမည်
 ဟု အခါခါ ရင့်ကျူးမိ၏။ သို့ဖြင့် မကြာမီရက်အတွင်းက မန်းတက္ကသိုလ်
 ဦးဆန်းထွန်းနှင့် စကားစပ်မိသဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြ၏။ ။
 ဦးဆန်းထွန်းက ဆို၏။ ။

“အကောင်းဆုံးပေါ့။ ကာရန်လွတ်ကဗျာကို တွင်အောင် ထွင်ဖို့
 ကောင်းတယ်။ ဒီကဗျာမျိုးကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးတွေက မနှစ်တနှစ်ကမှ
 အဆန်းလုပ်ပြီး အသစ်ထွင်နေကြတယ်။ ပါဠိစာပေမှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်
 ကျော်၊ သုံးထောင်လောက်ကပဲ ကာရန်မဲ့ကဗျာတွေ ခေတ်စားနေတယ်။

မုနိန္ဒ ၀ဒနမ္ဘောဇ၊
 ဂမ္ဘ သမ္ဘဝ သုန္ဒရီ၊
 သရဏံ ပါဏိနံ ဝါဏီ၊
 မယံ ပီဏယတံ မနံ။

“ဒီကဗျာကိုကြည့်။ ဘယ်မှာ ကာရန်ရှိလို့လဲ။ လွတ်လပ်စွာ လှလှပပ၊ အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိနဲ့ ရေးသွားတယ်”

ဦးဆန်းထွန်းက တစ်ရံသောအခါက ကာဝိယဝါစီ (ကဗျာဆရာ) ဟူသောအမည်ကို မြတ်နိုးစွာ ခံယူသူဖြစ်၏။ ကဗျာရေးလည်း ဤခေတ် တွင် ပြိုင်စံရှားလောက်အောင် လက်စွမ်းပြနိုင်သူ ဖြစ်၏။ သူ၏ကဗျာ တို့မှာ ကုန်းဘောင်ခေတ်၏ အထက် အင်းဝခေတ်၊ တောင်ငူခေတ်တို့ကို ပဲ့တင်ထပ်စေနိုင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ သူလည်း ထိုအစဉ်အလာ တို့၏ တစ်ဖက်ကို မျက်စပစ်ခြင်းအတွက် မနှစ်သက်မရှိချေ။ အားပေး ထောက်ခံစကားပင် ပြောကြား၏။

ဆက်လျက်ပင် နောက်တစ်နေ့ညမှာ တပည့်ဖြစ်သူ စစ်တွေ သာထွန်းက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကဗျာဆရာတစ်ယောက်ကို ခေါ် ဆောင်လာပြီး ယခုအခါ သူကဗျာရေးနေကြောင်း နိဒါန်းပျိုးကာ မိတ် ဆက်ပေး၏။ ကဗျာသမားတွေ့လျှင် ယပ်ပိတ်ပြီး ဟောပြောလေ့ရှိ၍ တပည့် သာထွန်းက ကဗျာဖြင့် နိဒါန်းပျိုးပေးခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ပြင် သူငယ် သည် ကဗျာစာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ရန် ကြိုးစားနေကြောင်း သိရ၏။

စာရေးသူကား ကာရန်လွတ် ကဗျာဆွေးနွေးချက် အရှိန်မပြတ် သေး၍ သူ့အားလည်း လူတကာ ရေးရိုးရေးစဉ်ထက် ကျော်လွန်သော ကာရန်လွတ်ကဗျာရေးရန် တိုက်တွန်း၏။ မိမိ၏ ရာဇဝင်ကျော် စစ် သည်တော် စာအုပ်ထွက်ပါက ထိုစာအုပ်တွင် ပါဝင်သော အကြောင်း အရာတို့ကို လေ့လာပြီး ကာလီဒါသ ရယုဝံသ ကဗျာရေးသကဲ့သို့ ရာ ဇဝင်ကျော် စစ်သည်တော် ကဗျာရေးရန်ပါ အကြံပေးလိုက်၏။ သူက ကာလီဒါသ၏ ရယုဝံသကဗျာကို တစ်စွန်းတစ်စ ဘာသာပြန်ဆိုပြရန် တိုက်တွန်း၏။ စာရေးသူကား စစ်သည်တော်စိတ် ထက်သန်နေခိုက်ဖြစ် ၍ ရယုဝံသကဗျာ သတ္တမသဂ္ဂမှ စစ်တိုက်ခန်းအကြောင်း ကဗျာအချို့

ကို ထော့ကျိုး ထော့ကျိုးနှင့် ပြန်ပြလိုက်ပါသည်။ အကြောင်းကား ကဗျာ နမူနာ တိတိကျကျ ရစေလို၍ ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းတစ်ပါးမင်းတို့သည် ရှေးအခါကလည်း မိမိတို့ဥစ္စာ ကို လုယူခြင်း အသီးသီးခံရသောကြောင့် 'ကောသလ' မင်း၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကုန်၏။ သို့ကြောင့် တကွဖြစ်ကုန်လျက် သူ၏သား 'အဇ' မိန်းမရတနာရခြင်းကို သည်းမခံနိုင် ဖြစ်နေကြ၏။ သိကြားမင်း၏ ရန်သူဖြစ်သော အသုရာသည် 'ဗလိ' ပေး အပ်သော သိရိကျက်သရေကို ဆောင်ယူသော 'တြိဝိကြမ' ၏ခြေကို ပိတ်ဆိုသကဲ့သို့ မာန်မူသော ထိုမင်းအပေါင်းသည် ဘောဇကညာကို ဆောင်သော ထိုမင်းသားကို လမ်း၌ ပိတ်ဆို၏။

မင်းသားသည် မင်းသမီးကို စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် များသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါရှိသော အဘဘက်မှ ယုံကြည်အပ်သော အမတ်ကို ညွှန်ပြပြီး၍ လွန်ကဲသော လှိုင်းတံပိုးရှိသော 'သောဏ' မြစ်သည် ဂင်္ဂါသို့ ရှေးရှုယူသကဲ့သို့ ထိုရန်ယူမင်းတို့၏ စစ်တပ်သို့ ရှေးရှုယူလေ၏။

ခြေလျင်တပ်သည် ခြေလျင်တပ်သို့၊ ရထားတပ်သည် ရထား တပ်သို့၊ မြင်းတပ်သည် မြင်းတပ်သို့၊ ဆင်တပ်သည် ဆင်တပ်သို့ ရှေးရှု ရောက်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် တူညီသော ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းရှိသော တိုက်ပွဲ ဖြစ်လေ၏။

တူရိယာတို့ မြည်ကုန်သော် မမှတ်သားနိုင်သော စကားရှိကုန် သော လေးသည်တော်တို့သည် မိမိတို့၏ အမျိုးအမည်ကို မပြောနိုင်ကြ ချေ။ စင်စစ်သော်ကား မြားတို့၌ ရေးသော အက္ခရာတို့ဖြင့်သာ အချင်း ချင်း၏ ထင်ရှားသောအမည်ကို ပြောကြားကြ၏။ စစ်ပွဲတွင် မြင်းတို့ ထစေအပ်ကုန်သော၊ ရထားဘီးတို့ တစ်ခဲနက် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဆင်

နားရွက် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပျံ့နှံ့ကုန်သော မြူမှုန်သည် အရောင်တို့၏ အစဉ်ဖြင့် နေကို ပိတ်ဆို့၏။

လေ၏ အစွမ်းကြောင့် ဖွင့်ဟကုန်သော ခံတွင်းတို့ဖြင့် စစ်တပ်၏ များစွာသော မြူမှုန်တို့ကို သောက်ကုန်သော ငါးသဏ္ဍာန်ရှိသော အလံတို့ သည် ထက်ဝန်းကျင် နောက်ကျူကုန်သော ရေအသစ်ကို သောက်ကုန် သည်ဖြစ်၍ ငါးစင်စစ်ကဲ့သို့ တင့်တယ်ကြလေ၏။ ထူထဲသော မြူမှုန်၌ ရထားကို ရထားဘီးသံဖြင့် သိရ၏။ ဆင်ကို လှုပ်ရှားသော ဆည်းလည်း သံဖြင့် သိရ၏။ မိမိဘက်သား သူတစ်ပါးဘက်သားကို သိရခြင်းသည် မိမိအရှင်သခင်၏ အမည်ကို ယူခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

တိုက်ပွဲ၌ လက်နက်ထိမှန်သော ဆင်၊ မြင်း၊ သူရဲတို့မှ ထွက်သော သွေးအလျဉ်သည် မျက်စိလမ်းကြောင်းကို ပိတ်ဆို့သော၊ ပျံ့နှံ့သော၊ မြူတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်၏ ထွက်ပြုစ နေ ဖြစ်၏။ ဒဏ်ရာမှ ဖြစ်သောသွေးသည် ဖြတ်အပ်သော အရင်းရှိသော ထိုအထက်၌ လေ ကြောင့် တုန်လှုပ်သော မြူမှုန်သည် မီးကျိုးသာ ကြွင်းသော မီး၏ ရှေးဦး ထသော မီးခိုးကဲ့သို့ လွန်စွာ တောက်ပ၏။

ရထားစီးသူရဲတို့သည် လက်နက်ထိမှန်ခြင်းကြောင့် ဝေတွေခြင်း ကင်းပါလျှင် ဆုတ်နစ်အပ်ပြီးသော မြင်းရှိသော ရထားထိန်းတို့ကို ကြိမ်း မောင်း၍ ရှေ့၌ မှတ်သားအပ်ပြီးသော အလံရှိသော ထိုမိမိကို ထိုးပစ်သော စစ်သူရဲတို့ကိုသာလျှင် အမျက်ဒေါသနှင့်တကွ လိုက်၍ ပစ်ကြလေ၏။ လက်ဖြောင့်သော လေးသည်တော်တို့၏ မြားတို့သည် လမ်းထက်ဝက်၌ သူတစ်ပါးတို့၏ မြားဖြင့် ဖြတ်အပ်ကုန်သော်လည်း မိမိတို့အဟုန်သို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မြားသွားရှိသော ရှေ့ပိုင်းတို့ဖြင့် မြား၏ အစီးအပွားသို့ ကောင်းစွာ ရောက်ကုန်သည်သာတည်း။

ဆင်တိုက်ပွဲတို့၌ သွေးအပ်သော သင်တုန်းသွားကဲ့သို့သော စက်

လက်နက်တို့ဖြင့် ဖြတ်အပ်ကုန်သော ဆင်စီးသူရဲ ဦးခေါင်းတို့သည် သိမ်းစွန့်တို့ ခြေဖျားစွန်းတို့၌ ကပ်ငြိသော ဆံပင်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ကြာ မြင့်မှ ကျကုန်၏။

ရှေးဦးစွာ ပုတ်ခတ်အပ်သော မြင်းစီးသူရဲသည် ပြန်လှန်ပုတ်ခတ် ရန် မစွမ်းနိုင်သော မြင်းဇက်ပေါ်၌ လဲကျသောကိုယ်ရှိသော မိန်းမောတွေ ဝေနေသော ရန်သူကို တစ်ဖန် မပုတ်ခတ်ချေ။ ထိုသူ အသက်တစ်ဖန် ပြန်ရှင်သည်ကို စင်စစ် အလိုရှိ၏။

ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်လွှတ်ကုန်သော ချပ်ဝန်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်သူ တို့၏ ကြီးမားသောအစွယ်တို့၌ ကျကုန်သော အိမ်မရှိသော ဓား သန်လျက်တို့ကြောင့် ထသော မီးကို ထိတ်လန့်သော ဆင်တို့သည် နှာမောင်းရေပေါက်တို့ဖြင့် ငြိမ်းသတ်ကြ၏။

မြားသွားတို့ဖြင့် ဖြတ်အပ်သော ဦးခေါင်းတည်းဟူသော ပန်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပြုတ်ကျသော ဦးထုပ်တို့ဖြင့် သေသောက်ခွက် အသင့်ရှိကုန် သကဲ့သို့သော၊ သွေးတည်းဟူသော သေ၏အလျဉ်ရှိသော စစ်မြေပြင် သည် သေမင်းသေသောက်ရာ အရပ်ကဲ့သို့ တင့်တယ်နေ၏။

အစွန်းနှစ်ဖက် ဖြတ်အပ်သော လက်မောင်းပြတ်ကို ငှက်တို့ထံမှ ဆွဲငင်လုယူ၍ အသားကြိုက်သော မြေခွေးမသည် လက်ကျပ်နှစ်ဖက် စူးဝင်သော အာခေါင်ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်မောင်းပြတ်ကို စွန့်ပစ်လေ၏။

ရန်သူ၏ ဓားသည် ဖြတ်အပ်သော ဦးခေါင်းရှိသော အချို့သော သူသည် ချက်ချင်း မိမာန်ရှင်၏ အဖြစ်သို့ရောက်၍ ဝဲဘက်၌ တွဲလျက်ပါ သော နတ်သမီးရှိသည်ဖြစ်၍ စစ်ပွဲ၌ ကခုန်နေသော မိမိ ဦးခေါင်းမပါ သော ကိုယ်ကို ကြည့်နေလေ၏။

ရဲသော် မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား

၁

နေပြည်တော်တွင် စစ်သည်တော်များ စစ်ထွက်ရန် တစ်ခဲနက် စီစဉ်နေကြသည်။

တိုက်ဆင်တစ်စီး၊ တိုက်မြင်းတစ်စီး၊ စစ်တိုက်ရထားတစ်ဆူ၊ ခြေသည်သူရဲ ငါးယောက်၊ ဆင်စီးသူရဲ သုံးယောက်၊ ဆင်ခြေဖုံးလူ ကိုးယောက်၊ မြင်းစီးသူရဲ သုံးယောက်၊ လှံကိုင် ခြောက်ယောက်၊ ရထားစီးသူရဲ တစ်ယောက်၊ ရထားမောင်းနှင်သူတစ်ယောက်နှင့် ရထားနားပန်းစောင့် လူနှစ်ယောက် ပါဝင်သော 'ပတ္တိတပ်'။ ဤတပ်တွင် ပါဝင်သမျှ ဆင်မြင်း၊ ရထား၊ ခြေသည်အရေအတွက်တို့ထက် သုံးဆများသော 'သေနာမုခ တပ်'။ ထိုထက်သုံးဆများသော 'ဂုမ္ဘတပ်'။ ဤနည်းတူစွာ သုံးဆစီ အထက်အထက်ကို တက်၍ 'ဂဏ' မည်သောတပ်၊ 'ဝါဟိဏီ' မည်သောတပ်၊ 'မုတနာ' မည်သောတပ်၊ 'စမု' မည်သောတပ်၊ 'အနီကိနီ' မည်သောတပ်။ ဤအနီကိနီတပ်၌ ပါသမျှသော ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ ခြေသည်တို့၏ ဆယ်ဆသည်... 'အက္ခောဘိနီ' တပ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်၏။

အလံတော်သည် နေခြည်တွင် လေပြည်ဖြင့် လွင့်တက်နေ၏။

ခရသင်း၊ စည်၊ စစ်တူရိယာတို့၏ တစ်ခဲနက် အားတက်စဖွယ် ကြွေး
ကြော်သံမှာ မြေကြီး စောင်းထောင်သွားလုမျှရှိ၏။ ခဏကြာသော်
အကောဘိနိတပ်ကြီး ချီတက်လေသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာတွင် လှိုင်းတံပိုး
များ ထကြွနေသည့်အသွင် တွေ့မြင်ရ၏။

ထိုအခါ လုံမငယ်တစ်ယောက်သည် ရီဝေသော မျက်လုံးတို့ဖြင့်
တအိအိ ချီတက်သွားသော စစ်တပ်ကြီးကို ကြည့်ရှုနေရာမှ အမေကို
ဖက်ကာ တောင်းပန်၏။

“အမေ... မောင်မောင့်ကို မတားတော့ဘူးလား”
အမေက ပြန်ကြားသည်။

“သူ့အဘိုးလည်း စစ်ထွက်ခဲ့သည်။ သူ့အဘလည်း စစ်ထွက်ခဲ့
သည်။ သူ့ဘကြီး၊ သူ့ဦးကြီး၊ သူ့ဦးလေးတို့လည်း စစ်ထွက်ခဲ့သည်။
သို့ကြောင့် သူလည်း စစ်ထွက်တာပဲ။ ဘာကံမယ်ကြောင့် တားရမှာတုံး
သမီး။ မြန်မာဆိုတာ သူရဲကောင်းတွေပဲ ဖြစ်သည်။ သူရဲကောင်းတွေဟာ
အမြဲ စစ်ထွက်နေရမည်။ သူရဲကောင်းချစ်သူဟာ သူရဲကောင်းကို မငြူစူရ
ဘူး။ ရဲဘော်မသေ၊ သေသော်ငရဲမလားလို့ စကားရှိတယ် မဟုတ်လား”
လုံမငယ်က စဉ်းစားသည်။

“သူ့အမေတောင် သူ့သားကို ထည့်သေးသည်။ သေသေကျေကျ
လွမ်းမနေနိုင်ပေါင်”

အမေလေးကွယ် သူမသနားလို့၊
ရွှေသားတဲ့ ထည့်လိုက်လေ၊
ဒီရေကတိုးသနှင့်၊ ယိုးဒယားပြေ၊
သည်မိုးသည်လေနှင့်၊
သေပစေ မွေးမေထည့်တယ်၊
လွမ်းပေါင်ကွဲလေး။

“ရဲသော် မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား” ဟူသော စကားကို ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာအဖြေတွင် တွေ့နိုင်၏။ ထိုမေတ္တာစာပါ “နှလုံး ရဲခက်စေ၊ စကား ထက်မြက်စေ” ဟူသော စာပိုဒ်ကို တောင်တွင်းကြီးမြို့ မင်းကျောင်းဆရာတော်က ဤသို့ ဖြေဆို၏။

“အခင်းအရာအမှုရှိလျှင် “ရဲသော်မသေ၊ သေသော်ငရဲမလား” ဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆိုသည့်အတိုင်း စိတ်နှလုံးကို ရဲခက်စေ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိစေနှင့် ဆိုလိုသည်။ စိတ်နှလုံး ရဲခက်တာနှင့် လိုအပ်သော အကျိုးမပြီး။ စကားလည်း ထက်မြက်မှ လိုအပ်သောအကျိုး ပြီးရာ သောကြောင့် စကားထက်မြက်စေဟူ၍ မိန့်တော်မူပြန်သည်”

နှလုံးရဲခက်ခြင်းကား သူရဗလ ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ဆိုင်သည်။ စကားထက်မြက်ခြင်းက ဉာဏဗလ ပညာသတ္တိနှင့် ဆိုင်သည်။ နှလုံး ရဲခက်ခြင်းသက်သက်ဖြင့် သူရဲကောင်းမဖြစ်ချေ။ သူမိုက်ဖြစ်၏။ သူသည် သူ၏ နှလုံးရဲခက်ခြင်းဖြင့် သူ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်ကိုသာ မိုက်မဲစွာ ပြုလုပ်တတ်၏။ စကားထက်မြက်ခြင်းတည်းဟူသော ပညာနှင့် စပ်ယှဉ်မှသာ သူရဲကောင်းဖြစ်နိုင်၏။ သူသည် ပညာဉာဏ်ဖြင့် မိမိ၏ တိုင်းနိုင်ငံအတွက် (ဝါ) အများအကျိုးစီးပွားအတွက် သူ၏ နှလုံးရဲခက်ခြင်းကို အသုံးချလိမ့်မည်။

ရဲသော် မသေပါ။
ရဲခြင်းသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။
လူတို့သည် ဘယ့်ကြောင့် ကြောက်သနည်း။
အပြစ်ရှိ၍ ကြောက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အပြစ်မရှိသူကား ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိ၊ ရဲရင့်၏။ ရဲသော် မသေ။

ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော။ ရဲရင့်သူ အများအပြားပင် သေကြလေကုန်ပြီ။

ဖြစ်နိုင်သည်။ ရဲသော် မသေပါ။

သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော

“လူတိုင်း သေရမှာ ကြောက်ကြသည်” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူလေသည်။ ထိုတရားစကားကို အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီးများ ရှင်းပြကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော လူတိုင်းထဲတွင် ဘုရား၊ ရဟန္တာ စသူတို့ မပါချေ။ သူတို့သည် သေရမှာ မကြောက်ချေ။ အကြောင်းကား သူတို့သည် မကောင်းမှုအကုသိုလ် မပြုကြချေ။ အပြစ်ကင်း၍ ရဲရင့်၏။ သေရမှာကို မကြောက်ချေ။ သေလည်း မသေကြချေ။ သူတို့အားလုံး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကြသည် မဟုတ်လား။

ဟုတ်ပါသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် တစ်နည်းဆိုရသော် သေခြင်းပင် မဟုတ်လား။

မဟုတ်ပါ။ ပရိနိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ ငြိမ်းအေးခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သေခြင်းကား ပူလောင်ခြင်းဖြစ်၍ ရေနှင့်မီးကဲ့သို့ပင် ခြားနားသည်။

ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ

မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်းအကြောင်း ဖြစ်၏။ သူ့မှာ သတိပညာ မရှိချေ။ တွေဝေကာ မကောင်းမှုဟူသမျှကို အကုန်ပြုလုပ်နေ၏။ ကောင်းမှုပြုရန် မေ့လျော့နေ၏။ မေ့လျော့နေခြင်းသည် သေခြင်းအကြောင်းဖြစ်၏။ မတော်မတရားမှုတွေကိုသာ ပြုလုပ်သဖြင့် သူ့တွင် အပြစ်ရှိသည်။ အပြစ်ရှိသောကြောင့် ကြောက်သည်။ ကြောက်လျှင် သေမည်။

အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ

မမေ့မလျော့ခြင်းသည် မသေခြင်းအကြောင်း ဖြစ်၏။ သူ့မှာ သတ္တိ

ရှိသည်။ သို့ကြောင့် သူသည် သတိရှိစွာဖြင့် ကောင်းသောအလုပ်ကိုသာ လုပ်၏။ မကောင်းသောအလုပ်ကို မလုပ်ချေ။ အများကောင်းစားမည့် အလုပ်ကိုသာ လုပ်၏။ မိမိချမ်းသာ၊ ကိုယ်ကျိုးရှာ၍ သတ္တဝါအပေါင်း ပျက်စီးကြောင်းကို မလုပ်ချေ။ သို့ကြောင့် သူ့မှာ အပြစ်ကင်း၏။ အပြစ် မရှိသောကြောင့် ရဲရင့်၏။ ရဲသော် မသေ။

သေသော် ငရဲမလား။

ငရဲမလားခြင်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း (ဝါ) ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း ဖြစ်၏။ ပူလောင်သော ငရဲမှ ကင်းလွတ်၏။

ရဲသော်မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား။

ရာဇဝင်ကျော်တွင် ရှင်မဟာသီလဝံသက “သူရဲဘာသာအသက်ကို စွန့်မြဲ၊ သူရဲဟူလျက် အသက်ကို ချစ်ဖွယ်မရှိ၊ အသက်ကိုချစ်သော် သူရဲမူဖွယ်မရှိ” ဟု သူရဲလက္ခဏာကို ရှင်းပြလေသည်။

အသက်ကိုချစ်သော် သူရဲမူဖွယ်မရှိဟု ဆိုသည်မှာ သူရဲသည် အသက်ကိုမချစ်။ အသက်ကို ချစ်နေလျှင် သူရဲမဟုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ချစ်ခြင်းမှာ အပြစ်ပင်ဖြစ်၏။ သတိရှိသူသည် အပြစ်ကို မပြုချေ။ မေ့လျော့သူသာ တွေ့ဝေ၍ အပြစ်ပြုသည်။ တွေ့ဝေမေ့လျော့ခြင်းသည် သေရန်အကြောင်း ဖြစ်၏။ သူရဲသည် အသက်ကို မချစ်ချေ။ အပြစ်မပြုချေ။ သတိရှိ၏။ မမေ့မလျော့ခြင်းသည် မသေနိုင်ကြောင်း ဖြစ်၏။

ရဲသော် မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား။

မဟာဗန္ဓုလ၊ ဦးအောင်ဇေယျ၊ မင်းရဲကျော်စွာ၊ ဗညားနွဲ့ စသော သူရဲကြီးတို့၏ ရဲရင့်ခြင်း ဂုဏ်သတင်းကား တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့၊ တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် ခက်လက်ဝေဖြာ ကြေညာပျံ့သင်းလျက် ကမ္ဘာချဉ်းအောင် ရှေးရှုနေလေသည်။ သူတို့ကား မသေကြချေ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စသော ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့၏ ဂုဏ်သတင်း ကျော်စောခြင်းကား

ယနေ့တိုင်အောင် မမေ့နိုင်ကြချေ။ သူတို့၏အမည်သည် အစဉ်ထာဝရ အသက်ရှင်နေကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ကို လုပ်ကြံသောသူတို့၏ အမည်လည်း ပျောက်ပျက်၍မသွားပါ။ ယနေ့တိုင်ပင် ရှင်နေကြ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့၏အမည် ရှင်နေခြင်းကား သေရသည်ထက် ဆိုးရွားသေးသည်။ ငရဲပူကဲ့သို့ပင် ပူလောင်နေ၏။

ကာယသတ္တိသက်သက်သည် မိုက်မဲခြင်းဖြစ်၏။ ဉာဏသတ္တိနှင့် တွဲဖက်မှ သူရဲကောင်းဖြစ်၏။ ထို့အတူ ဉာဏသတ္တိ သက်သက်လည်း လိမ်ညာရန်အတွက် ဖြစ်၏။ ကာယသတ္တိနှင့် တွဲဖက်မှ သူရဲကောင်း ဖြစ်၏။ နဝဒေး၊ မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစ စသူတို့သည် ပညာရှိ စစ်သည် တော်များ ဖြစ်ကြ၏။

ဘာသာပေါင်းများစွာ တတ်မြောက်ပြီး ကျမ်းပေါင်းများစွာ ပြုစုခဲ့သော ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်သည် တော်လှန်ရေးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် မင်းတုန်းမင်းသား၏ တော်လှန်ရေးတွင် အရေးပါ အရာရောက်သော ရဲဘော်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ လက်နက်စွဲကိုင်၍ လည်း တော်လှန်ခဲ့သည်။ လက်နက်မဲ့လည်း တော်လှန်ခဲ့၏။

တစ်ရံသောအခါ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ ညီလာခံတွင် ဦးဘိုးလှိုင် က လျှောက်ကြား၏။

“အစ်မ နှမ၊ သမီးလှကို၊ စ၍ဆက်နှင်း၊ လက်ဆောင်သွင်း၍၊ စိုးမင်းချစ်မြတ်၊ ထိုအမတ်သည်၊ အတတ်မရှိ၊ သတ္တိကင်းကွာ၊ ဘုန်းကြီးလာမှု၊ ပြည်ရွာပျက်ကြောင်း တစ်ပါးတည်း။”

ထိုစကားကို ကြားရသောအခါ မင်းကြီးသည် လွန်စွာ အမျက်ထွက်ပြီး အနားတွင် အသင့်ရှိသော လက်သုံးတော်လှုံကိုဆွဲကာ ရွယ်လျက် မေးတော်မူ၏။

“ငလှိုင်၊ သည်လှုံကိုကြည့်စမ်း။ ဘယ်သူကိုင်သည့်လှုံတုံး။”

ဦးဘိုးလှိုင်ကား ဣန္ဒြေမပျက် ပကတိအနေဖြင့်ပင် ဖြေဆို၏။

“အရှင့်ခမည်းတော် ကိုင်ဆောင်သောလှ ဖြစ်ပါသည်”

“ငါ့ခမည်းတော်သည် ဤလှဖြင့် ဘယ်သူ့ကို စီရင်ခဲ့ဖူးသလဲ”

“ကျွန်ုပ်၏ ကျေးဇူးရှင် အဘကို စီရင်ခဲ့ဖူးပါသည်”

“နင်လည်း ဤလှဖြင့် အစီရင်ခံချင်သလား”

ဦးဘိုးလှိုင်သည် ရင်ကိုကော့ပေးပြီး “စီရင်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်
ကြားလေသည်။

မင်းကြီး လှကိုင်၍ အတွင်းတော်သို့ ဝင်သွားသောအခါ အခြား
သော မှူးမတ်တို့က “ဝန်မင်းမလဲ တင်းတင်းမာမာ ရဲပဲ ရဲလွန်းလှသဗျာ”
ဟု ဝေဖန်ကြ၍ ဦးဘိုးလှိုင် ဖြေရှင်း၏။

လှနှင့်ထိုးသတ်၍ သေရခြင်းက မြတ်သေးသည်။ နေရာတကာ
မှာ မင်းလိုလိုက်ပြီး မင်းကြိုက်စီရင်နေရပါလျှင် နိုင်ငံကြီး ပျက်စီးပေ
တော့မည်။ နိုင်ငံဝန်ထမ်း မှူးမတ်လုပ်နေပြီး နိုင်ငံကောင်းအောင် မစွမ်း
ဆောင်နိုင်ဘဲ မင်းအကြိုက်လိုက်၍ အသက်ရှင်ခြင်းက မမြတ်ပါ။ တိုင်း
ပြည်၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည့်အတိုင်း တည့်တည့်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်
နိုင်ရမည်။ အသက်ကိုစွန့်ပြီး ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဆောင်ရွက်ရမည်။ အသက်ကို
ငဲ့ကွက်နေလျှင် ပြည်ကြီးဝန်ကို တာဝန်မယူထိုက်ပါ”

အစဉ်အလာ ပြောကြားကြသော ယောမင်းကြီး၏ စကားဖြစ်
သည်။ သူ့လိုသတ္တိမျိုးကား ရှားလှဘိသည်။ ခုတ်လည်း ခုတ်ရဲသည်။
ခံလည်း ခံရဲသည်။ သူ၏ ခုတ်ရဲ ခံရဲကား မိုက်ရူးရဲမဟုတ်ချေ။ အထွတ်
အထိပ်သို့ ရောက်နေသော ပညာ၏ စွမ်းရည်သတ္တိဖြစ်၏။

“အတတ်မရှိ၊ သတ္တိကင်းကွာ” ဟုဆိုသော သူ့စကားကို စဉ်းစား
သင့်၏။ အတတ်လည်း ရှိရမည်။ သတ္တိလည်း ရှိရမည်။ ယောသည်
အဘက်ဘက်က ပြည့်စုံသော စွယ်စုံပညာရှင်ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို

သူ၏ ကျမ်းစာများဖြင့် သိနိုင်၏။ သူ့ကိုမိသော ပညာရှင် ယနေ့တိုင် မပေါ်သေးချေ။ သူ့ရသတ္တိလည်း ရှိ၏။

“သူ့ရဲဘာသာ အသက်ကို စွန့်မြဲ၊ သူ့ရဲဟူလျက် အသက်ကို ချစ် ဖွယ်မရှိ၊ အသက်ကိုချစ်သော် သူ့ရဲမူဖွယ်မရှိ”

*

၂

ကြောက်တတ် ဝန်ကင်း

ဤစကားကို ကြိုတင်ဖြေရှင်းထားဖို့ လိုပေလိမ့်မည်။ ကြောက် တတ်တိုင်း ဝန်မကင်းပါ။ ကြောက်တတ်၍ ဝန်ပိုခြင်း၊ ရန်များခြင်းလည်း ရှိ၏။

ကြောက်ခြင်းမှာ နှစ်မျိုးရှိ၏။ မကောင်းမှုပြုရမှာ ကြောက်ခြင်းနှင့် မကောင်းမှု ပြုမိသည့်အတွက် ကြောက်ခြင်းဖြစ်၏။ မကောင်းမှုပြုရန် အတွက် ကြောက်ပါလျှင် အမှန်ပင် ဝန်ကင်း၏။ ဝန်ကင်းရုံသာ မဟုတ် သေး၊ ရန်ကို အောင်မြင်နိုင်၏။ မကောင်းမှုပြုမိ၍ ကြောက်ခြင်းကား ဝန်မကင်းချေ။ ဝန်လေး၏။ အမြဲစိုးရိမ်နေရ၏။ မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ ဟူသော နောင်တသည် သူ့ကို အမြဲ ခြိမ်းခြောက်၍နေပေမည်။ သို့ ကြောင့် ကြောက်တတ်တိုင်း ဝန်မကင်းပါ။ ဝန်ကင်းသော ကြောက်တတ် ခြင်းနှင့် ဝန်မကင်းသော ကြောက်တတ်ခြင်းကို ခွဲခြားသိဖို့ လိုအပ်ပေ သည်။

မကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။

နောင်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။

ဤဘဝ၊ နောင်ဘဝ နှစ်ခုလုံး၌ စိုးရိမ်ရ၏။

သူ၏ ညစ်နွမ်းသောအမှုကိုမြင်၍ စိုးရိမ်ပင်ပန်းရ၏။

ကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။

နောင်ဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။

ဤဘဝ၊ နောင်ဘဝ နှစ်ခုလုံး၌ ဝမ်းမြောက်ရ၏။

သူ၏ သန့်ရှင်းသော အမှုကိုမြင်၍ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းရ၏။

နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ရမည့်အလုပ်ကို လုပ်ခြင်းသည်
မကောင်း။

လုပ်ပြီး မျက်ရည်ကျရမည့်အလုပ်ကို မလုပ်ခြင်းသည်
ကောင်း၏။

နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရသော အလုပ်ကို လုပ်ခြင်းသာ
ကောင်း၏။

လုပ်ပြီး နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ရမည့်အလုပ်ကို လုပ်ခြင်းသာ
ကောင်း၏။

ဗျာဒ

ရှေးမြန်မာတို့သည် မကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ရန် ကြောက်
တတ်ကြသည်။ သို့ကြောင့် ဝန်ကင်း၏။ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှုကင်း
၏။ သူတို့သည် ကောင်းသောအလုပ်ကိုသာ လုပ်ကြ၍ ရဲရင့်၏။ သို့
ကြောင့်လည်း ဝန်ကင်း၏။ နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရ၊ နှစ်သက်ဝမ်း
မြောက်ရ၏။ ကမ္ဘာကြေသော်လည်း ဥဒါန်းမကြေဖြစ်ရ၏။ သူတို့သည်
နှလုံးရဲခက်၏။ စကားထက်မြက်၏။ သစ္စာရှိ၏။ ရဲရင့်၏။

ရဲသော်မသေ၊ သေသော် ငရဲမလား။

*

၃

ဤစာအုပ်တွင် ရာဇဝင်ကျော် မြန်မာစစ်သည်တော်များ အကြောင်း အရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့ကို ဥဒါန်းတင်ထားပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ကြည့်ရှု ပါက ရှေးက မြန်မာကြီးများ အဘယ်မျှ နှလုံးရဲခက်ကြောင်း၊ စကား ထက်မြက်ကြောင်း၊ သစ္စာရှိကြောင်း၊ သူရသတ္တိရှိကြောင်းကို တွေ့မြင်ရ မည် ဖြစ်၏။ အတိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်ပြီး...

နောင်ဥဒါန်း ဘယ်မကြေစရာ၊

ရာဇဝင် အထင်အရှား၊

ထိုခေတ်တွင်မှ ညံ့ကြတော့မှာလား။

ဟူသော ရှေးအခါက တို့ဗမာသီချင်းဖြင့် အားတင်းသင့်၏။ အား သစ်ယူရန် သင့်၏။

ရာဇဝင်ကျော် စစ်သည်တော်များအကြောင်းဖြစ်၍ ရှင်ဘုရင်များ အရေးကို ထင်ထင်ရှားရှား နေရာမပေးနိုင်ပါ။ သူတို့ကို သူရဲကောင်း စစ်သည်တော်များ ထင်ရှားစေရန် နောက်ခံကားအနေဖြင့်သာ ထုတ်ဖော် ပြသပေးပါသည်။

ထိုစဉ်အခါက ရှင်ဘုရင်၏သား ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ခြင်းမှာ ဘာမျှမဆန်း ပါ။ အစဉ်အလာအတိုင်းဖြစ်၏။ လူထဲက လူတစ်ယောက် ငတပါးမင်း အနေဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုကား မချီးကျူးဘဲ မနေသင့် ချေ။ ရှေးရာဇဝင် ဆရာတို့သည် အခြေအနေအရ မင်းလိုလိုက်ပြီး အဘ မင်းရိုး၊ အဘိုးမင်းလောင်းကိုသာ ပြန်ပြောင်းချဲ့ထွင်ပြီး ကုလားပြည်က သာကီဝင်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလေ့ရှိ၏။ မြန်မာစစ်စစ်က ကုလား ဖြစ်အောင် လုပ်ကြံခြင်းမျိုးကို မနှစ်သက်အပ်ချေ။

ဤတွင် ရှင်ဘုရင်များကို ဝိုင်းပယ်ထားသည်မှာ စာဆိုအရ ပြည် ထောင်စုသား မြန်မာ မစစ်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်အနန္တ၊

ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်အနန္တ၊ စကြဝဠာ ကမ္ဘာမြေမိုး ဖြန်းဖြန်းကျိုး
 အောင် တန်ခိုးတော်အနန္တတို့ နှောင့်ယှက်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။
 ထို့ပြင် တကယ့်တကယ် တိုင်းပြည်အကျိုး သယ်ပိုးသည်မှာလည်း စစ်
 သည်တော်များ ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်ရာဇဝင်ဆရာ ဟာဗေး (HARVEY)
 က ဗန္ဓုလစစ်သည်တော်ကြီးအကြောင်းကို ဤသို့ဆို၏။

၁၇၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် မုံရွာနယ်အဝင် ပေယင်းရွာ၌ မွေးဖွား
 သော မဟာဗန္ဓုလသည် တင့်တယ်သော ရူပကာယနှင့်
 ပြည့်စုံလျက် အာသံပြည် စစ်မက်ရေးတွင် ထင်ပေါ်ကျော်
 စောသော စစ်သူကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လေ၏။ မိမိ အရှင်သခင်
 များကဲ့သို့ မဟုတ်မူ၍ လက်တွေ့ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်အပျက်
 ကိုသာ ယုံကြည်အားထားခြင်းရှိရကား တိုက်ခိုက်သည့်
 အရေးတွင် ဗေဒင်ဆရာတို့စကားကို အားထားခြင်းကင်းလျက်
 မိမိလက်အောက် တပ်မှူးအစရှိသော သူတို့ကို လက်နက်ထိ
 မှန် အနာတရ ခံရကြသော သူတို့အား ညှဉ်းပန်းခြင်း မပြု
 စေရန် တားမြစ်လေ၏။

စစ်မက်တိုက်ခိုက်သော အရေးတွင် အလောင်းဘုရား
 ကဲ့သို့ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံလေသည်။ သူ၏ တပ်သား
 များမှာလည်း အလောင်းဘုရားတပ်သားများထက် သူရ
 သတ္တိ အစရှိသော ဂုဏ်တို့နှင့် သာ၍ပင် ပြည့်စုံကြပေသည်။
 ရန်သူတို့နှင့် ဆိုင်ပြိုင်၍ တိုက်ခိုက်ရကြသော အရေးကို
 အလောင်းဘုရားသည် ဘဝတစ်ပါးမှလာ၍ မြင်ခဲ့သော်
 စစ်သည်ရဲမက်တို့အတွက်ကြောင့် ရှက်မည်မဟုတ်မူ၍ မိမိမှ
 ဆင်းသက်သော ဆွေတော်မျိုးတော်အတွက်သာ ရှက်ဖွယ်ရာ

ရှိပေလိမ့်မည်။

အကြောင်းသော်ကား မိမိပျက်စီးချိန် နီးလာသော်လည်း ဘကြီးတော်သည် ရှေးဆေးလောင်းတော်၊ ဘိုးလောင်းတော် တို့ နည်းနာအတိုင်း နန်းတော်မှခွာ၍ ရန်သူများနှင့် ပက်ပင်း ရင်ဆိုင်တွေ့ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မိမိတပ်သားများနှင့် ဆင်းရဲအတူ သဘောထားနှင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းသော်လည်းကောင်း မပြုလေသောကြောင့်တည်း။

ရန်ကုန် အနီးအနားတွင် သုံးပါးဝန်ကြီး များရသော သစ်တပ်ကို အင်္ဂလိပ်တို့ ဝိုင်းဝန်း၍ တိုက်ခိုက်ရာ ဆေနတ်လှံစွပ်တို့နှင့် ထိုးသည်ကို မခံနိုင်၍ တပ်ပျက်လျက် ဗိုလ်မှူးဝန်ကြီး ကျလေသော် ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းလျက် သေခါနီးတွင် ဗိုလ်မှူးသည် “အောင်မြင်စေရန် မတတ်နိုင်သော်လည်း ရဲရင့်စွာ အသေခံကြသည်ဟု ဘုရင်မင်းမြတ်အား လျှောက်ထားပါ” ဟု မှာကြားသော စကားကို ကြားရသောအခါ “ငမိုက်သားသည် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထွက်မပြေးရသလဲ” ဟု ဘုရင်က ပြန်ပြောလေ၏။

များစွာသော ရှင်ဘုရင်တို့မှာ ဤနည်းနှင့် ဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ရှေးရာဇဝင်ဆရာတို့သည် အများအားဖြင့် သူတို့ကိုသာ ချဲ့ထွင်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်သော သူရဲကောင်းတို့ကိုကား ဖုတ်လေသည့်ငါးပိပမာ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ရာဇဝင်နှင့် အရေးတော်ပုံတို့တွင် မထင်မရှား ခပ်ပါးပါးမျှသာ ဘုရင်၏ ဘုန်းလက်ရုံးကို ဖြည့်တင်းပေးရန် ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။ ဤတွင်ကား ကျားဆိုမှ ကျားတို့ကိုသာ အထူးရွေးချယ်ပြီး တင်ပြလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စစ်သည်

တော်တိုင်း နေရာမရနိုင်ပါ။ နှလုံးလည်း ရဲခက်မှ စကားလည်း ထက်
မြက်မှ ပါဝင်ရ၏။

ဥပမာ ဤစာအုပ်တွင် ပန်းပဲမောင်တင့်တယ်ကို တွေ့ရမည်
မဟုတ်ပါ။ သူကား ကာယဗလကောင်း၍ နှလုံးရဲခက်သော်လည်း သူ၏
စကားထက်မြက်ခြင်းကို မတွေ့ရချေ။ ထို့ပြင် သူ့ကို ယုံကြည်ပါက
အကျိုးမရှိသည့်ပြင် အကျိုးပျက်ဖို့က များလေသည်။ စကားတောင်စား
စကြိုသူမြတ်တို့ကဲ့သို့ စကားထက်မြက်သူ သက်သက်လည်း ဤတွင်
အနှောင့်အယှက် မပေးပါ။ နှလုံးလည်း ရဲခက်၍ စကားလည်း ထက်
မြက်သူတို့ကိုသာ ရွေးချယ်ထားပါသည်။

ဤစာအုပ်မျှဖြင့် ရှေးမြန်မာ သူရဲကောင်းတို့ အဘယ်မျှ ပြည့်စုံ
ကြောင်း ကောင်းစွာ သိနိုင်၏။ ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လွန်စွာ နာမည်
ကြီးနေသော တာဇံကဲ့သို့သော တောတွင်းသူရဲကောင်းကြီးများ ရှေးရှေး
တုန်းကပင် မြန်မာတို့တွင် ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်၏။ ပန်းပဲမောင်တင့်တယ်၊ မဟိသ
ကုမ္ဘာ (အသကုမ္ဘာ သို့မဟုတ် အသားမင်းသား) စသူတို့မှာ ကမ္ဘာကျော်
တာဇံ စသူတို့၏ ရှေ့ပြေးဇာတ်လမ်းများပင်ဖြစ်၏။ သူတို့ကို ခေတ်နှင့်
လျော်ညီအောင် ပြုပြင်ကာ တင်ပြဖို့လိုသည်။

ဇာတ်သဘင်တို့တွင် ပြသခြင်းတို့မှာ သူရဲကောင်းကြီးများကို
အလွမ်းမင်းသားလုပ်ပေးသဖြင့် စိတ်ဓာတ်တက်ကြွရမည့်အစား စိတ်
ဓာတ် ပျက်ပြားကြရလေသည်။ ယနေ့ မြန်မာ ဇာတ်သဘင်ကား သူရဲ
ကောင်းဇာတ်လမ်းနှင့် လုံးဝ မထိုက်မတန်ဖြစ်နေ၏။ အကြောင်းကား
သူတို့အနေဖြင့် မငိုရလျှင် ဇာတ်က၍မဖြစ်ချေ။ သူတို့၏ မူလရည်ရွယ်
ချက်မှာ အငိုပင်ဖြစ်၏။ မင်းသမီးထက် မင်းသားက ငိုရမှ ဇာတ်လမ်း
ကောင်းဖြစ်နေသဖြင့် သူရဲကောင်းတို့သည် သနားစရာ မိန်းမလျာတို့
ဖြစ်ကြရ၏။

ရှေးအခါက မြန်မာတို့တွင် သူရဲကောင်းများလည်း ရှိခဲ့သည်။ သူရဲကောင်းများ အဆက်မပြတ် ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် နှိုးဆွ၍လည်း ပေး၏။ နန္ဒိသေနဇာတ်၊ ပဉ္စာဝုဇာတ် စသည်တို့မှာ သူရဲကောင်းတို့ကို အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်စေ၏။ ပဉ္စာဝုဇာတ်တွင် တက္ကသိုလ်မှ ပြန်လာသော မင်းသားတစ်ဦး တောကြီးထဲတွင် ဘီလူးကြီး နှင့်တိုက်ခိုက်ကြောင်း ဖွဲ့ဆိုထား၏။ မင်းသားသည် လက်နက်များ ပျက်စီးကုန်သော်လည်း လက်နက်မချဘဲ ဘီလူးကို ဖက်သတ်၏။ သို့ဖြင့် မိကျောင်းနှင့်သတ်သော သူရဲကောင်း၊ လူဝံနှင့်သတ်သော သူရဲကောင်း များ ပေါ်ထွက်လာခဲ့၏။

နန္ဒိသေနစစ်သူကြီးနှင့် ရှင်ရဲထွတ် (ဘုရင့်နောင်) ကို နှိုင်းယှဉ်နိုင် ၏။ နန္ဒိသေနကား အသကမင်း၏ စစ်သူကြီးဖြစ်၏။ အသကမင်းနှင့် ကလိင်္ဂမင်းသည် စစ်တိုက်ရန် နယ်စပ်တွင် ရင်ဆိုင်နေ၏။ ကလိင်္ဂမင်း ၏ ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ လက်နက်အင်အားမှာ အသကမင်းထက် အဆ ပေါင်းများစွာ သာလွန်၏။ အင်အားကြီးမားလှသည်တွင် သိကြားမင်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကလိင်္ဂမင်း နိုင်လိမ့်မည်ဟု ဟောစာတမ်း ထုတ်ထား ၏။ ထိုအကြောင်းကို အသကမင်း သိ၍ စိတ်ပျက်နေ၏။

ထိုအခါ နန္ဒိသေနသည် လက်ရွေးစင် သူရဲသူခက်တို့ကို စုပေါင်း ပြီး စစ်မြေပြင်အနီးရှိ ချောက်ကမ်းပါးနှင့် တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင် သွားပြီး စစ်အခြေအနေကို ရှင်းပြကာ တိုက်တွန်း၏။

“အို သူရဲအပေါင်း မှုထမ်းကောင်းတို့... အလောင်းနတ်ရှင်၊ တို့ သခင်အား၊ ကြင်ကြင်ချစ်ချစ်၊ နှစ်နှစ်လို့လို့၊ သင်တို့အသက်၊ နှင်းကြ ဆက်မည်။ စိတ်စက်တံ့စား၊ တည်ကြားမသုန်၊ ရှိပါကုန်မှု၊ ဆင်းခုန်ယခု၊ တစုတရုံး၊ နှလုံးမတွန်၊ ဤတောင်ညွန့်မှ၊ အသက်စွန့်ကြပါ”

ထိုအခါ သူရဲကောင်းတို့သည် ဘယ်သူ့ဘယ်သူ၏ အရိပ်အခြည်

ကိုမျှ အကဲခတ်မနေကြဘဲ သူ့ထက်ငါ ခုန်ချရင်း ပြေးလာကြသည်တွင် နန္ဒိသေနက တားဆီးပြီး ပြောပြ၏။

“မြိုင်ဝေတောကြီး၊ ဤခရီးဝယ်၊ ချည်းနှီးသက်သက်၊ သေသော် ထက်ကား၊ ဆက်လက်တညီ၊ တစီတလျဉ်၊ သားစဉ်မြေးမြစ်၊ ပြောထုံး ဖြစ်အောင်၊ တစစ်တမက်၊ ကိုယ်နှင့်သက်ကို နှင်းဆက်တိုက်မည်၊ အားသန်ရည်၍၊ ဦးလည်မသုန်၊ ထမ်းပါကုန်လော့”

ထိုအခါ နန္ဒိသေန၏ စစ်သည်တော်တို့သည် သိကြားမင်းစကား ကိုပင် အလွဲအမှားဖြစ်စေပြီး အကြီးအကျယ် အောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဘုရင့်နောင်သည် နောင်ရိုးစစ်ပွဲတွင် ထိုဥပမာကို သရုပ်ဖော်ခဲ့သည်။

ထပ်၍ဆိုရသော် မြန်မာတို့ကား နှလုံးရဲခက်သော၊ စကားထက် မြက်သော သူရဲကောင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ပြန်ပြီး သူရဲကောင်းတွေဖြစ်အောင် သူတို့၏ သွေးသားဖြစ်သော သူရဲကောင်းကြီးတို့၏ ထုံးဟောင်းသာဓက ကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပြည့်စုံအောင် တင်ပြပေးဖို့လိုနေသည်။ ဇာတ်၊ ရုပ် သေး၊ ရုပ်ရှင်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ စာပေပြု၍ ဖော်ပြသင့်လေသည်။

ယခုခေတ်သစ် မြန်မာတို့သည် အများအားဖြင့် နိုင်ငံခြားမှလာ သော ရုပ်ရှင်၊ စာပေတို့ကို သူ့ထက်ငါ အလှအယက် ပြန်ဆိုနေကြ၏။ ကိုယ့်ဟာကိုပင် သူ့ဟာလုပ်ပြီး ပုံမှားချနေကြသည်။ မြန်မာတို့တွင် မြန်မာပီပီ မြန်မာလိုလုပ်ဆောင်ဖွယ်တွေ အများအပြားပင် ရှိသေးသည်။ မြန်မာမှုတွေကို မြန်မာသိအောင် လုပ်ဆောင်ရပေဦးမည်။

“မြန်မာမှုကို မြန်မာတို့မသိသေး” ဟူသော စကားကို ယခုခေတ် လူတို့ မငြင်းပယ်ကြပါ။ နှစ်သက်စွာပင် လက်ခံနေကြသည်။ သူတို့သည် မြန်မာမှုကို မသိခြင်းကိုပင် ဂုဏ်ယူနေကြ၏။ သို့ကြောင့်လည်း လိမ်ခြင်း၊ ညာခြင်း၊ မတရားပြုခြင်း၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း စသော မကောင်းမှု များ များပြားနေခြင်း ဖြစ်၏။

“မြန်မာဆိုတာ ဘယ်တော့မှမလိမ်ဘူး၊ မညာဘူး၊ သစ္စာမဖောက်ဘူး၊ မကြောက်ဘူး” စသည့် ကောင်းမြတ်သော အမှတ်လက္ခဏာများဖြင့် မှတ်သားနိုင်လောက်အောင် သရုပ်ဆောင်ဖို့ လူတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည်။ သို့အတွက် ဤ “ရာဇဝင်ကျော် မြန်မာစစ်သည်တော်” များအကြောင်းကို စီစဉ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့မှ တကဲ့ မြန်မာစစ်စစ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာဆိုတာ သူတို့သာဖြစ်သည်။

၄

နောက်ပိုင်းတွင် စစ်သည်တော်တို့အတွက် စစ်ချီရတု၊ ကဗျာများ ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ရတုရှင်တို့မှာ နဝဒေး၊ နတ်ရှင်နောင်၊ ရှင်သူရဲ၊ ရှင်သံခို စသော ထိပ်တန်းစာဆိုတော်တို့ဖြစ်၍ အထူး ဖော်ထုတ်နေဖွယ် မရှိချေ။ သူတို့အကြောင်းကို စာရှုသူတိုင်းပင် သိပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ ရတု၊ ကဗျာတွင် ပါဝင်သော သဒ္ဒါလင်္ကာနှင့် အတ္ထာလင်္ကာရကိုကား အသင့်အတင့် ရှင်းပြရန် အမှန်ပင် လိုပေလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက နွားထီးငါးကျပ်၊ နွားမငါးကျပ်ဆိုသလို ဖြစ်နေမှာ စိုးရလေသည်။

ကဗျာတွင် သဒ္ဒါလင်္ကာနှင့် အတ္ထာလင်္ကာရဟု လက္ခဏာနှစ်ပါး ရှိ၏။ အသံလင်္ကာနှင့် အနက်လင်္ကာပင် ဖြစ်၏။ အသံလည်း မှန်ကန်ကောင်းမွန်ရမည်။ အနက်လည်း ကောင်းမွန်မှန်ကန်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။

အသံ၏ ကောင်းမွန်မှန်ကန်ခြင်းမှာ စကားလုံး(ဝါ)ကာရန် ကောင်းမွန်မှန်ကန်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဤတွင် ပါဝင်သော စစ်ချီရတု၊ ကဗျာတို့မှာ အသံကောင်းမွန်၏။ မှန်ကန်၏။ စကားလုံးကောင်းမွန်၏။

မှန်ကန်၏။ ကာရန်ကောင်းမွန်၏။ မှန်ကန်၏။ သူတို့သည် ရတုတွင်
ကာရန်အလွဲအမှားဖြင့် မစပ်မဆိုကြချေ။

၀ ဥ၊ တ-ပါ၊ မ-န နှစ်ရပ်၊
သံတူစပ်သော်၊ ပညတ်ခေါ်ထုံး၊
စာတုံးမည်ရ၊ အန္တမမှန်၊
ကာရန်မတူ၊ စာဆန်းဟူ၏။

၀ သတ်နှင့်ဥသတ်၊ တသတ်နှင့်ပသတ်၊ မသတ်နှင့် နသတ်တို့ကို
အသံတူယူ၍ စပ်ပါသော် ကာရန်မမှတ်ချေ။ အသံမတူချေ။ အသံမတူ၊
ကာရန်မတူ စပ်ဆိုပါက သဒ္ဒါလင်္ကာရ ပျက်၏။ ဤစစ်ချီရတုကဗျာတို့
ကား အသံကာရန် မှန်ကန်ကောင်းမွန်ခြင်း၏ နမူနာပုံစံတို့ ဖြစ်၏။
ဤရတုများကို ဖော်ပြပါ ဥပဒေသဖြင့် စစ်ဆေး၍ ဖတ်ရှုတတ်ပါလျှင်
ကဗျာ၏ ပထမအင်္ဂါ၏ အရသာကို ကောင်းစွာ ခံစားနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဒုတိယကဗျာ၏ လက္ခဏာမှာ အတ္ထာလင်္ကာရ ဖြစ်၏။ အနက်၏
အလင်္ကာဖြစ်၍ အတွေးအခေါ် ဆန်းသစ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ပြန်နိုင်၏။
အတွေးအခေါ်ကို နှစ်မျိုးနှစ်စားအားဖြင့် ဆန်းသစ်နိုင်၏။ တစ်မျိုးမှာ
တိုက်ရိုက်ဖွဲ့ဆိုသော ဆန်းသစ်ခြင်းဖြစ်၍ နောက်တစ်မျိုးမှာ ဥပမာ၊
ဥပစာ စသည်တို့ဖြင့် တင်စားနှိုင်းယှဉ်၍ ဆန်းသစ်ခြင်းဖြစ်၏။ တိုက်ရိုက်
ဖွဲ့ဆိုခြင်းနှင့် တင်စား၍ ဖွဲ့ဆိုခြင်းကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ပါက
ကဗျာ၏ ဒုတိယမြောက်အင်္ဂါ၏ အရသာကို အပြည့်အဝ ခံစားနိုင်ပေ
လိမ့်မည်။

အသံကောင်းသူ စည်းဝါးကျကျ သီဆိုသော သီချင်းကောင်း
တစ်ပုဒ်ကို အထပ်ထပ်အခါခါ နားထောင်ရပါက ထိုသီချင်းကို ထိုသူ
ဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်၍ ဆိုနိုင်၏။ ထို့အတူ အလင်္ကာနှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်
စုံသော ကဗျာကို အထပ်ထပ်အခါခါ စံနစ်တကျ လေ့လာပါက ထိုကဗျာ

အရောင်အဝါ ကူးစက်တောက်ပ၍ လာနိုင်၏။

အသံကောင်းသူနှင့် သဒ္ဒါလင်္ကာရ

သီချင်းကောင်းနှင့် အတ္ထာလင်္ကာရ

စည်းဝါးကျခြင်းနှင့် စံနစ်တကျလေ့လာခြင်း

ယခုခေတ် ကဗျာလင်္ကာတို့သည် အများအားဖြင့် မနှစ်ကရေးသော ကဗျာလင်္ကာတို့ ယခုနှစ်တွင် အစအန ရှာဖွေ၍ မရတော့ပေ။ ကိုယ့်ဥစ္စာကိုယ် ထိန်းသိမ်းထားရ၏။ ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြသော စစ်ချီရတုတို့ကား နှစ်ကာလ ကြာမြင့်လှလေပြီ။ သို့ရာတွင် ပြည်သူတို့သည် ထိုကဗျာတို့ကို တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ အတိမ်းအယိမ်းမခံကြချေ။ ပြည်သူ့ကဗျာအဖြစ်ဖြင့် ခေတ်တိုင်းတွင် ဆန်းသစ်နေကြလေသည်။ အကြောင်းကား ကဗျာ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

သော်လ်

မဟိသကုမ္မာ

ပဲခူးမြို့တွင် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၈၂၅ ခုနှစ်မှ ၈၃၇ ခုနှစ်သို့တိုင်အောင် စိုးစံသော 'သမလ' မင်းတွင် 'ဝိမလ' ဟု အမည်ရှိသော ညီတော်တစ်ပါး ရှိလေ၏။

အစ်ကို သမလမင်းသည် ညီတော် ဝိမလ မင်းသားအား အိမ်ရှေ့ မင်းအဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှောက်ပြီးနောက် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ငါ၏ညီတော်သည် တက္ကသိုလ်တိုင်းပြည်၌ ထင်ပေါ်ကျော်စော သော ဆရာ၏ ထံသို့သွား၍ တတ်အပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြား လေ။ ပညာတတ်မြောက်၍ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ငါ၏ ညီတော်အား ကောင်းစွာ မူလပေးသော စည်းစိမ်နှင့် ချီးမြှောက်တော်မူ မည်”

ညီတော်ဝိမလ မင်းသားသည်လည်း အစ်ကိုမင်းကြီး၏ အမိန့် စကားကို ယုံကြည်စွာ အားထားသည်ဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်တိုင်းပြည်သို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ပညာရပ်များကို သင်ကြားလေ၏။

ထိုအခါကာလတွင် ပဲခူးနှင့် သထုံပြည်စပ်ကြား၌ အသက်အရွယ်

ကြီးရင့်သော ကရင်လင်မယား နှစ်ယောက်တို့သည် ယာခင်းလုပ်၍ အသက်မွေးမြူလျက် နေကြကုန်၏။ ထိုကရင်လင်မယား သူအိုနှစ်ယောက် တို့တွင်လည်း တစ်ယောက်တည်းသောသမီး ရှိလေ၏။ ထိုသမီးကို သမလမင်းကြီး သိမ်းပိုက်၍ မိဖုရားကြီးအရာ၌ ချီးမြှောက်တင်ထား၍ စံစားလျက်ရှိနေ၏။

ကာလရှည်ကြာစွာ ရှိလတ်သော် ညီတော် ဝိမလမင်းသားကို မေ့လျော့နေ၏။ ညီတော်သည်လည်း ပညာတတ်မြောက်ပြီးလျှင် ဆရာထံ ခွင့်ပန်၍ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လာ၏။ နောင်တော် မင်းကြီးသည်လည်း ညီတော်ကို ပမာဏမပြု၊ ဂရုမထား၊ ခန့်ညားခြင်း မပြုသောကြောင့် အမျက်ထွက်ပြီးလျှင် နောင်တော် သမလမင်းကြီးကို လုပ်ကြံလျက် ထီးနန်းကို သိမ်းယူလေ၏။

ထိုအခါ မရီးတော် မိဖုရားကြီးတွင် သားယောက်ျား ဖွားမြင်၏။ ယင်း နို့စို့သားငယ်ကို သတ်စေဟု မင်းကမိန့်တော်မူ၏။ မရီးတော် မိဖုရားကြီးလည်း စိုးရိမ်ထိတ်လန့်လျက် သားငယ်ကို ယူဆောင်၍ ကျွဲကျောင်းရာအရပ်နှင့် နီးစပ်သော တောထဲတွင် ဖုံးဝှက်၍ ထားခဲ့လေ၏။

သားသူငယ်ကို နတ်တို့ ကြည့်ရှုစောင့်မခြင်းဖြင့် ပညာကြီးပွား၊ ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံသောအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။ ထိုမင်းသားသူငယ် အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်သားအရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ တလိုင်းလူမျိုးတို့ နှင်ထုတ်လိုက်သော ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့သည် ဟံသာဝတီ ပဲခူးမြို့ကို တိုက်ဖျက်သိမ်းယူရန် အရပ်ခုနစ်တောင်ရှိ ကုလားကြီး လန်ဘားကို တပ်ဖျားပြုလုပ်၍ သင်္ဘောဖြင့် လာရောက်ကြပြီး ပဲခူးမြို့ကို ဝိုင်းကြကုန်၏။

ပဲခူးဘုရင် ဝိမလမင်းကြီးထံသို့ စစ်ပြုမည့် အကြောင်းနှင့် သဝဏ်လွှာပို့၏။ ဝိမလမင်းကြီးလည်း ကုလားတို့ ဘေးရန်ကို တိုက်ဖျက်ရန် တတ်စွမ်းနိုင်သော လူစွမ်းကောင်းကို တိုင်းပြည်အတွင်း၌ မင်းချင်း

ယောက်ျားတို့ကို စေလွှတ်၍ ရှာဖွေစေသော်လည်း မတွေ့ချေ။

ထိုအခါ တောသား မိုးတစ်ယောက်သည် သားအမဲရှာရန် တော ကျွဲတို့ မြက်စားရာအရပ်သို့ ရောက်လေသော် တောကျွဲအုပ်ထဲတွင် ရဲစွမ်း သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော သူငယ်တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသောကြောင့် အိမ် သို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး မိမိခင်ပွန်းသည် မယားအား အကြောင်းမျိုးစုံ ပြောကြား ၏။ ခင်ပွန်းသည် မယားက “ထိုအကြောင်းကို ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ အမြန် သွား၍ တွေ့မြင်ခဲ့သည့်အတိုင်း လျှောက်ထားလေ။ ဆုလာဘ်များစွာ ရလိမ့်မည်” ဟု တိုက်တွန်း၏။

မုဆိုးလည်း ဘုရင်မင်းမြတ်ထံသွား၍ သံတော်ဦးတင်လေ၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်း အားရဝမ်းမြောက်တော်မူလှ၍ မှူးမတ်များအား လူစွမ်းကောင်းသူငယ်ကို နန်းတော်သို့ ယူဆောင်လာကြရန် စေလွှတ် တော်မူ၏။

မှူးမတ်တို့လည်း သူငယ်၏ နေရာသို့သွား၍ မင်း၏ အမိန့်တော် အရ ပြောဆို၍ ခေါ်ဆောင်လာပြီးလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်ရှေ့တော်သို့ သွင်း ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်လည်း သူငယ်ကိုမြင်လျှင် မိမိ၏ တူဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိလေသဖြင့် အထိုက်အလျောက် မြောက်စားချီးပင့် သူ ကောင်းပြုပြီးသော် ရန်သူအပေါင်းကို အောင်နိုင်ရန်အလိုငှာ ကျေးဇူးရှင် ကျွဲမ၏ အမည်ဖြင့် ‘မဟိသကုမ္မာ’ ဟူသော အမည်ကို မှည့်လေ၏။ မင်း ကြီးလည်း မိမိပြစ်မှားမိခဲ့သော အပြစ်တို့ကို ဝန်ချတောင်းပန်လေ၏။

ထိုအခါ မဟိသကုမ္မာ မင်းသားသည် ရန်သူ ကုလားတို့ကို ခုခံ တိုက်ဖျက်ပါမည်ဟု မင်းကြီးထံ သစ္စာခံလေသည်။ ထိုအခါ မှူးမတ် အပေါင်းနှင့် မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလေသည်။

ထိုနောက် မဟိသကုမ္မာ မင်းသားသည် ဘထွေးတော်မင်းကြီးကို

ခုနစ်ရက် ဆိုင်းငံ့တော်မူရန် တောင်းပန်ပြီးလျှင် မိခင်သဖွယ် နို့ကျွေးမွေး
ပေးသော ကျွဲမကြီးထံသို့ ပြန်ပြီးလျှင် အခွင့်ပေးရန် တောင်းပန်၏။

မိခင် ကျွဲမကြီးသည်လည်း ရန်သူကို မည်သည့်နည်းနှင့် တိုက်
ခိုက်၍ အောင်မြင်စေရန် သွန်သင်လျက် လွှတ်လိုက်၏။

မဟိသကုမ္မာ မင်းသားသည် ပဲခူးသို့ ပြန်လာပြီး ရန်သူကုလား
တို့ကို ခုခံတိုက်ခိုက်လေရာ ကုလား လူစွမ်းကောင်းကြီး၏ နံဆေးကို
လှံမဖြင့် ထိုးသတ်၍ သင်္ဘောခုနစ်စင်းနှင့်တကွ ကုလားစစ်သား သုံး
ထောင့်ငါးရာကို လက်ရသိမ်းယူလေ၏။

ဤကဲ့သို့လျှင် ရန်အပေါင်းကို ခုခံနိုင်ကြောင်း အထိမ်းအမှတ်
တွင်ရစ်စေရန် သထုံဒီစကြိုတ်၌ 'ကျိုက်ကသာ' ဘွဲ့တော်နှင့် စေတီတစ်ဆူ
တည်တော်မူလေသည်။ ဘထွေးတော် မင်းကြီးလည်း တူတော် မဟိသကုမ္မာ
မင်းသားကို အိမ်ရှေ့မင်းအရာသို့ အပ်နှင်းလေ၏။

၂ ကျန်စစ်သား

‘နော်ရထာ’ နန်းတက်ပြီးသော် ‘စောလူးမင်း’ မယ်တော်မိဖုရားမှ တစ်ပါး ကောင်းခြင်းငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရာဇဂုဏ်မြောက် ဘိသိက် မြောက်ထိုက်သော မင်းသမီးတစ်ပါးကို ဇေယျဒီပါတွင် ရှာရမည်ဟု ‘ရာဇတမန်’ အမတ်ကို လက်ဆောင်အများနှင့် စေလွှတ်ရှာဖွေတော်မူစေ၏။ ‘ဝေသာလီ’ တွင် ‘ပဉ္စကလျာဏီ’ ကို တွေ့လေ၏။

ရာဇတမန်က ဝေသာလီမင်းထံမှာ အကြောင်းမျိုးစုံ လျှောက်တင်၍ တောင်းဆိုရာ အကြည်အသာပင် သမီးတော် ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးကို ပုဂံပြည့်ရှင် နော်ရထာသို့ ဆက်သလိုက်၏။

နေပြည်တော်သို့ ရောက်သောအခါ ဘိသိက်ဖျန်း၍ နန်းအပ်မည် ရှိရာတွင် ရာဇတမန်က အကောက်ကြံ၍ “ဤမင်းသမီးသည် ဝေသာလီဘုရင်၏ ရင်သွေးတော်ရင်း ဟုတ်မည်မထင်ပါ” ဟု လျှောက်သည်တွင် နော်ရထာမင်း အမျက်ထွက်သဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းမရှိဘဲ ဝေသာလီမင်းသမီးကို အနောက်ရုံးတော်တွင် ထားပြီး ‘ပရိမ္မ အမတ်’ ကို အပ်၍ ‘ပရိမ္မအရပ်’ သို့ ပို့ထားလေ၏။

ထိုအခါ ပဉ္စကလျာဏီ မင်းသမီးမှာ အနော်ရထာမင်းနှင့်ရသော ပဋိသန္ဓေ ပါသွားလေ၏။ ထိုပဋိသန္ဓေ ရင့်မာသောအခါ မြောက်အရပ်မှ မြေငလျင် ကြီးစွာတုန်လှုပ်၏။ မင်းကြီးက အကြောင်းကို ပုဏ္ဏားတော် များကို မေးလေရာ “မြောက်အရပ်၌ မင်းလောင်း ပဋိသန္ဓေနေသော အတိတ်နိမိတ် ဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း မြောက်အရပ်၌ရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမများကို စစ်ကြော၏။ ဝေသာလီ မင်းသမီးကား လွတ်ကင်း၍ ကြွင်းကျန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပုခက်တွင်းကလေးများ၊ နွားကျောင်းသားအရွယ် ကလေးများ ကို စစ်ဆေးပြန်ရာတွင်လည်း ဝေသာလီမင်းသမီး၏ သားငယ်မှာ ကြွင်း ကျန်နေရစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ‘ကျန်စစ်သား’ ဟု နောင်အခါ လူတို့ ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်၏။

ကျန်စစ်သား ရှင်သာမဏေ ပြုသောအခါ ခမည်းတော် နော်ရထာ မင်းကြီးနှင့် တွေ့ဆုံရ၏။ မင်းကြီးသည် သာမဏေကို ချစ်မြတ်နိုးတော် မူ၍ “သားတော်၊ သားတော်” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။

ထို့နောက် လူဝတ်လဲစေပြီးလျှင် သားတော်အဖြစ်ဖြင့် အပါးတော် တွင် စွဲမြဲစားစေ၏။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ကျန်စစ်သားကို လက်ဝယ်သိမ်းပိုက်မိ သောအခါ နိုင်ငံအင်အား ဖြည့်စိမ့်ငှာ စွမ်းရည်သတ္တိရှိသော လူစွမ်းကောင်း များကို ရှာဖွေ မွေးမြူတော်မူ၏။

မြောက်ဘက် ‘မြင်းမူ’ အရပ်၌ တစ်နေ့လျှင် ထန်းအပင်တစ် ထောင်ကို တက်၍ ထန်းနို့လှီးနိုင်သည်ဟု ကျော်စောသော ‘ငထွေရူး’ ကိုလည်း သိမ်းပိုက်မွေးမြူတော်မူ၏။

ထို့ပြင် ‘ပုပ္ဖား’ အရပ်၌ နွားအရှဉ်းသုံးဆယ်ကို ထွန်ကြီးတစ်ခု၌ ကပြီး ကောင်းမွန်နိုင်နင်းစွာ ထွန်နိုင်သည်ဟု ကျော်စောသော ‘ငလုံး

လက်ဖယ်' ကိုလည်း သိမ်းပိုက်မွေးမြူတော်မူ၏။

ထို့ပြင် 'ညောင်ဦး' အရပ်၌ ညောင်ဦးကမ်းပါးက အဟုန်နှင့် ပြေးဆင်းပြီး ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို လက်ပစ်ကူး၍ အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လျှင် ကမ်းသို့မတက်ဘဲ တစ်ဖန် ပြန်၍ ကူးပြီးဆင်းခဲ့သော ညောင်ဦးကမ်းကို အပြေးပင် ပြန်၍ တက်နိုင်သည်ဟု ကျော်စောသော 'ညောင်ဦးဖီး' ကိုလည်း သိမ်းပိုက်မွေးမြူတော်မူ၏။

ထိုလူစွမ်းကောင်းများကို ကျန်စစ်သားနှင့် အတူထား၍ မွေးမြူ တော်မူရာ "သူရဲကောင်းလေးယောက်၊ သံခမောက်ဆောင်းလေးဦး" ဟု ထင်ရှားကျော်စော၏။ သူတို့စီးသော မြင်းလေးစီးတို့လည်း အလွန် ကောင်းလှသဖြင့် 'နတ်မြင်းပျံ' ဟု သမုတ်ကြ၏။

တစ်ရံသောအခါ 'ဥဿာပဲခူး' သို့ 'ကြွမ်းစစ်သည်တော်' အများ ချီလာ၍ စစ်ကူတော်မူပါဟု လျှောက်လာ၏။ နော်ရထာလည်း မြင်း သည်ကောင်း 'လေးသိန်း' စစ်ကူလာစေမည်ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားအမှူးရှိသော 'စစ်သူကြီးလေးဦး' ကို ပဲခူး သို့ စေလွှတ်လိုက်၏။ လေးယောက်မျှသာ စစ်ကူလာသည်နှင့် ပဲခူးသား တို့ နှလုံးမသာရှိကြရာ စစ်ဗိုလ်ကြီးလေးယောက်တို့က အစွမ်းသတ္တိပြကြ ရာမှာ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ကြွမ်းစစ်သည်များကို ရဲဝံ့စွာ တိုက်သောအခါ ကြွမ်းတို့ရှုံး၍ ပရမ်းပတာ ထွက်ပြေးကြလေသည်။

ဥဿာပဲခူးမင်းလည်း အလွန်အားရလှသဖြင့် မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်သော ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ ဆံတော်များနှင့်တကွ အလွန်တရာ ချစ်လှစွာသော သမီးတော် 'မဏိစန္ဒာ' ကို ဆက်သလိုက်လေသည်။

လူစွမ်းကောင်း လေးဦးသည် မဏိစန္ဒာ မင်းသမီးကို စခန်းဝေ၍ အလှည့်ကျ စောင့်ရှောက်ကာ ဆောင်ခဲ့ကြ၏။

ကျန်စစ်သား စောင့်လှည့်ကျသောအခါ မဏိစန္ဒာမင်းသမီး၏

အဆင်းအဝါ လှပခြင်းကို သည်းမခံနိုင်၍ မှားယွင်းကျူးလွန်မိလေ၏။

ပုဂံသို့ ရောက်သောအခါ ထိုအကြောင်းကို နော်ရထာမင်း သိတော်မူသဖြင့် အမျက်ထွက်လှသဖြင့် ကျန်စစ်သားကို နှောင်ကြီးတည်းစေပြီး ကိုယ်တိုင် 'အရိန္ဒမာ' လှံနှင့် ထိုးလေ၏။ သို့ရာတွင် ကံအားလျော်စွာ လူကို မထိုးမိဘဲ နှောင်ကြီးကို ထိုးမိ၍ အချည်အနှောင် ပြတ်လေသဖြင့် ကျန်စစ်သားလည်း ဆောလျင်စွာ အရိန္ဒမာလှံကို ကောက်၍ ထွက်ပြေးလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် 'ညောင်စည်တံခါး' က ထွက်ပြီးလျှင် 'စုက္ကတေးဆိပ်' က မြစ်အနောက်ဘက် ကူးသွားလေ၏။ နော်ရထာမင်းက စေလွှတ်လိုက်သော ကုလားခြေမြန်တော်များကို အရိန္ဒမာလှံဖြင့် နှိမ်နင်းပြီးလျှင် "ငါ၏အရှင်သည် ငါ့အပေါ်မှာ မေတ္တာကင်း၍ သေခြင်းကိုသာ တောင့်တတော့သည်။ အရှင်ထံသို့ ငါပြန်၍ မသင့်လျော်။ ငါ့အသက်ကိုသာ ငါမွေးအံ့" ဟု မြောက်ဘက် 'ကျောင်းဖြူအရပ်' သို့ ထွက်ပြေးခဲ့လေ၏။

ကျောင်းဖြူအရပ်၌ ဘုန်းကြီးတူမတစ်ယောက်သည် လွန်စွာ အဆင်းလှ၏။ ကျန်စစ်သားသည် ထိုသူငယ်မနှင့် လက်ထပ်၏။ သူငယ်မသည် ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကျွေးပြုစု၏။ ကျန်စစ်သားက 'သောတ္ထိသေန' မင်း တောတွင်းမှာ ဒုက္ခရောက်နေစဉ်အခါ ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကျွေးသော 'သမ္ဘူလ' မင်းသမီးနှင့် တူလှသည်ဆိုသဖြင့် ထိုအခါကစ၍ သူ့ကို 'သမ္ဘူလ' ဟု ခေါ်ကြလေသည်။

နော်ရထာမင်း နတ်ရွာစံ၍ သားတော် 'စောလူးမင်း' နန်းတက်သောအခါ 'ရှင်အရဟံ' နှင့်တကွ မှူးမတ်အပေါင်းတို့က "ကျန်စစ်သားကို အပါးတော်သို့ခေါ်၍ ထားသင့်ကြောင်း" အကြံပေးကြ၍ စောလူးမင်းသည် ကျန်စစ်သားကို အပါးတော်သို့ ခေါ်တော်မူ၏။ ကျန်စစ်သား

လည်း ဘုန်းကြီးတူမ သမ္ဘုလတွင် ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာရှိသည်နှင့် “မိန်းမ
ဖွားလျှင် သည်လက်စွပ်ကို ရောင်း၍ ကျွေးမွေးရစ်တော့။ ယောက်ျားဖွား
လျှင် သည်လက်စွပ်နှင့်တကွ သားကိုယူ၍ လိုက်ခဲ့” ဟု မှာထားခဲ့ပြီး
လျှင် ပုဂံသို့လာ၍ စောလူးမင်းမှာ ခစားလေ၏။

စောလူးမင်းသည် သူနှင့် နို့စို့ဖက်၊ နို့ထိန်း၏သား ‘ငရမန်’ ကိုလည်း
ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသည်နှင့် ပဲခူးမြို့ကို ပေးတော်မူ၏။ တစ်ရံသောအခါ
စောလူးမင်းသည် ငရမန်နှင့် ကြွေအန်ကစားကြရာ ငရမန်က နိုင်သည်နှင့်
ထ၍ ကြိမ်းဝါးကာ လက်ပန်းပေါက်ခတ်လေ၏။

စောလူးမင်းက အရှက်နှင့် အမျက်ထွက်ပြီးလျှင် “အန်တစ်ပွဲနိုင်ရုံ
မျှနှင့် နင်ကြွလွန်းသည်။ နင် ယောက်ျားစွမ်းရှိလျှင် ပဲခူးမြို့က ငါ့ကို
ပုန်စားလေလော့” ဟု ဆို၏။

ငရမန်က “အကယ်ပင်လော” ဟု မေး၏။

“မင်းတို့မည်သည်မှာ မဟုတ်သောအရာကိုမဆို” ဟု မိန့်တော်မူ
သည်တွင် ငရမန်လည်း အကြံရှိရင်းဖြစ်သည်နှင့် ပဲခူးသို့ ပြန်ပြီးလျှင်
ရဲမက်ဗိုလ်ပါစုဆောင်း၍ အလုံးအရင်း ကြည်းအားရေအားနှင့် ပုဂံသို့
ချီတက်လာခဲ့လေ၏။ ပုဂံသို့ မရောက်ခင် ‘ပြည်တော်သာကျွန်း’ တွင်
တပ်ချ၍ နေလေ၏။

စောလူးမင်းသည် ရဲမက်ဗိုလ်၊ ဆင်လုံး မြင်းရင်းနှင့် ကျန်စစ်သား
ကို ရှေးဦးစွာ ချီစေပြီးလျှင် မိမိမူ နောက်တပ်ပြုကာ ချီတက်လေ၏။

ငရမန်က “ကျန်စစ်သားသည် စစ်ရေးစစ်ရာ လွန်စွာကျွမ်းကျင်လှ
၏။ အကောက်ဉာဏ်ဖြင့် စီရင်မှသာလျှင် လျင်မြန်စွာ အောင်လိမ့်မည်”
ဟု ရွံ့ညွှန်များသော အရပ်တွင် နှီးကို ဆင်ရုပ်ပုံရက်၍ ပေါင်းဝန်တင်ပြီး
အထက်က လူရုပ်ကိုလည်း ဒိုင်းလွှားကိုင်ဟန်နှင့် စီရင်ထားလေ၏။

သူတို့သည် ပြည်တော်သာကျွန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ကြရာ နေဝင်ရီ

တရော ဖြစ်သည်နှင့် နံနက်မှတိုက်မည်ဟု တပ်ချနေကြ၏။

ငရမန်က ညအခါ လရောင်ပျိုးတွင် စစ်ရေးငင်လာသည်ကို မဆင်ခြင်ဘဲ စောလူးမင်းသည် နှီးဆင်ကို ဆင်အစစ်ထင်မှတ်၍ လိုက်လေရာ သူ၏ဆင်တော် 'သန်မြန်စွာ' သည် ရွံ့သို့ ကျွံ့နစ်လေ၏။ စောလူးမင်းသည် ထိုအခါတွင်မှ မှားမှန်းသိ၍ ဆင်မှသက်၍ ပြေးလေသော် တောအုပ်တစ်ခု ညောင်ခေါင်းထဲဝင်ကာ ပုန်းအောင်းနေလေ၏။ သူ၏ စစ်သည်ဗိုလ်ပါများလည်း ဖရိုဖရဲ အကွဲကွဲ ပျက်စီးလေ၏။

ကျန်စစ်သားလည်း တစ်ညလုံး မြင်းစီး၍ ပြန်ခဲ့ရာ ပုဂံမြို့သို့ ရောက်လျှင် "ကျွန်ုပ်တို့မှာ အရှင်မရှိချေ။ အရှင်ပင် မင်းပြုတော့" ဆို၍ တံခါးဖွင့်ပေးကာ မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးကို ဆက်ကြ၏။

ကျန်စစ်သားက "ငါ့အရှင် ရှိ မရှိ စုံစမ်းဦးမည်။ ရှိခဲ့သော် နန်းတင်၍ ပေးမည်" ဟုဆိုပြီး မင်းမပြုသေးဘဲ မင်းမြောက်တန်ဆာတို့ကို 'ရွှေစည်းခုံဘုရား' ရှေ့မှာထား၍ စောလူးမင်းကို အရှာထွက်လေ၏။

ငရမန်လည်း စောလူးမင်းကို ညောင်ခေါင်းတွင် ဖမ်းမိ၍ ရေအား၊ ကြည်းအားနှင့်ဆန်ကာ ပုဂံမြို့ 'မြင်းကပါအရပ်' တွင် တပ်ကြီး အကြံ့အခိုင်တည်၍ နေပြန်၏။

ကျန်စစ်သားလည်း "ငါ့အရှင်ကို ခိုးမည်" ဟု ညအခါ ငရမန်၏ တပ်တွင်းသို့ ဝင်ပြီးလျှင် စောလူးမင်းကို ပခုံးဖြင့်ထမ်း၍ ခေါ်လေ၏။

ထိုအခါ စောလူးမင်းက "ကျန်စစ်သားကို ခမည်းတော်ကလည်း မျက်ဖူးသည်၊ ငါလည်း မျက်ဖူးသည်။ သို့ကြောင့် သူသည် ငါ့ကိုသတ်ရန် ခိုးသည်ထင်၏။ ငရမန်ကား ငါနှင့် နို့စို့ဖက်ဖြစ်၍ ငါ့စည်းစိမ်ယူသော်လည်း ငါ့ကို မသတ်တန်ရာ" ဟု တွေးပြီးလျှင် "ကျန်စစ်သား ငါ့ကို ခိုးပါသည်" ဟု ဟစ်လေ၏။

ထိုအခါ ကျန်စစ်သားက အကောင်းကြံသူကို မကောင်းထင်ရမည်

လောဟု အမျက်ထွက်သဖြင့် “မင်းဆိုးမင်းညစ်၊ တလိုင်းလက်မှာ ခွေးသေ
ဝက်သေ သေရစ်တော့” ဟုဆိုပြီး ပခုံးထက်မှချ၍ ထွက်လာခဲ့လေ၏။

ငရမန်၏ စစ်သည်တို့လည်း ကျန်စစ်သားကို ဝိုင်း၍ ဖမ်းရန်
ကြိုးစားကြ၏။ သို့ရာတွင် မမိချေ။

ကျန်စစ်သားလည်း ဧရာဝတီအနောက်ဘက်ကမ်း အောင်သာဆိပ်
မှ ကူးပြီးလျှင် ရှေးက မိတ်ဟောင်း လူစွမ်းကောင်း ‘မုဆိုး ငစဉ်’ ကို
ရှာရန် မြောက်ဘက် ‘ကြခတ်ဝရာ’ သို့ သွားလေ၏။

‘ထီးလှိုင်’ အရပ်သို့ ရောက်သောအခါ ရွာသူကြီးက ကျန်စစ်သား
အား သူ၏သမီးကိုပေး၍ ကျွန်ခံလေ၏။ ထိုအခါတွင်မှ သူ့ကို ‘ထီး
လှိုင်ရှင်’ ဟု ခေါ်ကြ၏။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားသည် ထီးလှိုင်ကာသူကြီး၊ မုဆိုးငစဉ်နှင့်
တကွ ဗိုလ်ပါစုဆောင်းပြီး ‘လယ်တွင်းအရပ်ရှိ’ ရွာပေါင်း ၁၁ ရွာကို
အုပ်ချုပ်နေ၏။

ငရမန်လည်း စောလူးမင်းကို ကွပ်ပြီးလျှင် ပုဂံမြို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။
မှူးဟောင်း၊ မတ်ဟောင်းများက “ကျန်စစ်သားသည် လယ်တွင်း ၁၁
ရွာကို အုပ်ချုပ်ပြီး မင်းလုပ်နေပါသည်။ ကျန်စစ်သားကို အောင်မြင်မှ
မင်းပြုပါ” ဟုဆိုပြီး တံခါးဖွင့်မပေးဘဲ အခိုင်အမာ မြို့တွင်းက ခုခံနေ
ကြလေ၏။

ငရမန်လည်း ကျန်စစ်သားကို လုပ်ကြံတော့မည်ဟု ရေအား၊
ကြည်းအားနှင့် ဆန်တက်ပြီးလျှင် ယခု “အင်းဝမြို့” တည်ရာ အရပ်
တွင် တပ်ကြီး အခိုင်အခံ တည်၍နေ၏။

ကျန်စစ်သားက ငရမန်၏တပ်ကို အတင်းဝင်၍ တိုက်ရာ တပ်
ကြီးပျက်၍ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီးလေ၏။ ငရမန်လည်း ‘နဝရတ်ဖောင်’ ကို
စီး၍ အောက်သို့စုန်ရာ မုဆိုးငစဉ်လိုက်ရာ “ရွာသာအောက်” တွင် မိ၍

ရေသဖန်းပင်ထက်သို့ တက်ပြီး ငှက်ကဲ့သို့ မြည်လေ၏။

ငရမန်လည်း ငှက်မြည်သံ သာယာလှသည်ဟု ဖောင်တော် ပြတင်းလှစ်၍ ကြည့်တော်မူရာ မုဆိုးငစဉ် လေးနှင့်ပစ်သည်တွင် မျက်စိ အကောင်းတစ်ဖက်ကို မှန်၍ ငရမန် သေလေ၏။

ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် ထီးနန်းသိမ်းပိုက်တော်မူသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၂၆ ခုနှစ်တွင် ကျန်စစ်သား မင်းဖြစ်၏။ ၂ နှစ် မြောက်သောအခါ ယခင် ပုန်းလှိုးနေထိုင်ရစဉ်အခါ နှီးရင်းခဲ့သော ဘုန်းကြီးတူမ သမ္ဘုလသည် ၇ နှစ်အရွယ်သားကို လက်ဆွဲကာ ရှေ့တော်သို့ ဝင်၏။

မင်းကြီးသည် လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးသော အမူအရာနှင့်... “ဤမိန်းမ သည် ငါ့အပေါ်၌ လွန်စွာ ကျေးဇူးရှိပေသည်။ ငါ ဆင်းရဲတော်မူစဉ်အခါ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးပေးသည်” ဟု မိန့်တော်မူပြီး သားတော်ကို ရင်ခွင် ထက်၌ ထားတော်မူ၏။ ထိုနောက် မှူးမတ်တို့အလယ်တွင်... “မြေးကား အဖျား၊ သားကား အရင်းဟု လူတို့ ပြောစမှတ်ပြုကြ၏။ သို့ရာတွင် ယခုမူ အလာကောင်းသော်လည်း အခါနှောင်းပေပြီဆိုသကဲ့သို့ သားကား အဖျား၊ မြေးကား အရင်းဖြစ်လေပြီ” ... ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

ထိုနောက် မင်းကြီးသည် သမ္ဘုလကို ‘ဦးဆောက်ပန်း’ (ကြိလောက ဝဋ်သကာဒေဝီ) ဟူသော အမည်နှင့် မိဖုရားမြှောက်တော်မူ၏။ သားတော်အား ‘ဇေယခေတ္တရာ’ ဟူသော ဘွဲ့မည်ကိုပေး၍ ‘ဓညဝတီ’ ပြည်ကြီးနှင့်တကွ တောင်စဉ်ခုနစ်ခရိုင်ကို ပေး၍ မင်းပြုတော်မူစေသည်။

ဇေယခေတ္တရာ မင်းသားကား မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် လွန်စွာ ထင်ရှားသော ‘မြစေတီ’ သို့မဟုတ် ‘ရာဇကုမာရ’ ကျောက်စာကို ထိုးခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူ၏အမည်ရင်းထက် ရာဇကုမာရဟူသော အမည်က သူ့တွင် ပို၍ ထင်ရှားလူသိများ၏။ ရာဇကုမာရကား မင်းသားဟုဆိုလိုသည်။

မင်းသားကို ပါဠိလို ရာဇကုမာရဟု ခေါ်၏။

ရာဇကုမာရ သို့မဟုတ် ဇေယခေတ္တရာ၏ ကျောက်စာသည် မြန်မာစာပေအတွက် လွန်စွာအရေးပါသော မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ရာဇဝင်သမိုင်းအတွက်လည်း ခိုင်မာသော အချက်အလက်တို့ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် သူ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကြေကွဲစရာ အကြောင်းအရာပင် ဖြစ်သည်။

သိရီ နမော ဗုဒ္ဓာယ

ဘုရားသခင် သာသနာ အနှစ် ၁၆၂၈ လွန်လေပြီးရ ကား ဤ အရိမဒ္ဒနာပူရ မည်သောပြည်၌ ‘သိရီတြိဘဝနာဒိတျ’ ဓမ္မရာဇ်မည်သောမင်းဖြစ်၏။

ထိုမင်း၏ ‘ပယ်မယား’ တစ်ယောက်သော်ကား ‘တြိလောက ဝဋ်သကာဒေဝီ’ မည်၏။

ထိုပယ်မယား သားတစ်မူလည်း ‘ရာဇကုမာရ’ မည်၏။

ထိုမင်းကား ကျွန်သုံးရွာတည်း ပယ်မယားအား ပေး၏။ ထိုပယ်မယား သေခဲ့ရကား ထိုပယ်မယားတန်းဆာနှင့် ထိုကျွန်သုံးရွာတည်း ထိုပယ်မယားသား ရာဇကုမာရမည် သောအား မင်းပေးတုံ၏။

ထိုမင်း အနှစ် ၂၈ နှစ် မင်းမူပြီး၍ ‘သေခမူနာသရော’ ၌တည်း ထိုရာဇကုမာရမည်သော ပယ်မယားသား မိမိကိုမွေး သော မင်းကြီးကျေးဇူးကို အောက်မေ့ရကား ရွှေအတိသော ဘုရားသခင် အဆင်းပြု၍ ‘နှပ်လေသရော’ တည်း ဤသို့ မိန့်၏။

“ဤရွှေဘုရားကား ငါ့သခင်အဖို့ အတို့ ကျွန်ပြု

သောတည်း။ ကျွန်သုံးရွာ အတို့ ကျွန် ငါ့သခင်ပေးသည်
ကား ဤရွှေဘုရားအား အတို့ ကျွန်ပေး၏ ”

ထိုရောတည်း မင်း ‘နှစ်ကျို’ ရကား “ကောင်း
‘လှောင့်’ တည်း၊ ကောင်း ‘လှောင့်’ တည်း” မိန့်၍ သင်္ကြံမဟာ
ထေရ်၊ သင်္ကြံ မုဂ္ဂလိ ပုတ္တ တိဿထေရ်၊ သင်္ကြံ သုမေဓ
ပဏ္ဍိတ်၊ သင်္ကြံ ဗြာဟ္မပါလ၊ သင်္ကြံ ဗြာဟ္မဒိဝ၊ သင်္ကြံ
သောန၊ သင်္ကြံ သံဃသေန ဝရ ပဏ္ဍိတ်၊ ထိုသခင် အမှောက်
တည်း မင်းရေသွန်း၏ ။

ထိုပြီးရကား ထိုရာဇကုမာရမည်သော ပယ်မယား
သား ထိုရွှေဘုရား ဌာပနာ၍ ရွှေအထွတ်မူသော ကူပြု၏ ။
ပြုပြီးရကား ဤကူဘုရား ‘လွတ်သရော’ ၌ တည်းသက်မှ
နလွန်တစ်ရွာ၊ ၇ ပါယ်တစ်ရွာ၊ ဟေန်ဗိုဝ်တစ်ရွာ၊ ဤကျွန်
သုံးရွာကိုယူ၍ ထိုရာဇကုမာရမည်သော ပယ်မယားသား
ဤကူဘုရားအား ရေသွန်း၍ ဤသို့မိန့်၏ ။

“ဤ ငါ့အမှုကား သဗ္ဗညုတဉာဏ် ပညာရအံ့သော
အကြောင်းဖြစ်စေသတည်း။ ငါ့နောင်အား ငါ့သားလည်း
ကောင်း၊ ငါ့မြေးလည်းကောင်း၊ ငါ့ဆွေလည်းကောင်း၊
သူတစ်ထူးလည်းကောင်း၊ ဤဘုရားအား ငါလှူခဲ့သော ကျွန်
အနိပ်အစက်တည်းမူ မူကား အရိမေတ္တယျ ဘုရားသခင်
‘အဖူး’ ရစေ။

ရာဇသင်္ကြံ

(ရာဇသင်္ကြံ ပညာလှုံ၊ ပုဂံပြည်လုံးကဲ)

ဥဇနာမင်းကြီးတွင် 'သီဟသူ' နှင့် 'နရသီဟပတေ့' ဟု သားတော် နှစ်ပါးရှိ၏။ ခမည်းတော် ဥဇနာမင်းကြီး နတ်ရွာစံသောအခါ နောင်တော် 'သီဟသူ' က ထီးနန်းကို ရထိုက်၏။ သို့ရာတွင် သီဟသူသည် 'ရာဇသင်္ကြံ' အမတ်ကြီးကို စိတ်နာအောင် ပြုခဲ့ဖူး၏။

တစ်နေ့ ညီလာခံတွင် သီဟသူနောက်ကလာသည်ကို အမတ်ကြီး မမြင်၍ သူ၏ 'ဖျင်လက်' ကို မသိမ်းမိချေ။ ထိုအခါ သီဟသူသည် သူ့အား မထိမဲ့မြင်ပြုသည်ဟု ယူဆပြီး အမတ်ကြီး၏ ဖျင်လက်ကို 'ကွမ်းတံတွေး' ဖြင့် ထွေးလိုက်၏။

အမတ်ကြီးလည်း "မင်းသားလာသည်ကို မမြင်မိပါ" ဟု တောင်း ပန်၏။ သို့ရာတွင် မင်းသားစိတ်မပြေဘဲ ရှိ၏။ အမတ်ကြီးလည်း အိမ် သို့ရောက်သောအခါ ကွမ်းတံတွေးစွန်းသော ဖျင်လက်ကို သေတ္တာ၌ ကောင်းစွာ သိမ်းထားလိုက်၏။

တစ်နေ့တွင် 'နရသီဟပတေ့' မင်းသားသည် အမတ်ကြီးအိမ်သို့ လာ၍ "အဘိုး... ကျွန်ုပ်ကို မစပါ" ဟု ဆိုလေ၏။

အမတ်ကြီးလည်း ငိုရာတွင် လက်တို့သို့ "အရှင့်သားဖို့သာ" ဟု

ကတိပေးလိုက်၏။

သို့ဖြင့် ခမည်းတော် နတ်ရွာစံသော် အမတ်ကြီးက ညီတော် နရသီဟပတေ့ကို နန်းရအောင် ကြံဖန်ပေးလေ၏။ နရသီဟပတေ့လည်း ကျေးဇူးဆပ်မည်ဟု ဆို၏။ သို့ရာတွင် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်လျှင် မေ့လျော့၍ အမတ်ကြီးအား မချီးမမြှောက်နော့၏။

ရာသေကြီးလည်း နှလုံးမကြည်သဖြင့် ‘ပန်းကပ်’ (ကွမ်းကလပ်) ပဲ့ကို ဆောင်၍ နန်းတော်သို့ တက်လေ၏။

မင်းကြီးမြင်သော်.. “အဘိုး၊ အဘယ့်ကြောင့် ပန်းကပ်ပဲ့ကို စားဘိသနည်း” ဟု မေး၏။

“အရှင့်သား... ပန်းပွတ်သည်သားမြေးတို့ သူကောင်းဖြစ်၍ ပွတ်မည့်သူ မရှိသောကြောင့် ပန်းကပ်ပဲ့ကို စားရသည်” ဟု လျှောက်၏။

နရသီဟပတေ့မယ်တော်ကား... ‘မြစ်သာရွာသူ’ ပန်းပွတ်သည်၏ သမီး ဖြစ်လေသည်။ သို့ကြောင့် မင်းကြီးလည်း အမတ်ကြီးစကားကို ကြားရသော် နှလုံးနာတော်မူလှ၍...

“အဘိုး၊ ဂူထွတ်ကို တင်သောအခါ အဘယ်ဖြင့် တင်သနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

“အရှင့်သား၊ ငြမ်းလုပ်၍ တင်ရပါသည်”

“ဂူထွတ် အထက်သို့ရောက်သော် ငြမ်းကို ဘယ်သို့ပြုသနည်း”

“အရှင့်သား... ငြမ်းကို ဖျက်မှ ဂူထွတ်တင့်တယ်ပါသည်”

“ငါကား ဂူထွတ်နှင့်တူ၏။ အဘိုးကား ငြမ်းနှင့်တူ၏။ ဂူထွတ် အထက်သို့ ရောက်သကဲ့သို့... ငါ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ။ ငြမ်းနှင့်တူသော ရာသေကြီးကို ဖျက်မှ ဂူထွတ်တင့်တယ်သကဲ့သို့ ဖြစ်မည်။ သို့ကြောင့် စည်းစိမ်သင်းပင်း အခြွေအရံတို့ကို သိမ်း၍... ‘ဒလ’ သို့ ပို့လေ” ဟု မင်းကြီး မိန့်တော်မူလေ၏။

ရာဇသေကြီလည်း ခရီးသို့ရောက်သောအခါ လေပြင်းလာ၍ သစ်ပင်ကြီးများမှ ကျိုးပဲ့ကြ၏။ ‘ပန်းပြားပင်’ များကား မကျိုးမပဲ့ကြ။ ယိမ်းနွဲ့၍သာ ရှိသည်ကို မြင်သော်... “ငါသည် ပန်းပြားပင်လောက်မျှ မလိမ်မာချေ။ သစ်ပင်ကြီးကဲ့သို့ ကျင့်သောကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရချေ သည်” ဟု သံဝေဂယူ၍ ဆို၏။

ရာဇသေကြီကို ဒလသို့ ပို့ပြီဟု ကြားသော် ‘မစ္ဆဂီရီ’ လည်း ပုန်ကန် သောင်းကျန်းလေ၏။ ‘မုတ္တမ’ စား ငနွယ်မြေး ‘ငရွေ’ လည်း ခြားနား ရိုင်းပျလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးအား လျှောက်လာ၍ ကြားတော် မူသော် တိုင်ပင်ဖက်ဖြစ်သော အမတ်ပညာရှိ မရှိသောကြောင့် မှိုင်လျက် နေရာ ‘မိဖုရားစော’ က အကြံပေး၏။

“အရှင်မင်းကြီး...၊ အဘယ်ကြောင့် မှိုင်၍ နေတော်မူသနည်း။ အမတ်စစ်သူကြီးတို့နှင့် တိုင်ပင်တော်မူလော။ ထိုနှင့် ‘မခြိုက်’ သော် မျက်တော်မူသော အမတ်ကြီး ရာဇသေကြီကို ခေါ်၍ တိုင်ပင်တော်မူလော့။ နေ့ရက်ကြာလျှင် သူပုန်တို့ ထင်ရှားပွားများလာလိမ့်မည်။ သူပုန်တို့ အားမကြီးမိ အမတ်ကြီးကို ခေါ်တော်မူလော့”

မင်းကြီးလည်း အကြံရကာ အမတ်ကြီးကို ပြန်ခေါ်ပြီး “ငါ မျက် တော်မူဘိသည်။ နှလုံးမသာ မရှိနှင့်” ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် သိမ်းတော်မူ သမျှ ဥစ္စာဆင်မြင်းသင်းပင်းကျေးကျွန်တို့ကို ပြန်လည်ပေးတော်မူ၍ စားကျေးမြို့ရွာ အဆောင်အယောင်အသစ်လည်း ထပ်၍ပေးတော်မူ၏။

အမတ်ကြီး ရာဇသေကြီရောက်သောအခါ ပုန်ကန်သောင်းကျန်း သော ‘မစ္ဆဂီရီ’ နှင့် ‘မုတ္တမမြို့’ များသို့ ချီတက်နှိမ်နင်းရန် စီမံလေသည်။ အတွင်းသင်းမှူး ‘သရေပစ္စပတေ’ ကို တိုက်ဆင်နှစ်ရာ၊ မြင်းနှစ်ထောင်၊ စစ်သည် နှစ်သောင်းနှင့် မစ္ဆဂီရီသို့ ချီတက်စေ၏။ ‘ရာဇသေကြီ’ ကိုလည်း ထိုနေ့မှာပင် တိုက်ဆင်နှစ်ရာ၊ မြင်းနှစ်ထောင်၊ စစ်သည်နှစ်သောင်းနှင့်

ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်းမှ မုတ္တမသို့ ချီစေ၏။

ရာဇသင်္ကြံလည်း 'ဒဂုန်' သို့ရောက်လျှင် ပါသမျှသော လှေတို့ကို ထားခဲ့၍ ကြည်းကြောင်းဖြင့် မုတ္တမသို့ ချီလေ၏။ မုတ္တမစား 'ငရွေ'လည်း လူသူအများကို တောင်ထိပ်မြို့သို့ သွင်း၍ ခုခံလေ၏။ ခုနစ်ရက်၊ ရှစ်ရက် ဝန်းရံမိလျှင် မြို့တွင်းသားတို့ ကျဉ်းကျပ်၍ အစာရေစာငတ်သဖြင့် အရှုံးခံရလေသည်။

အမတ်ကြီးသည် မုတ္တမကို လက်ရသိမ်းပိုက်ပြီးသော် အနေအထားသင့်အောင် စီမံ၍ 'အလိမ္မာ အမတ်' ကို မြို့စားခန့်ထားခဲ့ပြီးလျှင် မုတ္တမစား ငရွေကို သားမယားကျေးကျွန်နှင့်တကွ ဖမ်းဆီး၍ ပုဂံသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။

သရေပစ္စပတေ့ ချီတက်ရာမှ မစ္ဆဂီရီသို့ မရောက်ခင် ကွပ်ညှပ်စီမံခြင်း ပေါ့လျော့သဖြင့် ညဉ့်အခါ စစ်လန့်ရာတွင် ဆီးတား၍ မရအောင် တပ်ပျက်၍ ပြေးကြလေ၏။ "မင်းဘူး" ဆိပ်တွင် အညှာသို့ ဆန်လာသော ရာဇသင်္ကြံနှင့် တပ်ပျက်၍ပြေးလာသော သရေပစ္စပတေ့တို့ တွေ့ဆုံမိကြလေ၏။

ရာဇသင်္ကြံက အကြောင်းကို မေးလေရာ ညဉ့်အချိန် စစ်လန့်သဖြင့် တပ်ပျက်၍ ပြေးလာကြောင်းကို ပြော၏။

"အဆွေမှာ စစ်ပျက်ပုံ နစ်နာလှသည်။ မင်းကြီးကြားလျှင် မျက်တော့မည်။ ဤအကြောင်းကို မြန်စွာ ကြားတော်မမူနှင့်ဦး။ ကျွန်ုပ် စစ်နိုင်လာကြောင်းကို လျှောက်ထား၍ လက်ဆောင်တော်များ ဆက်သပြီးသော အခါ စိတ်နှလုံး ကြည်သာတော်ခိုက်မှာမှ လျှောက်တင်မည်" ဟု ပြောဆိုသင်ကြားပြီး ရာဇသင်္ကြံ အလျင်အမြန် ဆန်တက်ခဲ့လေ၏။

သို့ရာတွင် မင်းကြီးလည်း သရေပစ္စပတေ့ကို မရောက်မီကပင် ကြားသိတော်မူသည်နှင့် "တပ်ချင်း မဆိုင်ရသေးဘဲ စစ်လန့်၍ ထွက်ပြေး

လာရသလော” ဟု အမျက်ထွက်ပြီးလျှင် “သရေပစ္စပတေ့ကို တွေ့ရာ သတ်စေ” ဟု အမိန့်ထုတ်၍ ရာဇသေကြိ၏သား ‘ညောင်ဦးအုတ်လှ’ ကို ဓားအပ်၍ စေတော်မူလိုက်၏။

ရာဇသေကြိ ဆန်တက်၍ “ကူးခန်း” (ပခန်း) သို့ရောက်လျှင် အုတ် လှနှင့်တွေ့၍ အကြောင်းကိုပြောရာ ရာဇသေကြိက... “ငါ့သားမွန်၊ ငါက စေလွှတ်သူမရောက်ဘဲ လက်မလွန်ပါစေနှင့်” ဟု မှာလိုက်၏။

ရာဇသေကြိလည်း အပြင်းဆန်တက်၍ နေပြည်တော်သို့ ဆိုက် ရောက်ရာ မင်းကြီး များစွာ အားရတော်မူသဖြင့် ဆုလာဘ်များစွာ ပေး တော်မူ၏။ ပွဲရသူတို့အားလည်း ဆုလာဘ်ပေး၍ ချီးမြှောက်တော်မူ၏။ မင်းကြီး နှလုံးသာတော်မူသောအခါ ရာဇသေကြိက လျှောက်လေသည်။

“နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောမကင်းပါ။ စစ်တို့သဘောမှာလည်း ဖြစ်ပျက်ခြင်း မကင်းသဖြင့် ရုံးအံ့ထင်သော် လည်း နိုင်တတ်ပါသည်။ နိုင်အံ့ထင်သော်လည်း ရုံးတတ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ သရေပစ္စပတေ့ကို မျက်တော်မမူသင့်ပါ။ ခြေရင်းတော်သို့ ခေါ်၍ ခန့်ထားမြဲအတိုင်း ခန့်ထားတော်မူက အမှုတော် ကျေကုန်ပါမည်”

ထိုအခါ မင်းကြီးလည်း... “သူ့ကိုသတ်စေဟု ငါစေမိပြီ၊ မသတ် ရသေးလျှင် အသက်ချမ်းသာစေ” ဟု အမိန့်တော်ရှိလေသည်။

ထိုနောက် မင်းကြီးသည် နတ်တော်လ ‘ပုပ္ဖားနတ်ပွဲကြီး’ ပြီးသော အခါ ရာဇသေကြိအား မစ္ဆဂီရိကို သိမ်းရန် အမိန့်ပေး၏။ အမတ်ကြီးကား အသက် ၆၂ နှစ်ရှိလေပြီ။ အမှုတော်ကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ထမ်းရွက်ခြင်း၊ ဝီရိယလွန်ကဲခြင်း ရှိလှလေရာ မစ္ဆဂီရိစစ်ပွဲမှာပင် ဝမ်းသွေးသွန်ရောဂါ စွဲကပ်လေ၏။ မစ္ဆဂီရိကို သိမ်းပြီးနောက် ရောဂါပျောက်မှ ပုဂံသို့ လာခဲ့ မည်ဟု ဒလသို့ စုန်လေရာ ဒလသို့ရောက်လျှင် ကြမ္မာကုန်ရှာလေ၏။

၄
ရန်မန်ငထွေး

‘နရပတိစည်သူ’ မင်းကြီးလက်ထက်မှာ ‘ရန်မန်ငထွေး’ အမည်ရှိ
သော ‘သူရဲကြီး’ တစ်ယောက်ရှိ၏။

ထိုသူရဲကြီးသည် ကိုယ်အင်္ဂါကြီးမားခဲ့ညား ယောက်ျားပီသစွာ
နှင့် အလွန်ရဲရင့်၏။ လက်ရုံးရည် ထက်မြက်သန်စွမ်းလှ၏။ ကျားကို
တစ်ယောက်ချင်းဖမ်း၍ အသေသတ်နိုင်၏။

တိုင်းစွန့်ပြည်နား၌ ခိုးသားဓားပြ သူပုန်ထကြွသောအခါ ထိုသူရဲ
ကြီးကိုစေလျှင် အောင်သည်သာများ၏။ ရန်သူများကို အရှင်ဖမ်း၍
သတ်လေ့ရှိ၏။ ဤသို့ အောင်ဖန်များလှသဖြင့် နရပတိစည်သူမင်းကြီး
သည် သူ့အား ‘အန္တသူရိယ’ (အတိုင်းမသိရဲရင့်သူ)ဘွဲ့ကို ပေး၍ ချီးမြှင့်
မြှောက်စားတော်မူလေသည်။

တစ်ရံသောအခါ မင်းကြီးသည် ရွှေကြက်ယက်ဘုရားနှစ်ဆူကို
ထီးတင်တော်မူမည်ဟု ဖောင်တော်နှင့် ဆန်တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ မိကျောင်းကြီးတစ်ကောင်သည် ဖောင်တော်အောက်က
ကျောက်ကုန်းဖြင့် ထမ်း၍ ဖောင်မဆန်နိုင်အောင် နှောင့်ယှက်လေ၏။

ထိုသူရဲကြီးသည် ဓားလွတ်ကိုဆွဲပြီး ရုတ်တရက် ဖောင်တော်ပေါ်မှ ရေသို့ ခုန်ဆင်းပြီး မိကျောင်းကို ဓားဖြင့် ထိုးသတ်၍ မိကျောင်းသေကို ဘုရင် မင်းမြတ်အား ဆက်သလေသည်။

ထိုအနန္တသူရိယသည် 'ပလောင် ရှင်ကဿပ' ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၏။ ဘုရား၊ သိမ်၊ ကျောင်းကြီးများဆောက်လုပ်၍ သာဓုခေါ်ပွဲကို ကြီးကျယ်စွာ ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ မိမိပြုသော ကုသိုလ်များကို စာရင်းရေးထား၍ မင်းကြီးကုသိုလ်ပွားစေရန် ဆက်သရာ မင်းကြီး သာဓုခေါ်ပြီးလျှင် "အနန္တသူရိယသည် လောကီရေးမှာသာ ငါ၏အကျိုးကို ဆောင်တော်မူသည်မဟုတ်။ သံသရာရေးအတွက်လည်း ငါ၏အကျိုးကို ဆောင်ပေသည်။ သူကဲ့သို့ ငါ့အကျိုးတော်ကို လိုလားသူမရှိ" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက်... ဇေယျသီခ၏ နှမတော် မင်းသမီးနှင့် စုံဖက်တော်မူပြီးလျှင် ကြီးကျယ်သော ဆောင်ယောင်ခမ်းနားများကို ပေးတော်မူလေသည်။

နရပတိစည်သူမင်းကား... "သူတည်းတစ်ယောက် ကောင်းဖို့ ရောက်မူ" အစချီသော လင်္ကာကို စပ်ဆိုခဲ့သည့် နောင်တော် 'မင်းယဉ်နရသိခံ' ၏ အထိန်းတော်၏သား 'အနန္တသူရိယ' ကို သတ်ခဲ့သော မင်းပေတည်း။ သူ့အကြောင်း စကားစလိုက်လျှင် 'အနန္တသူရိယ' အမတ်ကြီးနှင့် သူ၏ မျက်ဖြေလင်္ကာ လေးပုဒ်သည်လည်းကောင်း၊ လွန်စွာ လှပသော 'ဝေဠုဝတီ' မင်းသမီးသည်လည်းကောင်း...၊ မြင်းတော်ခံ ငပြည့်နှင့် အမတ် အောင်စွာသည်လည်းကောင်း အလိုအလျောက်ပင် အသိဉာဏ်သို့ ရောက်လာတတ်ကြ၏။ ရှင်ဘုရင်ဆိုသော်လည်း လူပင် ဖြစ်ပေရာ... လူ့သဘာဝအတိုင်း သူ၏ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် အဆိုးအကောင်း၊ အမှားအမှန်တို့ဖြင့် ပြည့်လျှံနေပေလိမ့်မည်။ သူ အသက်

၇၄ နှစ်ရှိ၍ မကျန်းမမာ ဖြစ်တော်မူသောအခါ သူ၏ သားတော်ငါးပါး ကိုခေါ်၍ မှာကြားသော စကားများမှာ ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် လွန်စွာ အဖိုးထိုက်တန်လှပေသည်။

“ချစ်သားတို့...၊ ငါအုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံတော် မပျက်စီးကြစေလင့်။ ညီနောင်ငါးပါးတို့ ချစ်ခင်စွာနှင့် အမှုရေးရာကို ညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက် ကြလော့။ မျိုးတူချင်းချင်း ညီညွတ်စွာနှင့် ကောင်းစားခြင်းသည် လောက၌ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာကျက်သရေရှိ၏။ ကျေးကျွန်များစွာ စည်းစိမ် ချမ်းသာနှင့် ကောင်းစားသော်လည်း ဆွေရင်းမျိုးချာ မရှိလျှင် ကောင်းစား သည်မမည်။ ပြည်မှုရေးရာကို ငြိမ်ဝပ်စွာ ရှိစေလိုသော်... နှုတ်သီးရှည်၍ ခွပ်အံ့ထင်ခဲ့သော် နှုတ်သီးကို ဖြတ်ကြ။ အတောင်ရှည်၍ ပျံအံ့ထင်ခဲ့သော် အတောင်ကိုဖြတ်ကြ။ မင်းတို့မည်သည်... ချစ်သည်၊ မုန်းသည်ဟူ၍ မထားရာ။ ထုံးစံနှင့်အညီ စီရင်ရာ၏။ ထိုသို့ကျင့်မှသာ တိုင်းသူပြည်သား တို့ ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားမည်။ ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားမှ အမှုအမျိုးမျိုး အောင် ရာသည်။ ထို့ပြင်လည်း အမှုထမ်းဆယ်ယောက်လျှင် မြင်းတစ်စီး၊ မြင်း ဆယ်စီးလျှင် ဆင်တစ်စီး၊ ဆင်ဆယ်စီးလျှင် လှေတစ်စင်း၊ လှေဆယ်စင်း (လေးရာပြု) ပြည့်မှ မြို့တစ်မြို့ပေးရာ၏။ ထို့ပြင်လည်း တိုင်းသူပြည် သားတို့အပေါ်မှာ တရားသဖြင့် တည့်မတ်စွာကျင့်ကြ။ တည့်မတ်မှ ခြွေရွေ့ဗိုလ်ပါ များပြားမည်။ ခြွေရွေ့ဗိုလ်ပါ များပြားမှ တိုင်းတစ်ပါးက ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားမည်။ ဤသို့ ငါမှာသော စကားအတိုင်း မသွေမလှန် ကျင့်ကြံရစ်ကြ။ ငါ့သားတော် ငါးပါးအနက် ငါ့အမိန့်ကို ဖျက်ဆီးသူ တစ်ပါးပါးပေါ်ပေါက်လာလျှင် မဖျက်ပယ်သော မင်းသားဘက်ကနေ၍ ဝိုင်းဝန်းကာ ဆုံးမရစ်ကြရမည်”

၅ ခင်ညို

ပုဂံ... 'ကျော်စွာ' မင်းသည် 'စော်ဘွား' အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော 'ရှမ်းညီနောင်' သုံးဦးကို... 'သင်္ခယာ'၊ 'ရာသေကြိ'၊ 'သီဟသူ' ဟု အသီးသီး ဘွဲ့မည် ကျေးရွာပေး၍ မြောက်စားတော်မူခဲ့၏။

နောင်တော်ကြီး 'သင်္ခယာ' သည် 'မြင်စိုင်း' ၌ နန်းတည်၍ စိုးစံလေ၏။ ညီတော်လတ် 'ရာသေကြိ' သည် မကွရာမြို့မှာ နန်းတည်၍ စိုးစံ၏။ ညီတော်အငယ် 'သီဟသူ' သည် 'ပင်လယ်မြို့' တွင် နန်းတည်၍ စိုးစံ၏။

တစ်နေ့တွင် ပင်လယ်မင်း သီဟသူသည် တောကစား ထွက်တော်မူရာ မိန်းမတစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်တော်မူလျှင် ချစ်ခင်တိမ်းညွတ်သောစိတ်ရှိသဖြင့် မင်းလုလင်တစ်ယောက်ကို စေလွှတ်၍ ပိုင်ရှင် လင်ရှိ မရှိ စုံစမ်းစေရာ ထိုမိန်းမက... "ကျွန်ုပ်မှာ လင်ဆုံး၍ နှစ်ခါလည်သားကလေးတစ်ယောက်နှင့် ကျန်ရစ်ပါသည်" ဟု ပြော၏။

ထိုမိန်းမမှာ မြောက်ဘက် 'လင်းယဉ်ရွာသူ' ဖြစ်၏။ ရုပ်အဆင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ခင်ပွန်းလင် သေဆုံးသဖြင့် မုဆိုးမဖြစ်ရလေ၏။ လင်နှင့်မိဘများ မရှိသည့်နောက် လင်းယဉ်ရွာတွင်

ဆင်းရဲလှသဖြင့် ပင်လယ်အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်၏။

သီဟသူသည် လင်မရှိကြောင်း သိရသောအခါ မြင်တော်မူစက ပင် မြတ်နိုးတော်မူရင်း ရှိသည်နှင့် ထိုမိန်းမကို သိမ်းပိုက်၍ နန်းတင်လေ၏။ ထိုမိဖုရားမှ ဖွားမြင်သော 'အသင်္ခယာစောယွမ်း' မှာ အမျိုးညံ့သောကြောင့် မထင်မရှား သိမ်ငယ်၍နေ၏။ မင်းကြီးကား လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသည်။

တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် စောယွမ်းကို ခေါ်တော်မူပြီး "ဟယ်... ငယွမ်းငယ်၊ နင့်တွင် ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါ အလိုရှိလျှင် မည်မျှရှိသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

စောယွမ်းက "ကျွန်တော့်မှာ လူပေါင်းရှစ်ကျိပ် ရနိုင်ပါသည်" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မင်းကြီး ပြုံးတော်မူ၍... "ဟယ်... ငယွမ်းငယ်၊ ငါမရှိလျှင် နင့်ကို လူညှဉ်းစရာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဆင်းမြင်းဗိုလ်ပါ စားကျေးမြို့ပြ အလိုရှိလျှင် နင့်အစ်ကိုများကို ရှေ့နေခေါ်၍ ငါ့ကိုလျှောက်" ဟု ပြသသွန်သင်တော်မူ၏။

စောယွမ်းလည်း နောင်တော်ကြီး 'ဥဇနာ' နှင့် 'ကျော်စွာ' တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ခမည်းတော်ထံမှာ ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါ တောင်းပေးပါရန် ပူဆာ၏။ နောင်တော်နှစ်ပါးလည်း စောယွမ်းကို သနားသဖြင့် ခမည်းတော်ထံ ဝင်၍ တောင်းကြ၏။

"ညီတော် ငယွမ်းငယ်မှာ ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါ မရှိပါ၍ သနားတော်မူရန် သင့်လှပါသည်"

"ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါနှင့် တန်သည်မထင်၍ ငယွမ်းငယ်ကို ငါမပေးဘဲ နေခဲ့သည်။ မောင်တို့ ပေးသင့်သည်ထင်က ယူပေစေ"

ထိုနောက် မင်းကြီးသည် စစ်ကိုင်းမြို့ကို တောင်းပေးရန် စောယွမ်း

ကို အကြံပေးလိုက်ပြန်၏။ စောယွမ်းလည်း ရှေးနည်းတူစွာ နောင်တော် နှစ်ပါးထံ ကပ်ရပ်ပြီး စစ်ကိုင်းမြို့ကို တောင်းပေးရန် ပူဆာ၍ နောင်တော် တို့လည်း ခမည်းတော်ထံ လျှောက်ကြပြန်၏။

“ညီတော် စောယွမ်းငယ်မှာ ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ ပြည့်စုံသော်လည်း စားကျေးမြို့ပြ မရသေးပါ။ စစ်ကိုင်းမြို့သည် မြေရေကောင်း၍ ဆင်၊ မြင်း၊ မွေးမြူရန် သင့်လျော်ပါသည်။ အပါးတော်နှင့်လည်း မဝေးရလေ အောင် စစ်ကိုင်းမြို့ကို ပေး၍ ဆင်မြင်းမွေးမြူနေထိုင်ပါစေ”

“မောင်တို့ လျှောက်တင်သည့်အတွက် ငယွမ်းငယ်ကို ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ ငါပေးပြီ။ စားကျေးစားလက်ပေးလျှင် သင်း ငါ့ကို ပုန်ကန် သောင်းကျန်းလိမ့်မည်။ ငယွမ်းငယ်သည် မိုက်စွတကား”

“ကျွန်တော်တို့ရှိပါလျက် ငယွမ်းငယ် ဝံ့နိုင်မည်လော”

“ငါကား မပေးလို။ မောင်တို့ပေးလိုက ယူပါစေ”

အသင်္ခယာစောယွမ်းသည် ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ ပြည့်စုံစွာနှင့် စစ်ကိုင်းမြို့ကို ရသောအခါ ခမည်းတော်ဘုရား မြောက်စားတော်မူခြင်းကို အရင်းအစပြု၍ မာန်တက်ပြီးလျှင် စစ်ကိုင်းမြို့ကို ခိုင်လုံစွာတည်၍ မြောက်ဘက်တစ်လွှားရှိ မြို့နယ်များကို လက်နက်နိုင်ငံပြုကာ ခမည်းတော်၊ နောင်တော်များအား ခြားနားနေလေ၏။ ဤသို့ ခြားနားနေသည် ကိုပင် ခမည်းတော်က “ငါ့သားငယွမ်းငယ်သည် အကြံကျယ်ပေစွ တကား” ဟု အားရနှစ်သက်တော်မူသည်။

တစ်နေ့တွင် ခမည်းတော် တစ်စီးရှင် သီဟသူသည် သားတော် ကြီး ဥနောကိုခေါ်ပြီး “မောင်တို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်သောကြောင့် ငယွမ်းငယ်ကို ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ ကျေးလက်မြို့ရွာတို့ဖြင့် ငါ ချီးမြှောက် တော်မူရသည်။ အတောင်အလက်စုံလျှင်ပင် ငါ့ကို ခြားနားထောင်ထား တော့သည်။ အကြည်အသာ ငါကခေါ်သော်လည်း မလာဘဲ အခိုင်အလုံ

နေလေသည်။ ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါနှင့် မောင်ကိုယ်တိုင်သွား၍ သင်းတို့ လင်မယားကို ခေါ်ယူချေ။ သင်းပိုင်သော ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါတို့ကိုမူကား ထားခဲ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သားတော် ဥဇနာလည်း ခမည်းတော်၏ အမိန့်တော်အတိုင်း ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါနှင့် ရွှေကြက်ယက်က စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူးလေ၏။

ခမည်းတော်လည်း ဥဇနာ စစ်ကိုင်းသို့မရောက်မီ မင်းချင်း တစ်ယောက်ကို စောယွမ်းထံ စေလွှတ်လိုက်၍... “ငယွမ်းငယ်...၊ နင့် အစ်ကို ဥဇနာ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါနှင့် ရွှေကြက်ယက်က ကူးလာလိမ့် မည်။ မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ နေလေ” ဟု မှာတော်မူ၏။

စောယွမ်းလည်း ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ အသင့်စီရင်ပြီးလျှင် နောင် တော်ဥဇနာ ကူး၍အလာတွင် တိုက်လေ၏။ ဥဇနာတပ်ပျက်၍ ပြန်လာ ရ၏။ ထိုနောက် ရှေးနည်းအတူ သားလတ်ကျော်စွာကို လွှတ်၍ အတိုက် ခိုင်းပြန်၏။ ကျော်စွာလည်း တပ်ပျက်၍ ပြန်ခဲ့ရ၏။ ထိုအခါမှ ခမည်း တော်သည် စောယွမ်းအတွက် စိတ်ချတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ နောင်တော် အိမ်ရှေ့မင်း ဥဇနာနှင့် ပင်လယ်မြို့စား ကျော်စွာတို့က ညီတော် စောယွမ်းအပေါ် အခဲမကျေ ရှိကြလေ၏။ ပင်လယ်စားကျော်စွာကား တစ်နေ့တွင် သူ့ကျွန်ရင်းဖြစ်သော ‘ငခင်ညို’ ကို ဓားအပ်ပြီး “စစ်ကိုင်းသို့သွားပြီး စောယွမ်းကို လုပ်ကြံချေ” ဟု စေ လွှတ်လိုက်လေ၏။

ငခင်ညိုလည်း အရှင်၏ အမိန့်တော်အတိုင်း စစ်ကိုင်းဘက်သို့ အမှတ်မဲ့ ကူးပြီးလျှင် စောယွမ်းကို လုပ်ကြံရန် အချက်ကိုသာ ကြည့်နေ ၏။ အခွင့်မသာသည်နှင့် တောထဲမှာ သုံးရက်တိုင်တိုင် ထမင်းမစားရဘဲ ပုန်း၍နေလေသည်။

သုံးရက်မြောက်သောနေ့တွင် စစ်ကိုင်းမင်းသည် ရွှေစလောင်းတွင်

ထမင်းမုန့်ငါး အမဲသား အပြည့်အစုံ ထည့်ပြီးလျှင် ‘မဟာဂီရိ’ နတ်ကို တင်၍ ထား၏။

ငခင်ညိုလည်း ယခု ညဉ့်အချိန်မှာ စောယွမ်းကို လုပ်ကြံတော့မည် ဟု လူခြေတိတ်တွင် အမှတ်မဲ့ နန်းတော်သို့ တက်၏။ နတ်တင်သော အစာအာဟာရများကိုတွေ့လျှင် ထမင်းဆာလှသောကြောင့် ချုပ်တည်း၍ မရဘဲ စားလေ၏။

ဝစ္စာ စားပြီးလျှင် အဆောင်တွင်းသို့ဝင်၍ စက်ပျော်လျက်နေသော စောယွမ်း၏ ခေါင်းရင်းက မတ်မတ်ရပ်ပြီးလျှင် ဓားကိုချွတ်ပြီး ခုတ်မည် ပြုပြီးမှ ပြန်၍ စဉ်းစား၏။

“ငါသည် သူ့ထမင်းကို စားလိုက်သဖြင့် သူသည် ငါ၏ ထမင်း သခင်ဖြစ်ချေပြီ။ ထမင်းသခင်ကိုသတ်လျှင် သံသရာ၌ များစွာ ဝန်လေး မည်။ မသတ်ဘဲ ပြန်သွား၍ ငါ့သခင် ပင်လယ်မင်းက ငါ့ကိုသတ်လျှင် ယခု တစ်ဘဝမျှသာ ငါသေရမည်။ ဤဘဝအတွက် သေပေစေတော့။ သံသရာရှည်လျားစွာ ဝန်လေးခံ၍ ထမင်းသခင်ကို ငါမသတ်တော့”

ထို့နောက် သူသည် ဓားကိုပြန်သွင်းပြီး စစ်ကိုင်းမင်းထံမရောက်ခင် ပြန်လာသလောဟု အရှင်ပင်လယ်မင်း အပြစ်တင်ခြင်းလည်း ကင်းလေ အောင်၊ မိမိ ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုလည်း ပြရအောင် စောယွမ်း၏ လက်သုံးတော်ပတ္တမြား ကျောက်စိမ်းကိုယူ၍ ပြန်လာခဲ့၏။

ငခင်ညိုပင်လယ်သို့ ရောက်သောအခါ ကျော်စွာက... “ကိစ္စပြီးခဲ့ပြီ လော” ... ဟု မေး၏။ ထိုအခါ ငခင်ညိုက အကြောင်းမျိုးစုံ အကုန်ပြန် လျှောက်ပြီး သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် သူယူဆောင်လာခဲ့သော စောယွမ်း၏ လက်သုံးတော်စားကို ဆက်သလေ၏။

ပင်လယ်မင်းကျော်စွာလည်း မည်သို့မျှ အပြစ်တင်တော်မမူဘဲ...

“ငါ့ကျွန်သည် ထမင်းတစ်စလောင်းမျှနှင့်ပင် သူ့ကျေးဇူးကို သိတတ်ပေ၏။ သားမယားနှင့် နေ့စဉ် ကျွေးမွေးထားသော ငါ့ကျေးဇူးကိုကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း” ...ဟု ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင် စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဆုလာဘ်များစွာ ပေးတော်မူ၏။

၆ သီလဝ

သတိုးမင်းဖျား နတ်ရွာစံလေသောအခါ မျိုးမတ်အပေါင်း ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ရမည်းသင်းစား 'သီလဝ' ကို မင်းပြုပါဟု တောင်းပန် ကြ၏။

ထိုအခါ သီလဝက... “ငါသည် တစ်နေ့လုံးမှာ စကားသုံးလေး ခွန်းမျှမပြော။ မင်းအဖြစ်ကိုလည်း အလိုမရှိ။ အမြင့်စား 'တရုဖျားစော်ကဲ' သည် မင်း၏ယောက်ဖလည်း ဖြစ်သည်။ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်နှင့် လည်း ပြည့်စုံသည်။ စော်ကဲကို မင်းမြှောက်ကြလေ”... ဟု ညွှန်ပြလေ၏။

မျိုးမတ်တို့လည်း သဘောတူသည်နှင့် အမြင့်မြို့စား တရုဖျား စော်ကဲကို မင်းမြှောက်ကြလေ၏။

စော်ကဲမှာ မရည်ရွယ်ဘဲနှင့် မင်းဖြစ်၍ အလားတူဖြစ်ရပ်များကို ... 'မရွယ်ဘဲနှင့် စော်ကဲမင်းဖြစ်' ဟု တင်စားပြောဆိုကြ၏။

ထိုမင်းအမည်ကို 'မင်းကြီးစွာစော်ကဲ' ဟုလည်းကောင်း၊ 'အမြင့်မြို့စားတရုဖျား' ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဆိုကြ၏။

သက္ကရာဇ် ၇၅၄ ခုနှစ်တွင် မိုးညှင်းစော်ဘွား၏ ယောက်ဖ

‘စောဟန်ဘွား’ (သိုဟန်ဘွား) သည် ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါအများနှင့် ချီတက်၍ မြေတူးမြို့ကို တိုက်ခိုက်လေ၏။

ဤအကြောင်းကို ကြားရာ မြောက်ဘက်တစ်လွှားတွင်ရှိသော ဗိုလ်ပါအင်အားတို့ကို စုရုံး၍ သိခံသူ စောနှောင်း၊ အင်းယဉ်ဘုရင်တို့ကို အုပ်ချုပ်စေပြီးလျှင် ကုန်းကြောင်း ချီတက်စေ၏။ မင်းကြီးစွာမူကား စစ်နှင့်ဆိုင်သော လှေပေါင်း ထောင့်ရှစ်ရာ၊ ရဲမက်ဗိုလ်ပါ အပြည့်အစုံနှင့် ရေကြောင်း ချီတက်တော်မူပြီးလျှင် တကောင်းမြို့တိုင်အောင် ဆန်တော်မူ၏။

ကုန်းကြောင်း ချီတက်တိုက်ခိုက်ကြရာ မြန်မာတပ်ပျက်၍ အပြင်းဆုတ်ခွာကြရသည်။ စောဟန်ဘွားလည်း နောက်ကလိုက်၍ အပြင်းတိုက်လေရာ စစ်ကိုင်းသို့ ဆိုက်ရောက်လေ၏။ စစ်ကိုင်းတွင် တပ်စွဲနေ၏။

ရေကြောင်းဆန်သော မင်းကြီးစွာလည်း မြန်မာကုန်းတပ်များ ပျက်ပြားဆုတ်ခွာရကြောင်းကို ကြားတော်မူလျှင် တကောင်းမြို့က အပြင်းစုန်တော်မူ၍ အဝသို့ ရောက်သောအခါ မြို့ပြ ကျုံးမြောင်း လုံခြုံစွာ စီရင်၍ ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်းတို့ကို မြို့တွင်းသို့ သွင်းကာ ခံတော်မူရ၏။

တောင်ငူမြို့စား၊ တောင်တွင်းမြို့စား၊ ရမည်းသင်းမြို့စားမှစ၍ မြို့စားများကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဗိုလ်ပါအင်အားနှင့် အင်းဝသို့ အသီးသီး လာရောက်ကြစေရန် အမြန် ဆင့်ခေါ်တော်မူရလေသည်။

အခြားမြို့စားတို့ မရောက်ခင် တိုက်ဆင်ခြောက်ဆယ်၏ အရှင် ဖြစ်သော ရမည်းသင်း သီလဝသည် အဆောတလျှင် ချီတက်လာပြီးလျှင် အင်းဝသို့မဝင်ဘဲ စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူးလေသည်။ သူသည် ‘စောရဲစွာ’ ဟူသော ဆင်ကိုစီး၍ ရှမ်းတပ်များကို အတင်းတိုက်ခိုက်ရာ သိခံသူ စောနှောင်းကို မြင်းစီး၍ လက်ယာက နေစေသည်။ အင်းယဉ်ဘုရင်ကို မြင်းစီး၍ လက်ဝဲက နေစေသည်။ ‘ငရွှေ’ နှင့် ‘တီတလ’ ကို ကာကိုင်စေ

၍ အနားတွင် ထားသည်။ ဤသို့ အတင်းတိုက်ခိုက်သောအခါ ရှမ်းတပ်များသည် ပျားအုံကြီးကို တုတ်နှင့်ထိုးလိုက်သကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ထွက်ပြေးကြလေ၏။

လက်နက် သုံးပန်း အများအပြား ရလိုက်သည်။ သတ်၍သေဆုံးသော သူကောင်များလည်း စစ်ကိုင်းနှင့် ရွာသစ်ကြီးအကြား အနံ့အပြား မမြင်ဝံ့အောင် ရှိ၏။

သီလဝသည် စောဟန်ဘွားကို အောင်သောအခါ လက်နက်သုံးပန်းကိုသာ ဆက်သရန် စေလွှတ်၍ မိမိမူကား ဘုရင်မင်းကြီးစွာထံ မဝင်ဘဲ ရမည်းသင်းသို့ ပြန်လေ၏။

သီလဝ မဝင်ဘဲ ပြန်သွားသည်ကို မင်းကြီးစွာ နှလုံးမသာမယာ ရှိသည်နှင့် 'စည်းတပြစ်' အမတ်ကြီးကိုခေါ်၍... "သီလဝ ငါ့ထံမဝင်ဘဲ ပြန်သွားသည်မှာ ငါ့ကို မခန့်မညားပြုသည်မဟုတ်လား" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

စည်းတပြစ်က... "ယောက်ဖတော် သီလဝသည် လူမှုရေးရာ၌ မလိမ္မာသဖြင့် ထင်မိထင်ရာ ပြုလေ့ရှိတတ်ပါသည်။ ခြေတော်ကို ဦးမခိုက်ဘဲ ပြန်လေသော်လည်း အမျက်တော် မရှိသင့်ပါ။ ပဿနဒီ ကောသလ မင်းကြီးသည် 'သန္တတိ' အမတ်ကြီးကို စစ်အောင်ပွဲအတွက် ချီးမြှောက်သည့် နည်းကဲ့သို့ စစ်ကြီးအောင်သော သီလဝကိုလည်း ချီးမြှောက်ထိုက်ပါသည်" ဟု လျှောက်တင်မှ အမျက်တော်ပြေ၍ သီလဝထံသို့ ဆုလာဘ်များစွာ ပို့တော်မူစေ၏။

ရမည်းသင်း သီလဝ၏ မြောက်သား 'စောပုလဲ' ကား မင်းကြီးစွာ၏ နှမတော်ရင်းတည်း။ မင်းကြီးစွာ၏ မိဖုရားကြီး 'ခမည်းမိ' သည်လည်း သီလဝ၏ နှမရင်းပင်တည်း။ အပြန်အလှန် ယောက်ဖတော်ကြ၏။

သီလဝသည် လွန်စွာ ဣန္ဒြေကြီး၍ သမာဓိခိုင်မြဲလှ၏။ မည်သည့်

အရာကိုမျှ အရေးယူလေ့မရှိ။ စိတ်နှလုံး ရိုးသားကြီးခိုင်၏။ ထင်မြင်
သောအရာကို မငဲ့မညှာ ပေါက်ရောက်စွာ ပြုတတ်၏။ စကားနည်း၏။
ဆင်စီးအတတ်နှင့် စစ်ရေး၌ ဝါသနာကြီး၏။ ဆင်ကို ချစ်မြတ်နိုး၏။
သမာဓိနှင့် ဣန္ဒြေကြီးလှသဖြင့် တစ်သက်လုံးမှာမှ သုံးကြိမ်မျှသာ
ပြုံးဖူးလေသတတ်။

(၁) တစ်နေ့သောအခါ တောတွင်းသားတစ်ယောက်သည် သီလဝ
ကိုဆက်ရန် ကြက်ကို ပွေ့၍ အိမ်တော်ပေါ်သို့ တက်လာရာ မင်းသားမရှိ
သည်နှင့် မဆက်လည်း ပြန်၍သွားမည်ပြုသည်တွင် စောပုလဲက “ငါ
မင်းသား၏ မြောက်သားတော်ဖြစ်သည်။ ငါ့ကို ဆက်ခဲ့” ဟု ဆိုသော်
လည်း တောတွင်းသားက... “မင်းသားကိုမှ ဆက်မည်” ဆိုပြီး ဆင်းသွား
၏။

ထိုအခါ စောပုလဲက... “မင်းယောက်ျားတို့၏ ဘုန်းရိပ်ကိုသာ
ခိုလှုံ၍ နေရပါတကား” ဟု သတိတရားရသည်နှင့် ရွှေဖလားတွင်
ရေထည့်၍ လှေကားဦးက စောင့်နေ၏။ မင်းသားသီလဝ ထွက်လာ
သည်တွင် ဆီးကြို၍ ခြေကို ရေဆေးပေးလေ၏။

ထိုအခါ သီလဝသည် “အင်း... ငါ့မယားသည် မပြုစဖူး၊ ယနေ့
ပြုပုံထူးသည်” ဟု ပြုံးတော်မူသတတ်။

(၂) တစ်နေ့သ၌ သီလဝသည် မြို့ရိုးထိပ်မှာ နေစာလှုံနေခိုက်တွင်
'ဘုန်းကြီးလူထွက်' တစ်ယောက်သည် အဆင်မတော် အမြင်မလျော်
ကိုးရိုးကားရား ဝတ်ဆင်ပေါင်းထုပ်လာပြီး ခေါင်းပေါင်းနှင့်တကွ
ကျုံးထဲတွင် ရေငုပ်၍ ရေချိုး၏။ ထိုအခြင်းအရာကို သီလဝမြင်၍
တစ်ကြိမ် ပြုံးတော်မူသတတ်။

(၃) အခါတစ်ပါး ရှမ်းတပ်များ ရောက်လာ၍ ရမည်းသင်းမြို့ကို
အထပ်ထပ် ဝန်းဝိုင်းလျက်ရှိ၏။ သီလဝမူ သတိမမူဘဲ ကြက်ပွဲက

မထဘဲရှိသည်။ စောပုလဲက ဦးဆံဖားလျား ရင်စည်းအကျွတ်ကျွတ်နှင့် အရေးတကြီး ကြက်ပွဲသို့လာ၍.. “မြို့ပြင်က ရှမ်းတပ်တွေ အထပ်ထပ် ဝန်းရံနေသည်ကို သတိမမူဘဲ ကြက်ပွဲမှာ နေနိုင်သည်”... ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ သီလဝသည်... “ငါ့မယား ဣန္ဒြေပျက်အောင် ဗျာပါကြီး လှသည်” ဟု တစ်ကြိမ် ပြုံးလေသတတ်။

၇၅၇ ခုနှစ်တွင် ရမည်းသင်းသီလဝ ကြမ္မာကုန်လေသည်။

၇ ငတက်ပျား (ပြား)

စစ်ကိုင်းမြို့ 'ရေဝန်း' အရပ်တွင် 'ငတက်ပျား' မည်သော သူခိုးကြီး တစ်ယောက်ရှိသည်။ အစွမ်းသတ္တိရှိကြောင်း၊ ရဲရင့်ကြောင်းနှင့် လွန်စွာ ထင်ရှားကျော်စော၏။

စစ်ကိုင်းမြို့ မပျက်စီးမီကပင် ငတက်ပျားကို ဖမ်းဆီးကြရာ မမိနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ကျော်သည့်အတိုင်း အစွမ်းကောင်း၍ သတ္တိလည်း ရှိလှ၏။ သတိုးမင်းဖျား မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ ငတက်ပျားကို ရအောင် ဖမ်းဆီးရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်၏။

ငတက်ပျားကလည်း "မိအောင် ဖမ်းနိုင်လျှင်သာ ငါ့ကို သတ်ရအံ့။ မမိလျှင် အဘယ်သူ ငါ့ကို သတ်နိုင်မည်နည်း။ သတိုးမင်းဖျား ဘုန်းကြီး၍ ဘုရင်ဖြစ်သည်က တစ်လမ်း၊ ငါ၏ ရဲစွမ်းသတ္တိက တစ်လမ်း..." ဟု ကြိမ်းဝါး၏။

သတိုးမင်းဖျားလည်း ငတက်ပျား ကြိမ်းဝါးသောစကားကို နားနှင့် တော်မူလှသဖြင့် မမိ မိအောင် ငါ့ကိုယ်တိုင်ဖမ်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။

တစ်နေ့ညတွင် ငတက်ပျားသည် ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်က လှေတစ်စင်းဖြင့် 'မီးသွေးတိုက်' ဆိပ်ကမ်းသို့ လှော်လာ၏။ မီးသွေးတိုက် နားတွင် မယောင်မလည်နှင့် လူတစ်ယောက်ကို တွေ့သဖြင့်... "ဟေ့

ကုန်းပေါ်က ဘယ်သူလဲ” ဟု လှမ်း၍မေးလေ၏။

ထိုသူက... “ငါ ညလူဟေ့” ဟု ပြန်ဖြေ၏။

ငတက်ပျား ကုန်းပေါ်သို့ တက်လာသောအခါ ထိုသူက “ဆရာကြီးနှင့်အတူ လိုက်လို၍ တမင်စောင့်နေပါသည်” ဟု ဆိုသဖြင့် ငတက်ပျားလည်း ထိုသူ့ကို နောက်လိုက်၊ အောက်စောင့်အဖြစ်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်လာ၏။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် မြို့တွင်းသို့ဝင်လျက် မှူးတော်မတ်တော်တို့အိမ်များ၌ ပုတီး၊ နားတောင်း၊ လက်စွပ် စသော... အဖိုးတန် ရတနာတို့ကို ခိုးယူကြ၏။ အမတ်တစ်ဦးအိမ်တွင် အမတ်ကြီး မယားချောကလေး အိပ်စက်နေသည်ကို နောက်လိုက်သူခိုးက စူးစိုက်ကြည့်ရှုရာ ငတက်ပျားက သူခိုးကျင့်ဝတ်မဖျက်ရန် သတိပေး၏။ ထိုနောက် ထိုသူက ဘုရင့်ဘဏ္ဍာတိုက်ကို ဖောက်ရန် တိုက်တွန်း၏။ ထိုအခါ ငတက်ပျားက ဘုရင့်ဘဏ္ဍာမှာ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာဖြစ်၍ မပြစ်မှားထိုက်ကြောင်းနှင့် ဆုံးမပြီး မြို့ပြင်မီးသွေးတိုက်သို့ ပြန်ခဲ့ကြ၏။

ထိုအခါ ငတက်ပျားက အရက်သောက်လိုကြောင်း ပြော၍ ထိုသူသည် အရက်ကောင်းကောင်းရှာဖွေပြီး ငတက်ပျားအား ကောင်းစွာတိုက်၏။ အရက်လည်းကောင်း၊ တိုက်သူကလည်း စေတနာ ကောင်းလှသဖြင့် ငတက်ပျားလည်း ကောင်းစွာသောက်လေရာ အသောက်လွန်ပြီး လွန်စွာ မူးယစ်ကာ မထနိုင်အောင် ဖြစ်သွား၏။ ထိုအခါ သူ၏နောက်လိုက် အောက်စောင့်သည် သူ့ကို လက်ပြန်ကြိုးတုပ်ကာ မီးသွေးတိုက်ထဲသွင်းပြီး ပိတ်ထားခဲ့လေ၏။

နောက်တစ်နေ့ ညီလာခံတွင် မှူးမတ်တို့သည် သူတို့အိမ်မှ ပစ္စည်းပျောက်သည့် အကြောင်းကို အသီးသီး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ပြောဆိုနေကြ၏။ ထိုစဉ်တွင် မင်းကြီးသည် မှူးမတ်တို့ ပျောက်ဆုံးသွားသော

လက်ဝတ်ရတနာတို့ကို ဝတ်ဆင်လျက် ထွက်တော်မူလာပြီး အကြောင်းကို မေးတော်မူ၏။

“မင်းကြီးများ၊ ဘယ်အရေးအခင်းကို အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နေကြပါသလဲ”

“ညဉ့်အခါက ကျွန်ုပ်တို့အိမ်များတွင် သူခိုးဖောက်ထွင်းပြီး ရွှေငွေရတနာများကို သူခိုးယူဆောင်သွားသည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြပါကြောင်း”

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် လက်ခုပ်တီးကာ ရယ်မောပြီး လက်ဝတ်တန်ဆာ ရတနာများကို ပစ်၍ပေးပြီး... “သည်အရာများပင် မဟုတ်ပါလား” ...ဟု မေးတော်မူ၏။ အမတ်များ အံ့ဩစွာဖြင့်...

“မှန်လှပါ။ ဘုန်းကြီးသောအရှင် အဘယ်ပုံ ရတော်မူကြောင်း ရှင်းပြမှ သိရမည့် ကျေးကျွန်များ ဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။

“နင်တို့ မှူးမတ် သူရဲကောင်းများ လုပ်နေကြပြီး သူခိုးကိုမှ မိအောင် မဖမ်းနိုင်။ သူခိုးဖောက်ထွင်းခြင်းပင် ခံနေကြရသည်။ မီးသွေးတိုက်သွားပြီး ငတက်ပျားကို ခေါ်ခဲ့ကြ”

အမတ်ကြီးများသည် ရှက်ကြောက်အံ့ဩခြင်းတို့ဖြင့် မီးသွေးတိုက်သို့ သွားကြကာ လက်ပြန်ကြိုးတုပ်နှောင်ထားသော သူခိုးငတက်ပျားကို အသင့် ခေါ်ဆောင်လာကြ၏။

ထိုအခါ မင်းကြီးက ငတက်ပျားအား... “နင်က ငတက်ပျား၊ ငါက သတို့မင်းဖျား၊ နင့်ကို ငါမိပြီ။ ရဲတင်း၊ ပုဆိန်၊ ဓား၊ လှံ၊ တံကျင် ဘယ်အရာကို အလိုရှိသနည်း။ ကြိုက်ရာကို ရွေးချယ်ပါဘိ”

ငတက်ပျားလည်း လူစွမ်းကောင်းပီပီ ရဲဝံ့စွာ လျှောက်သည်။

“အရှင်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်ကိုမိပြီ ဖြစ်သည်။ အလိုရှိသလို သတ်တော်မူလော့။ အကျွန်ုပ်အလိုကို လျှောက်ရမည်ဆိုသော် မင်းကြီး၏ မိဖုရား

... 'စောဥမ္မာ' ကို အလိုရှိ၏။

သတိုးမင်းဖျား၏ စိတ်သည် ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲသွားပြီးလျှင် အနည်းငယ်မျှ အမျက်ထွက်ဘဲ "ငတက်ပျားသည် ငါကဲ့သို့သော မင်းကိုပင် ရဲတင်းစွာ မကြောက်မရွံ့ ဆိုဝံ့သည်။ အခြားသူကိုကား ပြောဖွယ် မရှိ။ သည်ကဲ့သို့ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို ရခဲ၏။ မသတ်စကောင်းပေ။ ချီးမြှင့်မြှောက်စား၍ထားလျှင် နောင် စစ်မှုစစ်ခင်း တိုက်ပွဲကြီးသောအခါ ရဲဝံ့စွာ အမှုတော်ကို ထမ်းလိမ့်မည်။ ငတက်ပျားသည် သူခိုးပင်ဖြစ်သော်လည်း သစ္စာကတိတည်၍ တော်ဖြောင့်၏" ဟူ၍ ကြံစည်တော်မူပြီးလျှင် အသက်ဆေးမှ လွတ်၍ ချီးမြှင့်သူကောင်းပြုတော်မူသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၂၈ ခုနှစ်တွင် တောင်တွင်းကြီးစား 'သီဟပတေ့' ခြားနားလေရာသို့ ဆင်လုံးမြင်းရင်း အများနှင့် ချီတက်တော်မူ၏။ တောင်တွင်းကြီးစားလည်း မြို့ပြ ကျုံးမြောင်းကို ပြင်၍ အလွန်တော်သော 'လေးသည်ကြီး' ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ခံနှင့်၏။ တောင်တွင်းသို့ ရောက်သောအခါ မြို့ကို ဝန်းရံလျက် နေစေပြီးသော် ငတက်ပျားကို ညဉ့်အခါ မြို့တွင်းသို့ ဝင်စေ၍ လေးသည်ကြီးကို လုပ်ကြံစေ၏။ လေးသည်ကြီး မရှိလျှင် တောင်တွင်းကြီးစားလည်း အားလျော့၍ သာယာချေငံစွာ လျှောက်လာသောကြောင့် အရေးတော် ပြီးမြောက်သွားလေသည်။

စစ်ကိုင်းတွင်... 'မရှိခဏဘုရား' ဟူ၍ စေတီတစ်ဆူ ယခုတိုင် ထင်ရှားရှိ၏။ ဤဘုရားမှာ ငတက်ပျားတည်သောဘုရား ဖြစ်၏။ သူသည် ဘုရားတည်ရန် ညဉ့်အခါ ထွက်၍ခိုး၏။ ခိုး၍ရသော ရွှေငွေဖြင့် ဘုရားတည်၏။ မရှိလျှင် ခဏသာဖြစ်၏။ သွားပြီးခိုးလိုက်လျှင် ရသည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ဘုရားကို... 'မရှိခဏဘုရား' ဟု ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၈
မဂဒူး

‘မဂဒူး’ ကား သထုံနယ် ဒုံဝန်းရွာဇာတိ ဖြစ်သည်။ ထိုရွာကို ‘တဂေါဝန်း’ ဟုလည်းကောင်း၊ ‘ဝန်မြို့’ ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြ၏။ မဂဒူးသည် ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဂေါဝန်းမှ အဖော်ကုန်သည် သုံးဆယ်တို့နှင့် အတူတကွ ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် ယိုးဒယားနိုင်ငံ ‘သောက္ကတ’ (ဆူခိုးတိုင်)သို့ သွား၏။ ဘုရားတောင်ခြေရင်းတွင် ကုန်သည်တစ်ဦး မကျန်းမာဖြစ်၍ မဂဒူးသည် ထိုကုန်သည်၏ ကုန်ကိုပါထမ်း၍ တောင်ပေါ်သို့ တက်ရ၏။ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်လျှင် အခါမဲ့ မိုးကြီးသည်းစွာ ရွာပြီး မဂဒူး၏ ပခုံးပေါ်က ထမ်းပိုးကို မိုးကြိုးပစ်လေ၏။ ထိုခဏတွင် နောက်သို့ကြည့်သော် လျှပ်စစ်တွင် ရွှေပြာသာဒ်ကိုမြင်၍... “ငါသည် ဘုန်းကြမ္မာရှင်” ဟူ၍ နှလုံးဝမ်းပိုက်၏။

ကုန်သည်သုံးကျိပ်သားတို့သည် အန္တရာယ်မရှိ၊ မိုးချုပ်သောကြောင့် ယင်းသည့် တောင်ယံတွင်ပင် အိပ်ကြ၏။ ယင်းသည့် အရပ်သည် နိဂုံးရွာကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မေးမြန်းစုံစမ်းသော် တိတ်နိမိတ်ဖတ်တတ်သော ပညာရှိ ‘စောပဏ္ဍိတ်’ ကို တွေ့လေ၍ လက်ဆောင်

ပဏ္ဏာကာရနှင့်တကွ သွား၍ သူ၏အကြောင်းနိမိတ်ကို ဆိုပေ၏။
စောပဏ္ဍိတ်လည်း ကြားလျှင်... “သည်နိမိတ်သည် ကြီးလှ၏။ မင်း
အရပ်နှင့် မျှအောင် ငွေပုံ၍ ပူဇော်မှ သည်နိမိတ်နှင့် ထိုက်မည်”... ဟု
ဆို၏။

မဂဒူးတွင် ငွေသုံးဆယ်မျှသာရှိ၏။ မည်သို့ ပြုရပါမည်နည်းဟု
စဉ်းစားပြီးလျှင် သူ၏အရပ်နှင့် ညီမျှသော တောင်ပို့ကို ရှာပြီးလျှင်
တောင်ပို့ထက်တွင် ငွေသုံးဆယ်တင်၍ ပူဇော်၏။ စောပဏ္ဍိတ်မြင်လျှင်
အလွန်ဝမ်းသာစွာဖြင့် “ယနေ့ကစ၍ ရှေ့သို့ မင်းကုန်သည် မပြုနှင့်တော့။
မင်းဧကရာဇ်တွင်သာ ခစားလေ။ သည်နှစ်တွင်ပင် မင်းဖြစ်မည်” ...
ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

သောက္ကတဲသို့ရောက်လျှင် ပါသည့်ကုန်တို့ကို ရောင်း၍နေ၏။
လက်သားသုံးကျိပ်မူကား ကုန်ဝယ်၍ ပြန်လေ၏။ မဂဒူးမူကား
သောက္ကတဲတွင် နေလျက် ကြံ၏။ သူသည် ရှေးဦးစွာ သောက္ကတဲမင်း၏
‘ဆင်ကဲ’ ထံတွင် ခစား၏။ မဂဒူးသည် လုံ့လထကြွ နေ့ညမဟူ ဆင်စာ
ကျွေး၏။ ဆင်ချေး၊ အမှိုက်တစ်ပင်မျှ မရှိရအောင် လှည်း၏။

တစ်နေ့သ၌ သောက္ကတဲမင်း ဆင်ကြည့်ရန်လာ၏။ မဂဒူး၏
လုံ့လကိုမြင်လျှင်...

“သည်သူသည် ဘယ်သူနည်း” ဟု ဆင်ကဲကို မေး၏။

“တလိုင်းသား... ကျွန်ုပ်တွင် ခစားလာပေသည်” ဟု ဆင်ကဲက
လျှောက်၏။

“သင့်ကို အဝတ်အစား မညှိုးနွမ်းစေနှင့် ပေးပါ” ဟု မိန့်တော်မူ
သွား၏။

နောင် ပြည့်ရှင်မင်း လာတော်မူလျှင် မဂဒူးကို မြင်ပြန်၏။ ပြည့်ရှင်
မင်းသည် ငုံ့ထားသည့် လက်ဖက်ကို ထုတ်၍ ခံတွင်းဆေးရာတွင် ‘ကြွေ

ပေါက်တစ်လုံး' ရုတ်တရက် ပေါ်လာ၍ မဂဒူးကို ခေါ်၍ ညွှန်ပေး၏။
မဂဒူးလည်း ဦးခိုက်၍ ကောက်ယူ၏။

ထို့နောက် သူသည် ဈေးသို့သွားပြီး... "ဟင်းနုနယ်စေ့" ကို ဝယ်ရာ
ဈေးသည်မိန်းမက ရယ်မော၍ "မင့် ကြွေပေါက်ငယ်တစ်လုံးသာကို
မည်မျှဟူ၍ ငါမပေးသာ။ မင်း လက်ညှိုးတစ်ချောင်းတွင် တင်သရွေ့ကို
ယူတော့" ဟု ဆိုလေ၏။

ဟင်းနုနယ်စေ့ကား လက်ညှိုးပေါ်တွင် တင်ရန်ခက်၏။ မဂဒူး
ကား အကြံဉာဏ်ရှိသူဖြစ်၍ လက်ညှိုးတစ်ချောင်းလုံးကို စွတ်အောင်
ငုံပြီးမှ ဟင်းစေ့ပုံကို ထိုး၍ယူရာ အများပင် ရ၏။ ဟင်းစေ့ရလျှင် မိုးမြေကို
တူးဆွ၍ ဆင်ချေးနှင့်ရောပြီး စိုက်ကြ၏။ ည နံနက် မပြတ် ရေသွန်း၏။
ပေါက်လတ်သော် အချို့အနီ၊ အချို့အဖြူ... ဖွံ့ဖွံ့ကြီးကြီး သန်စွာဖြစ်၏။

နောက်တစ်ခါ ပြည့်ရှင်မင်း ဆင်ကြည့်လာတော်မူစဉ်တွင် သန်
စွမ်းသော ဟင်းနုနယ်ကို ရွေးယူပြီး စင်စွာဆေး၍ ဆက်၏။

ပြည့်ရှင်မင်းလည်း... "သည်ဟင်းနုနယ်ကို မင်းဘဇာမှာ ရ
သနည်း" ဟု မေး၏။

မဂဒူးလည်း "ယမန် ဘုရားပေးတော်မူသည့် ကြွေပေါက်နှင့်
ဝယ်၍ စိုက်ပျိုးသည်" ... ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး အားရတော်မူ၍ ဆင်ကဲထံမှ မဂဒူးကို တောင်းပြီး
'စားတော်ကဲ' သို့ အပ်တော်မူ၏။

မဂဒူးလည်း စားတော်သည်တို့ကို နေ့ညဦးမဟူ လုံ့လထကြွပြင်း
စွာ မအိပ်မနေ စီရင်ဆော်ဖန်၏။ ရှည်လတ်သော် ပြည့်ရှင်မင်းသည်
စိတ်နှလုံးတော်နှင့် ညီသဖြင့် ဝင်းကို ပေးတော်မူ၍ 'ဝင်းမှူး' ရ၏။
ဝင်းမှူးရလျှင်လည်း တစ်စမလစ် စီရင် ဆော်ဖန်ခြင်း၌ လုံ့လအားထုတ်
၏။ အရည်အချင်းထူးသောကြောင့် မင်းကြီးသည် သူ့အား 'စောဒိုသိုရည်'

ဟူသော အမည်ကို ပေးတော်မူ၏။

ယင်းသို့သော ကာလတွင် 'ကုလားဝေါ' မင်းက ကျေးစွန့်ရွာစွန့်ကို ဖျက်ဆီးလာ၍ မင်းကြီးကိုယ်တိုင် အလုံးအရင်း ဆင်မြင်းများနှင့် ရေပါ ကြည်းပါ ချီတော်မူ၏။ စောဒိုဒုံရည်ကို မြို့နှင့်တကွ 'မြို့စောင့်' ခန့်တော် မူ၏။

စောဒိုဒုံရည်လည်း အမိန့်တော်အတိုင်း အတွင်းမှ ပြင်မှုတို့ကို တစ်စမလစ်ရအောင် ကွပ်ကဲစီရင်၏။ အတွင်းသို့ ဝင်ရဖန်များလျှင် သောက္ကတဲမင်းသမီး 'မည်းနှင်းသွယ်ဒါ' နှင့် အကျွမ်းဝင်ကြလေ၍ အချစ်အခင် ဖြစ်ကြလေ၏။ ရှည်လျှင်... သူသိ သူကြားဖြစ်၍ မင်းကြီး သိတော်မူက ဘေးဒဏ်ရောက်မည် ကြောက်သောကြောင့် သောက္ကတဲ မင်းသမီးကို ဆိုလေသော်... "လွတ်အောင်ကြိုး၍ ဆင်မ ခြေလျင်နှင့် ငါ့ကိုခိုး၍ ပြေးတော့" ဟု ဆို၏။

စောဒိုဒုံရည်လည်း ရွှေငွေများစွာ ဆင်ထက်တင်၍ ကျွန်ခိုင်းကိုင် ၇၀၊ မိမိနှင့် စိတ်တူ ရှမ်းသူရဲ နှစ်ရာကျော်နှင့် သောက္ကတဲမင်းသမီးကို ခိုး၍ပြေးလေ၏။ 'ဒမြိုင်' ပတ်ကဝါ' မှ မိမိနေရပ်ဟောင်း 'တဂေါဝန်း' သို့ ရောက်၍ မင်းပြုနေလေ၏။

ထိုစဉ်အခါ 'မုတ္တမ' မြို့ကို 'အလိမ္မာ' အမည်ရှိသူသည် မြို့စား အဖြစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်နေ၏။ ဘုန်းလက်ရုံး ကြီးလှသည်။ သို့ကြောင့် မဂဒူးသည် ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီး ထိုမင်းနှင့် မိတ်ဖွဲ့၏။ အရှည် ဆက်သွယ်ရေးကို မျှော်မှန်းပြီး သူ၏နှမ 'နှင်းဦးရိုင်း' ကို မုတ္တမမင်းနှင့် ထိမ်းမြားရန်လည်း ကမ်းလှမ်း၏။

မုတ္တမမင်း အလိမ္မာသည် မဂဒူးနှမ နှင်းဦးရိုင်းနှင့် ထိမ်းမြားသဘင် အတွက် 'တောင်လွဲသဲပြင်' တွင် မဏ္ဍပ်ကနား ကြီးကျယ်စွာ ဆောက်လုပ် ပြီး အောင်သား စားသောက်ရန် မဂဒူးမင်းကို ဖိတ်ကြား၏။ သောက်စား

ကြရာတွင် မူးယစ်သောအခါ မဂဒူးကို သတ်ရန် အလိမ္မာဖြင့် စီစဉ်ထား
၏။ ထိုအကြောင်းကို မဂဒူးမင်း ကြိုတင်သိနှင့်လေရာ မိမိက လက်ဦး
အောင် အလိမ္မာကို သုတ်သင်လိုက်လေ၏။

သက္ကရာဇ် ၆၄၃ ခုတွင် မဂဒူး ‘မုတ္တမ’ ကို ရလေရာ မြို့လယ်တွင်
တန်ဆောင်းကြီးဆောက်၍ ပညာရှိ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့နှင့် ညှိကာ ‘ဓမ္မသတ်’
ပြု၏။

[ထိုဓမ္မသတ်ကို နောင် ဝါရူမင်းဟူသော အမည်ကို ခံသောကြောင့်
‘ဝါရူမင်းဓမ္မသတ်’ ဟုတွင်၏]

နောင် မြို့တည်မည်စီရင်၏။

“မြို့ကြွန်းတိုင် ချမည့်အခါသည်... စစ်သော်ကား ရှိမည်။
ဆင်ဖြူလည်းရောက်မည်” ဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကြ၏။

မဂဒူးက “ငါတို့မင်းသည် စစ်ကိုရှောင်ရမည်လော။ စစ်ရောက်
သော် ပညာကျေးဇူး၊ ပယောဂလေးပါးနှင့် ညီအောင် စီရင်က အောင်မည်။
ဆင်ဖြူရှင် ခံရမည်ကိုသာ ကြိုက်သည်” ဟု ဆို၏။

ထိုနောက် မဂဒူးသည် ‘လောကီ’ အမည်ရှိသော အမတ်ကို
သောက္ကတဲပြည်သို့ စေလွှတ်၍ ထီးဖြူ မင်းမြောက်တန်ဆာဆောင်း
ဆင်ရန် မင်းကြီးထံ ခွင့်ပန်၏။ သောက္ကတဲမင်းလည်း ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့်
‘ဝါရူ’ ဟူသော အမည်နှင့် မကိုဋ်ထီးဖြူမင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးကို
လောကီတွင် ပေးလိုက်၏။

[ဝါရူဟူသည် မိုးကကျသောမင်း ဟုလိုသည်]

ထိုကာလတွင် မုတ္တမကို ဝါရူမင်းပြု၏။ ‘ပဲခူး’ ကို ‘တရားဖျား
မင်းပြု၏။ ထိုမင်းနှစ်ပါး အချင်းချင်း တမန်စေ၍ မိတ်ဖွဲ့ကြ၏။ တရား
ဖျားလည်း သမီး ‘ဒလရှင်စောလှ’ကို ဝါရူမင်းအားပေး၏။ ဝါရူမင်း
ကလည်း သမီး ‘မည်းနှင်းသီတာ’ကို တရားဖျားအား ပေး၏။ မင်းနှစ်ပါး

အချစ်မိတ်ပြု၍ ရန်စစ်ရောက်သော် ကူညီမည်ဟု သစ္စာပြုကြ၏။

‘ပုဂံ’ ပြည်ကြီးကို အစိုးရသော ‘နရသီဟပတေ့’ မင်းက ‘အမတ်ကြီးရာဇသင်္ကြံ’ကို တပ်မင်းခန့်၍ ‘ဒလ’ ကို လုပ်ကြံလာရ၏။ ပဲခူးမင်းတရားများလည်း ပဲခူးသို့ ရောက်လာမည်ကြောက်၍ ဝါရူမင်းကို စစ်ကူတောင်း၏။ ဝါရူမင်းလည်း စစ်သည်ဗိုလ်ပါအများနှင့် ချီလာပြီး မြန်မာတို့ သိမ်းပိုက်ထားသော မြို့များကို ပြန်လည်တိုက်ယူ၏။ စစ်ပြေငြိမ်းသောအခါ တရားများသည် ရဲမက် ‘ကုလားဘရင်ဂျီ’ သေနတ်သားများနှင့်တကွ စစ်ကျင်း၍ ဝါရူမင်းကို အကောက်ဉာဏ်ဖြင့် လုပ်ကြံရန် စီစဉ်၏။

ဝါရူမင်းနှင့် တရားများ စီးချင်းတိုက်ကြရာတွင် ဝါရူမင်း၏ သူရဲ ‘ကျော်မှူးသောက်’ သည် တရားများဆင်ကို ထိုးမိ၍ ပြေးလေ၏။ ‘ကျတ်ပေါ တောခြေ’ တွင် တရားများကို မိ၍ ဝါရူမင်းကို ဆက်လေ၏။

ရဟန်းသံဃာများရပ်၍ အသက်ကိုလွှတ်၍ သားမယားနှင့်တကွ မုတ္တမမြို့သို့ ယူခဲ့၏။ ယင်းနောက် တရားများသည် ဝါရူမင်းကို သတ်ရန် ကြံပြန်လေသောကြောင့် သူသတ်တို့ကို အပ်၍ ကွပ်စေ၏။

မည်းနှင်းသီတာက မွေးသော တရားများ၏ သားများဖြစ်သော ‘ရှင်ကြီး’ နှင့် ‘ရှင်ငယ်’ တို့ကိုမူကား မိမိမြေးရင်းပင် ဖြစ်သောကြောင့် အတွင်း၌ ခစားစေ၏။

သက္ကရာဇ် ၆၅၅ ခုတွင် သောက္ကတဲမင်းသည် ဆဒ္ဒန်အမျိုး ဆင်ဖြူပေါက်တစ်စီး မုတ္တမမင်း ဝါရူထံသို့ ကြီးစွာသော အခမ်းအနားဖြင့် လက်ဆောင်ပို့၏။ မုတ္တမသို့ ဆင်ဖြူရတနာရောက်သော သတင်းကို ကြားလျှင် ‘ငေါဒေါမင်း’ သည် စစ်သည် အလုံးအရင်း ဆင်၊ မြင်းများ၊ သူရဲဗိုလ်ခြေ တစ်သိန်းရှစ်သောင်းကျော်နှင့် စစ်ရန်လာ၏။ ဆင်ဖြူရတနာ တန်ခိုးကြောင့် ငေါဒေါမင်းစစ်ပျက်လေ၏။ သုံးပန်းလူသူ၊ ရွှေ၊

ငွေ အများ ရယူလိုက်ကုန်၍ မုတ္တမသားတို့ ကြွယ်ဝစည်ပင်စွာ၏။

ဝါရူမင်း ဘိသိက်ခံ၍ မင်းစည်းစိမ် ၂၂ နှစ်ရှိလျှင် တရားများသား ရှင်ကြီး၊ ရှင်ငယ်တို့သည် အဘသတ်လေသည်ကို အငြိုးထား၍ အိမ်သို့ အဝင်တွင် လုပ်ကြံ၍ ဝါရူမင်းသေချေ၏။ အမတ်တို့သည် ရှင်ကြီး၊ ရှင်ငယ်နှစ်ယောက်ကို သုတ်သင်ပြီး ဝါရူမင်း၏ သင်္ချိုင်းတွင် ငှက်ရုပ်ထု၍ စာတန်းထွင်းထားကြ၏။

ကြိမ်ညောင့်ကို ဖြတ်သော် အမြစ်မကျန်စေနှင့်။

အဘကိုသတ်သော် သားကို မနီးမစပ်စေနှင့်။

၉
ဗညားနွဲ့

‘ရွက်နုချိန်’ ယွင်းမှားခဲ့ရှာရ၊
ဗညားနွဲ့ ကုမ္မာ၊
မင်းသားငဲ့ ကြိုလာသည်၊
ဒဂုံမှာ ပျော်မွေ့။

စိန္တေယျ ထွတ်ဖျားရှင်ကို၊
ညွတ်တွားဝင် ဖူးတက်သည့်နေ့၊
‘မွေမနိတ်’ ပန်းသည်အိုကို
နန်းမယ်ပျိုထင်၍၊
စောင်းတန်းတွင် မြင်တွေ့ကာ၊
ဘဝင်ဆွေ လှိုက်ဆူ။

ခြေတော်တင် ချစ်တဲ့ဇောငယ်နှင့်
ပြစ်မနှော သိမ်းပိုက်တော်မူ။

ချစ်ဦးမယ့် နန်းပျော်သူကို၊
 လွမ်းတော်မူ ပြန်ဘဲပ၊
 တစ်သန်တည်း ပေါင်းဖွဲ့ချစ်တာ၊
 နှောင်းငဲ့ မေတ္တာ။

မင်းသားစိတ် ဆန်းကြယ်လာသည်။
 ပန်းသည်မှာ ကံထူးလို့လေး။

ဝါရူမင်းဆက်တွင် ‘ဗညားနွဲ့’ ကား လွန်စွာ နာမည်ကြီးသော မင်းတစ်ပါး ဖြစ်၏။ သူ့အကြောင်းကို ရှေးက စာရေးဆရာတို့လည်း စာဖွဲ့ခဲ့ကြသည်။ နောက်နှောင်း ဆရာတို့လည်း အမျိုးမျိုး ဖွဲ့ဆိုကြသည်။ အသော၊ အလွမ်း စုံလင်စွာဖြင့် ဇာတ်စင်ပေါ်တင်၍လည်း ကပြခဲ့ကြသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၁၅ ခုနှစ် ဟံသာဝတီတွင် နန်းတက်သော ဟံသာဝတီ ရှင်ဖြူများရှင်လက်ထက် ‘ဝန်ကြီးဗညားဒလ’ စီရင်ရသော ရာဇဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းမှာ မူလအခြေခံမဏ္ဍိုင် ဖြစ်လေသည်။

ရာဇဓိရာဇ်ကား ဗညားနွဲ့၏ ဘွဲ့အမည် ‘ရာဇဓိရာဇ်’ ပင်တည်း။ အမတ်ကြီး ဗညားဒလသည် ရာဇဓိရာဇ်ဘွဲ့ခံ ဗညားနွဲ့၏ အကြောင်း အရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို ‘ရာဇဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံ’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ကျမ်းပြုခဲ့၏။

အမတ်ကြီးသည် ရာဇဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းကို မွန်ဘာသာဖြင့် ပြုစုခဲ့၍ မွန်ဘာသာမတတ်သူများကား သူ၏ ဝါကျဖွဲ့ထုံးပုံကို သိကြမည်မဟုတ်ချေ။ မြန်မာပြန် ရာဇဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကား ဝါကျဖွဲ့ထုံးပုံ တိုတိုတုတ်တုတ်ရှိ၏။ ပုဂံခေတ်က ဝါကျတိုရေးဟန်စနစ်ကို ဆန်းသစ်စေသည်ဟုပင် မှတ်ချက်ချနိုင်လောက်၏။ အကြောင်းအရာ

စာသားနှင့် ပတ်သက်၍လည်း လွန်စွာ ထိမိ၍ အချက်ပိုင်လှ၏။ ထိုတွင် ဖော်ပြသော သူရဲကောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့မှာ ဝတ္ထုတိုသဖွယ် လှည့်ကွက် ကလေးများဖြင့် လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်၏။ စင်စစ် ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံသည် ထိုခေတ် ထိုအခါက ပြည်ထောင်စု မြန်မာသူရဲ ကောင်းတို့၏ မော်ကွန်းတင်ပြတိုက်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်၏။ ယင်းတွင် 'မုတ္တမရာဇဝင်' နှင့် 'ဟံသာဝတီ ဗညားဦး' မင်းဆက်ကစ၍ ဟံသာဝတီ ပျက်သည်အထိ ဖော်ပြထား၏။ ပဓာန ဇာတ်လိုက်မှာ ရာဇာဓိရာဇ်ဘွဲ့ခံ ဗညားနွဲ့ဖြစ်၏။

မုတ္တမမင်းဆက်ကား ဝါရူမင်းမှစ၍ ဗညားဦးတိုင်အောင် ရှစ်ဆယ် တည်း။ ဗညားဦးသည် ဝါရူမင်း၏ ဆင်ဖြူတော်ကို ဆက်ခံရ၍ ဆင်ဖြူ ရှင်ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ သူသည် သက္ကရာဇ် ၇၃၁ ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီ (ပဲခူး)သို့ ပြောင်း၍ စံသည်။ သူ့တွင် 'သီရိမာ'၊ 'နှင်းအံပို'၊ 'စန္ဒာမင်းလ'၊ 'စန္ဒာဒေဝီ' နှင့် 'ရာဇာဒေဝီ' ဟု မိဖုရားငါးယောက်ရှိ၏။

သီရိမာကား ကျွန်တော်ရင်း 'ညီဂေါင်သိန်း' ၏မိန်းမ ဖြစ်၏။ ညီဂေါင်သိန်းစား ပုန်ကန်ခြင်းကြောင့် ကွပ်မျက်တော်မူပြီး သီရိမာကို မိဖုရားမြှောက်၏။ သီရိမာကား ညီဂေါင်သိန်းနှင့်ရသော 'ရှင်စောလှ'၊ 'ရှင်စောဦး' ဟု သမီးနှစ်ယောက်နှင့် 'မညီဂန်ဂေါင်' ဟု သားတစ်ယောက် ပါလာ၏။ သူသည် ဗညားဦးနှင့် သားတော်တစ်ပါး ဖွားမြင်၏။ သား တော်၏လျှာတွင် စာနက်ပါသောကြောင့် 'ဗသုန်ဗန်စက်' ဟု ခေါ်ကြ၏။ သီရိမာသည် သားဖွားပြီး မကြာမီ ကွယ်လွန်လေရာ သားကလေး ဗသုန်ဗန်စက်ကို ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦး၏ နှုမတော် အပျိုကြီး 'မဟာဒေဝီ' မင်းသမီးက ဆက်လက်၍ မွေးမြူစောင့်ရှောက်၏။

အရိုးတော် မဟာဒေဝီသည် တူတော် မတ်မတ်သွားနိုင်သော အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ မောင်တော် ဗညားဦးရှေ့တော်သို့ ခေါ်သွား

၏။ မင်းကြီးသည် သားတော်ကို သေချာစွာကြည့်၍ ပြတ်သားစွာ ဝေဖန်၏။

“ဗသုန်ဗန်စက်သည် ငါ၏ သားတော်မှန်သော်လည်း ငါနှင့်မတူ။ ဦးခေါင်းဖွဲ့၍ ဆံတွန့်လေသည်။ ခြေ၊ လက် ကြမ်းတမ်း၍ သလုံးသားလည်း ကြီး၏။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ပေမည်။ မိဖုရား ‘ရာဒေဝီ’ က ဖွားမြင်သော သားတော် ‘ဗောဓုန်မိုင်း’ သာ ငါနှင့်တူ၍ ရုပ်ရည်ရူပကာယ ပြေပြစ်သည်။ ဘုန်းကျက်သရေလည်း ရှိပေသည်။ ငါ ချစ်မြတ်နိုး၏”

နှမတော် မဟာဒေဝီကား မောင်တော်၏ စကားကို ကြားရသော အခါ တူတော်ကလေးကို ပိုပြီး ကြင်နာတော်မူကာ စောဒကတက်၏။

“အမိမဲ့၍ မျက်နှာငယ်လှသော သားတော်ကို ဘွဲ့အမည် ချီတော်မူပါ”

ထိုအခါ ဗညားဦးသည် ပြုံးလျက်.... “နှမတော်သည် ပင်ပန်းတကြီး ရှိတော်မူဘိ၏။ သားတော်ကို ‘ဗညားနွဲ့’ အမည်တော်ချီပေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ငယ်မည်ပျောက်၍ ဗညားနွဲ့ဟု တွင်လေသည်။

ဗညားနွဲ့ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ ခမည်းတော်၏ မိဖုရား စန္ဒာဒေဝီမှ ဖွားမြင်သော ‘တလမည်ဒေါ’ (တလမယ်) မင်းသမီးနှင့် ချစ်ကြိုက်၏။ ခမည်းတော်သိလျှင် မျက်တော်မူမည်စိုး၍ သူတို့နှစ်ဦး သဘောတူ ဆင်စီး၍ ဒဂုန်သို့ ထွက်ပြေးကြ၏။ ချက်ချင်းပင် ခမည်းတော်သိ၍ အမတ်တို့ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးစေရာ ‘ယောညွတ်’ တောစခန်းတွင် မိ၏။ ခမည်းတော်သည် ဗညားနွဲ့ကို မျက်တော်မူ၍ ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ် စီရင်မည်ပြု၏။ အရိုးတော် မင်းသမီး ငိုယိုတောင်းပန်သဖြင့် အသက်ချမ်းသာပေးပြီး သမီးတော်နှင့် ခွဲထား၏။

အခါတစ်ပါး မင်းကြီး မကျန်းမမာဖြစ်လေရာ နှမတော် မဟာဒေဝီ

ကိုခေါ်၍ မိန့်ကြားတော်မူ၏။

“အကယ်၍ ငါလွန်လျှင် ဗသုန်ဗန်စက် နန်းမွေမဆက်ပါစေနှင့်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ရှိလှ၏။ ပြည်သူကို သနားညှာတာမည်မဟုတ်။ ငါ့သားတော် ဗောဇုန်မှိုင်းမှာ လူရည်လူသွေးကောင်း၍ ဘုန်းကျက်သရေ ရှိသဖြင့် ပြည်သူပြည်သားတို့ကို သနားညှာတာပေမည်။ သင်းကိုသာ မင်းပြုပါ”

သို့ရာတွင် မင်းကြီးသည် များမကြာမီ ကျန်းမာလာ၏။ သမီးတော် တလမယ်တွင် ဗညားနွဲ့နှင့်ရသော သန္ဓေမှ သားယောက်ျားကလေး ဖွားမြင်၏။ မင်းကြီးသည် မြေးတော်ကိုကား မြတ်နိုးတော်မူ၏။

“ငါ၏မြေးတော်သည် ယောက်ျားမြတ်တို့၏ ကြန်အင်လက္ခဏာ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဘုန်းကျက်သရေ လင်းပေမည်။ သို့ကြောင့် မျိုးရိုးကိုစွဲ၍ ငါ၏ခမည်းတော်ကား ‘ဗညားအဲလော’ မြေးတော်ကား ‘ဗောလောကျန်း တော’ ဘွဲ့ချီစေ” ဟု မိန့်တော်မူပြီး သမီးတော်နှင့် သားတော်ကိုလည်း သီးသန့်အိမ်တော်နှင့် စံနေခွင့် ပေးတော်မူ၏။

တစ်နေ့တွင် ဗညားနွဲ့သည် အမတ်ကြီး ဇပ်ဗြဲအိမ်၌ ‘သမိန်မရူး’ နှင့် ကြွေအန်ပစ်ကစားကြသည်။ သမိန်မရူးကား ဗညားနွဲ့၏ အဖေတူ အမေကွဲနှမ (မိဖုရားနှင်းအံပို၏ သမီးတော်) ‘တလမည်သီရိ’ နှင့် စုံဖက်သူ ဗညားနွဲ့၏ ယောက်ဖ ဖြစ်၏။ သူကား အလွန် ကြွေအန်ကစားကောင်း ၏။ ဗညားနွဲ့မှာ လက်တိုင်းလိုလိုပင် အရှုံးထွက်နေ၏။ ရှုံးဖန်များသော် မယုံကြည်ဖြစ်ကာ ဒေါသထွက်ပြီး ဓားဆွဲကာ ရုတ်တရက် ထလိုက်၏။ ထိုအခါ သမိန်မရူးသည် ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်ဖြစ်ကာ ပြောပြ၏။

“အရှင်သား...၊ ကစားခိုက်၌ ပျော်စေရန် ပြုမိပါသည်။ မျက်တော် မမူပါနှင့်။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံ၍ အရှင်သား မင်းပြုတော်မူလျှင် မုတ္တမမြို့ အပိုင်အစားခံယူရန် မျှော်လင့်နေပါသည်။ ယုံတော်မူလျှင်

သစ္စာခံပါမည်”

“မင်းဆိုတိုင်း မှန်လျှင် နှစ်ဦးစလုံး သစ္စာဆိုထားမည်။ သွားလို ရာသွား”

သမိန်မရူးကား သူ့အကြောင်း သိပြီးဖြစ်၍ ပြော၏။ သူလည်း သူ့သဘောကို ပွင့်လင်းစွာ ပြန်ကြားလိုက်၏။ ထိုနောက် သူတို့နှစ် ယောက်သည် သမိန်မရူးအိမ်သို့ သွားကြပြီး အရက်ခွက်တွင် အသီးသီး လက်မောင်းသွေးဖောက်ထည့်ကာ လဲလှယ်၍ ပေးကြ၏။ ဗညားနွဲ့က ရှေးဦးစွာ သောက်လိုက်၏။ သမိန်မရူးကား ဗညားနွဲ့၏ လက်မောင်း သွေးခပ်ထားသော အရက်ကို မသောက်ချေ။ သူ၏မိန်းမ တလမည်သီရိ ၏ အကူအညီဖြင့် အခြားသွေးရောင်ဆိုးထားသော အရက်ခွက်ကို လဲပြီး သောက်၏။

ထိုအကြောင်းကို ဗညားနွဲ့၏ ကျွန် ‘ငဒေါကုန်း’ မြင်၍ အိမ် အောက်သို့ ရောက်သောအခါ မင်းသားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။

“အရှင်ယောက်ဖတော်နှင့် နှမတော်တို့ အပြုအမူမသင့်။ အရှင်၏ သွေးနှင့်ဖျော်သော အရက်ကို သွန်လျက် ထုံးနနွင်းခွက်နှင့် လဲသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ပါသည်”

ထိုအခါ ဒလမည်ဒေါက လျှောက်ပြန်၏။

“တူနှင့် အရီးအကြား ‘ဟည်းတိုက်သည့်’ အလား ရှိမည်စိုး၍ မဆိုသာချေ။ သင်းတို့အကြံကို အကုန်သိပါ၏”

“ဘယ်သို့ သိသနည်း” ဗညားနွဲ့က မေး၏။

“အမောင့်အရီးသည်... အိုကြီး အိုမ ရောက်ခါမှ လင်ပျိုလိုချင်၍ အမောင်နှင့် ဗောဇုန်မှိုင်းကို သေကြောင်းကြံပြီး သမိန်မရူးကို နန်းတင် လိမ့်မည်။ ညီမတော် တလမည်သီရိ စပ်ကြားက ဒုက္ခများမည်ကိုလည်း မကြည့်လိုပါ”

ဗညားနွဲ့သည် မျက်နှာပျက်ကာ ရှက်ရှက်နှင့် ကြိုးဝါး၏။

“သမိန်မရူးကို ငါ့လက်နှင့် ကိုယ်တိုင် မသတ်ရသမျှ မကြေနိုင်ပြီ”

သူ၏အရိုးတော် မဟာဒေဝီ၊ သမိန်မရူးနှင့် တိတ်တဆိတ် ချစ်ကြိုက်နေသည်ကို ဗညားနွဲ့ မသိသော်လည်း အရပ်ရပ်နေပြည်တော်တွင် ဟိုးဟိုးကျော်နေ၏။

ဒေါင်းမအိုလျက် သစ်ပင်ထက်၌ တက်၍ဥသည်။

မိန်းမအိုလျက် ကြောက်ရှက်မရှု သူ့လင်လှသည်။

လူတို့သည် ဤသီချင်းကို နေရာတကာမှာ သီဆိုနေကြ၏။

သို့ရာတွင် အရိုးတော်အပျိုကြီး မဟာဒေဝီကား ဂရုမစိုက်ချေ။ သမိန်မရူးနှင့် ဣန္ဒြေမပျက် တွဲဖက်နေ၏။ သမိန်မရူးလည်း မဟာဒေဝီကြောင့် အခွင့်အရေးသာနေ၏။ ဗညားနွဲ့ကား မသိယောင်ဆောင်လျက် သတိနှင့်နေ၏။ သူသည် မကြာခဏပင် ဗညားနွဲ့ထံလာပြီး တောကစားထွက်ရန် စေ့စပ်၏။ သို့ရာတွင် ဗညားနွဲ့မလိုက်ချေ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး ရှောင်လွှဲနေ၏။ တစ်ခါမူ မကောင်းတတ်၍ လိုက်သွားပြီး လမ်းတစ်ဝက်ရောက်မှ ကျွန်တစ်ယောက်လိုက်လာပြီး “သခင်မ ရုတ်တရက် အသည်းအသန် ဖြစ်လာပါသည်” ဟု တင်လျှောက်၍ ပြန်ခဲ့၏။ ဤသို့ လိုက်ပြီး ပြောရန် သူကပင် မှာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဗညားနွဲ့အတွက် လွန်စွာ အရေးကြီးသော၊ အားကိုးရသော အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင် အရိုးတော်ကား ယခုအခါ ဗညားနွဲ့၏ အရေးကြီးသောရန်သူ ဖြစ်နေ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့နှစ်ဦးလုံးပင် ပါးပါးနပ်နပ်ဖြင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အငိုက်ဖမ်းရန် ဆင်ကြံ ကြံနေကြ၏။ ဗညားနွဲ့ကား ရှေးဦးစွာ ပညာရှိကဝိသုခမိန်တို့ကို စုံစမ်းထောက်လှမ်း ရှာဖွေပြီး ဆည်းကပ်၏။ သူ၏ ထင်ရှားသော ပညာရှိမှာ ‘မင်းကံစီ’ ဖြစ်၏။ သူသည် ဤပညာရှိကို ဟံသာဝတီမြို့ အနောက်ဘက် ခရီးနှစ်ညအိပ်ခန့် ဝေး